

Ηλεκτρονική εργαλειοθήκη για εκπαιδευτικούς γλωσσικών μαθημάτων σχετικά με τη χρήση των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων στη διδασκαλία

Open European Languages & Cultures Network

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος	5
Βασικά στοιχεία του οδηγού	7
Γιατί;	7
Σε ποιόν απευθύνεται αυτή η εργαλειοθήκη;	7
Ποιος είναι ο σκοπός αυτής της ηλεκτρονικής εργαλειοθήκης;	7
Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτή την ηλεκτρονική εργαλειοθήκη;	8
Εισαγωγή	10
Εισαγωγή στους ΑΕΠ και στις πρακτικές	15
Τι είναι οι ΑΕΠ?	15
Τι είναι μια Ανοικτή Εκπαιδευτική Πρακτική (Open Educational Practice - OEP)?	18
Κατηγορίες και χαρακτηριστικά των ΑΕΠ	19
Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά των ΑΕΠ;	21
Ποιοι τύποι ΑΕΠ υπάρχουν;	23
Χρήσιμες Συμβουλές	24
Οφέλη από τη χρήση γλωσσικών ΑΕΠ	25
Προκλήσεις στη χρήση γλωσσικών ΑΕΠ	27
Επιπρόσθετες Πληροφορίες	29
Κουίζ 1: Εισαγωγή στους ΑΕΠ & στις πρακτικές	30
Επισκόπηση των υφιστάμενων ΟΔΗΓΩΝ για τους ΑΕΠ	32
Κουίζ 2: Υφιστάμενοι οδηγοί για ΑΕΠ	40
Εντοπίζοντας γλωσσικούς ΑΕΠ	42
Συμβουλές αναζήτησης	42
Γλωσσικά αποθετήρια ΑΕΠ	46
Χρήσιμες Συμβουλές	52
Κουίζ 3: Αναζήτηση γλωσσικών ΑΕΠ	54
Αξιολόγηση γλωσσικών ΑΕΠ: Το πλαίσιο και το εργαλείο ποιότητας	56
Γιατί είναι σημαντικό να αξιολογηθεί ένας γλωσσικός ΑΕΠ;	56
Πώς μπορώ να αξιολογήσω ένα ΑΕΠ?	56
Επιπρόσθετα εργαλεία αξιολόγησης ΑΕΠ	61
Χρήσιμες Συμβουλές	62
Κουίζ 4: Αξιολόγηση ΑΕΠ	64
Χρήση, Δημιουργία, Κοινοποίηση των γλωσσικών ΑΕΠ	67
Χρήση του ΑΕΠ σας για την εκμάθηση γλωσσών	67
Δημιουργία ενός ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών: Βασικά βήματα	69
Χρήσιμες συμβουλές για το πώς να δημιουργήσετε ένα ΑΕΠ:	69
Κουίζ 5: Χρήση, δημιουργία & κοινοποίηση ΑΕΠ	78
Πνευματικά δικαιώματα και ανοικτή Αδειοδότηση	81
Άδειες Commons licenses	81
Επιλογή άδειας χρήσης	85
Κουίζ 6: Πνευματικά δικαιώματα και ανοικτή αδειοδότηση	90
Λίστα Ελέγχου	91
Ποιοί είμαστε	93
Αναφορές	98
Παραρτημα	104
I - Λύσεις των κουίζ	104

Open European Languages & Cultures Network

Ηλεκτρονική εργαλειοθήκη για εκπαιδευτικούς γλωσσικών μαθημάτων σχετικά με τη χρήση των Ανοιχτών Εκπαιδευτικών Πόρων για τη διδασκαλία της γλώσσας

Μάιος 2020

Συγγραφείς: Παναγιώτης Κοσμάς (CY), Αντιγόνη Παρμαξή (CY), Μαρία Περηφάνου (GR), Αναστάσιος Α. Οικονομίδης (GR).

Μετάφραση & Interactive Version of e-Toolkit: Ειρήνη Χρίστου (CY)

Infographics: Παναγιώτης Κοσμάς (CY), Antonio Giordano (IT)

Κοινοπραξία Έργου:

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Ελλάδα

The Open University, Ηνωμένο Βασίλειο

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Κύπρος

Pixel, Ιταλία

Στοιχεία Επικοινωνίας:

Ιστότοπος: <https://www.openlangnet.eu/>

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: mariaperif@gmail.com

Παρακαλείστε να αναφέρετε το παρόν εγχειρίδιο ως:

Panagiotis Kosmas, Antigoni Parmaxi, Maria Perifanou, and Anastasios A. Economides (2020). “Language OERs e-toolkit for language teachers/trainers”. OPENLang Network project. March 2020. <https://www.openlangnet.eu/>.

Interactive Version of the e-toolkit: <https://openlange-toolkit.wixsite.com/website>

Πνευματικά δικαιώματα: Αυτό το έργο έχει άδεια χρήσης υπό την [Creative Commons Attribution-Noncommercial-ShareAlike 4.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Το έργο OPENLang Network 2018-1-EL01-KA203-047967 χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων. Η Επιτροπή και ο εθνικός οργανισμός δεν ευθύνονται για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αυτό το ηλεκτρονικό εργαλείο είναι ένας οδηγός που στοχεύει να εφοδιάσει τους εκπαιδευτικούς γλωσσικών μαθημάτων με τις δεξιότητες που χρειάζονται για να ανακαλύψουν, να αξιολογήσουν, να αξιοποιήσουν, να δημιουργήσουν και να μοιραστούν Ανοικτούς Εκπαιδευτικούς Πόρους (ΑΕΠ). Η εργαλειοθήκη έχει αναπτυχθεί βάσει των ευρημάτων μιας εκτεταμένης ανασκόπησης σχετικά με τους ΑΕΠ, και βάσει του πλαισίου ποιότητας για τους ΑΕΠ στη διδασκαλία γλωσσών (Perifanou & Economides, 2020). Η εργαλειοθήκη έχει συγκεκριμένη δομή που συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη και είναι χωρισμένη σε έξι κύριες ενότητες που καλύπτουν σημαντικές πτυχές της ενασχόλησης με ΑΕΠ όπως:

- Ορισμοί των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων (ΑΕΠ) και των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πρακτικών (Open Educational Practices - OEP)
- Χαρακτηριστικά, κατηγορίες, οφέλη και προκλήσεις της χρήσης των ΑΕΠ
- Άδειες πνευματικής ιδιοκτησίας και κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο αξιολόγησης των γλωσσικών ΑΕΠ
- Πού και πώς να βρείτε ΑΕΠ για τη διδασκαλία της γλώσσας
- Πώς να δημιουργήσετε ΑΕΠ (βασικά εργαλεία συγγραφής για τη δημιουργία ΑΕΠ, βάσεις δεδομένων γλωσσικών ΑΕΠ)
- Συγκεκριμένα παραδείγματα ΑΕΠ για τη διδασκαλία γλωσσών
- Χρήσιμες συμβουλές για τη δημιουργία και τον διαμοιρασμό γλωσσικών ΑΕΠ
- Η κάθε ενότητα περιλαμβάνει συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους και αυτοαξιολόγηση.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Γιατί;

Το κίνημα των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων (ΑΕΠ) έχει αναπτυχθεί ραγδαία τα τελευταία 15 χρόνια, καθώς πολλά ιδρύματα υιοθετούν την ιδέα της ανοιχτής και της καθολικής πρόσβασης σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Έτσι, το ερευνητικό και εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να είναι ανοικτό σε όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών, των ενηλίκων εκπαιδευόμενων, των εκπαιδευτικών, των επαγγελματιών, των διευθυντών, των υπευθύνων χάραξης πολιτικής κ.λπ. (McGreal, 2017).

- Οι ΑΕΠ αξιοποιούνται σε πολλές χώρες κυρίως μέσω της εξ αποστάσεως/ηλεκτρονικής μάθησης.
- Οι ΑΕΠ προσφέρουν ελεύθερη πρόσβαση σε ανθρώπους που δεν μπορούν να λάβουν εκπαίδευση σε παραδοσιακά περιβάλλοντα λόγω γεωγραφικών, οικονομικών ή κοινωνικών εμποδίων (Oelfke et al., 2021). Επιπλέον, παρέχουν μια ευρύτερη γκάμα περιεχομένου και αυξάνουν δημιουργικά τα μαθησιακά αποτελέσματα και τις εμπειρίες των εκπαιδευόμενων (Saint, 2003).
- Οι ΑΕΠ υποστηρίζουν την ανταλλαγή γνώσεων, τις καινοτόμες συνεργατικές πρακτικές και τον διάλογο μεταξύ κρατών και ιδρυμάτων.

Σε ποιόν απευθύνεται αυτή η εργαλειοθήκη;

Αυτή η εργαλειοθήκη απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών, ερευνητές γλώσσας, υπεύθυνους προγραμμάτων και διοικητικούς υπαλλήλους. Συνολικά, οι πληροφορίες αυτές θα ωφελήσουν επίσης Πανεπιστήμια, σχολεία, εκπαιδευτικούς οργανισμούς και πολλούς άλλους που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μια τέτοια ηλεκτρονική εργαλειοθήκη στις πρακτικές τους, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο μεταξύ άλλων την ανοιχτή πρόσβαση, την πολυγλωσσία, τη συνεργασία και την ποιότητα.

Ποιος είναι ο σκοπός αυτής της ηλεκτρονικής εργαλειοθήκης;

Ο κύριος σκοπός αυτού του οδηγού/εργαλειοθήκης είναι να εμπλακούν οι καθηγητές ξένων γλωσσών και οι εκπαιδευτές στην αναζήτηση, την αξιολόγηση, τη δημιουργία, την (επανα)χρησιμοποίηση και τον διαμοιρασμό των ΑΕΠ για την εκμάθηση και τη διδασκαλία γλωσσών. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η εργαλειοθήκη θα βοηθήσει τους καθηγητές ξένων γλωσσών να ανακαλύψουν, να αξιολογήσουν, να (επανα)χρησιμοποιήσουν, να δημιουργήσουν και να μοιραστούν ποιοτικούς και διαδραστικούς ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών στις διδακτικές τους πρακτικές. Όλοι οι εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτές/ερευνητές γύρω από τη

διδασκαλία της γλώσσας αναμένεται να επωφεληθούν από την υιοθέτηση αυτού του ηλεκτρονικού εργαλείου στις εκπαιδευτικές τους πρακτικές.

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτή την ηλεκτρονική εργαλειοθήκη;

Αυτή η ηλεκτρονική εργαλειοθήκη παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης των ΑΕΠ στη γλωσσική διδασκαλία:

- παρέχοντας πόρους για τη δημιουργία γλωσσικών ΑΕΠ,
- παρέχοντας χρήσιμες συμβουλές για τη δημιουργία, την (επανα)χρησιμοποίηση, την αξιολόγηση και τον διαμοιρασμό γλωσσικών ΑΕΠ,
- παρέχοντας συγκεκριμένα παραδείγματα σχετικά με ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών

Βήμα 1: Πώς να ανακαλύψετε έναν γλωσσικό ΑΕΠ;

Βήμα 2: Πώς να αξιολογήσετε έναν γλωσσικό ΑΕΠ;

Βήμα 3: Πώς να χρησιμοποιήσετε έναν γλωσσικό ΑΕΠ;

Βήμα 4: Πώς να δημιουργήσετε και να μοιραστείτε το δικό σας γλωσσικό ΑΕΠ;

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κίνημα των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων, εφεξής ΑΕΠ, αναπτύσσεται ραγδαία τα τελευταία 15 χρόνια, καθώς πολλά ιδρύματα υιοθετούν την ιδέα της ανοιχτής και της καθολικής πρόσβασης στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Έτσι, το ερευνητικό και εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να είναι ανοικτό σε όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών, των ενηλίκων εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτικών, των επαγγελματιών, των διευθυντών, των φορέων χάραξης πολιτικής κ.λπ. (McGreal, 2017). Αυτή παραμένει η θεμελιώδης αρχή από τότε που ο όρος επινοήθηκε για πρώτη φορά από την UNESCO το 2004, ενισχύθηκε στη Διακήρυξη του Παρισιού το 2012 και ενσωματώθηκε στο Σχέδιο Δράσης ΑΕΠ της Λιουμπλιάνα το 2017. Τέθηκε σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκόσμιου Συνεδρίου Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων της πόλης, αργότερα το ίδιο έτος (Paragarino, Silveira, & Llamas-Nistal, 2018).

Οι δυνατότητες που έχουν δημιουργήσει οι ΑΕΠ στα εκπαιδευτικά συστήματα σε όλο τον κόσμο - ευέλικτες και χωρίς περιορισμούς ευκαιρίες μάθησης, είτε αυτές αφορούν την πρόσβαση, τον τόπο, τον ρυθμό και τη μέθοδο μελέτης - μεταμόρφωσαν την εκπαίδευση (UNESCO, 2008), δίνοντας τη δυνατότητα σε ομάδες που συνήθως περιορίζονταν από τη φοίτηση σε παραδοσιακά ιδρύματα να παρακολουθήσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών (Saint, 2003).

Ο κύριος σκοπός αυτού του οδηγού/εργαλειοθήκης είναι να εμπλακούν οι καθηγητές ξένων γλωσσών και οι εκπαιδευτές στην υιοθέτηση, την αξιολόγηση, τη δημιουργία, την (επανα)χρησιμοποίηση και την κοινή χρήση των ΑΕΠ για την εκμάθηση και τη διδασκαλία γλωσσών. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η εργαλειοθήκη θα βοηθήσει τους καθηγητές ξένων γλωσσών να ανακαλύψουν, να αξιολογήσουν, να (επανα)χρησιμοποιήσουν, να δημιουργήσουν και να μοιραστούν ποιοτικούς και διαδραστικούς ΑΕΠ για τη γλωσσική εκμάθηση στις διδακτικές τους πρακτικές. Όλοι οι εκπαιδευτικοί/εκπαιδευτές/ερευνητές γύρω από τη διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών αναμένεται να επωφεληθούν από την πιθανή υιοθέτηση αυτής της εργαλειοθήκης στις εκπαιδευτικές τους πρακτικές. Συνολικά, οι πληροφορίες αυτές θα ωφελήσουν επίσης Πανεπιστήμια, σχολεία, εκπαιδευτικούς οργανισμούς και πολλούς άλλους που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μια τέτοια εργαλειοθήκη στις πρακτικές τους, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο την ανοιχτή εκπαίδευση, την πολυγλωσσία, τη συνεργασία και την ποιότητα.

Στις επόμενες ενότητες, αρχικά παρέχουμε μια σύντομη επισκόπηση των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών για τους γλωσσικούς ΑΕΠ σχετικά με τον εντοπισμό τους, την αξιολόγηση τους, τη χρήση τους, τη δημιουργία και την ανταλλαγή γλωσσικού υλικού. Παραθέτουμε επίσης τους ορισμούς των ΑΕΠ, τονίζοντας τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά τους και αναλύουμε τα οφέλη και τις προκλήσεις κατά την υιοθέτηση τέτοιων ΑΕΠ. Στις επόμενες ενότητες παρουσιάζονται ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές και χρήσιμες συμβουλές σχετικά με τον τρόπο εντοπισμού, αξιολόγησης, χρήσης, δημιουργίας και διαμοιρασμού των ΑΕΠ με βάση τη βιβλιογραφία και προηγούμενα επιτυχημένα παραδείγματα. Επιπλέον, σε αυτές τις ενότητες αναλύονται εν συντομία τόσο το "Πλαίσιο ποιότητας OPENLang" όσο και το "Εργαλείο ποιότητας OPENLang για γλωσσικούς ΑΕΠ". Προτείνεται επίσης ένας "Κατάλογος ελέγχου αξιολόγησης ΑΕΠ" που έχει ως στόχο να καθοδηγήσει τους εκπαιδευτές γλωσσών στην αξιολόγηση των γλωσσικών ΑΕΠ που θέλουν να χρησιμοποιήσουν ή που έχουν δημιουργήσει και επιθυμούν να μοιραστούν με άλλους. Τέλος, δίνονται χρήσιμες πληροφορίες και παραδείγματα σχετικά με τα θέματα πνευματικών δικαιωμάτων.

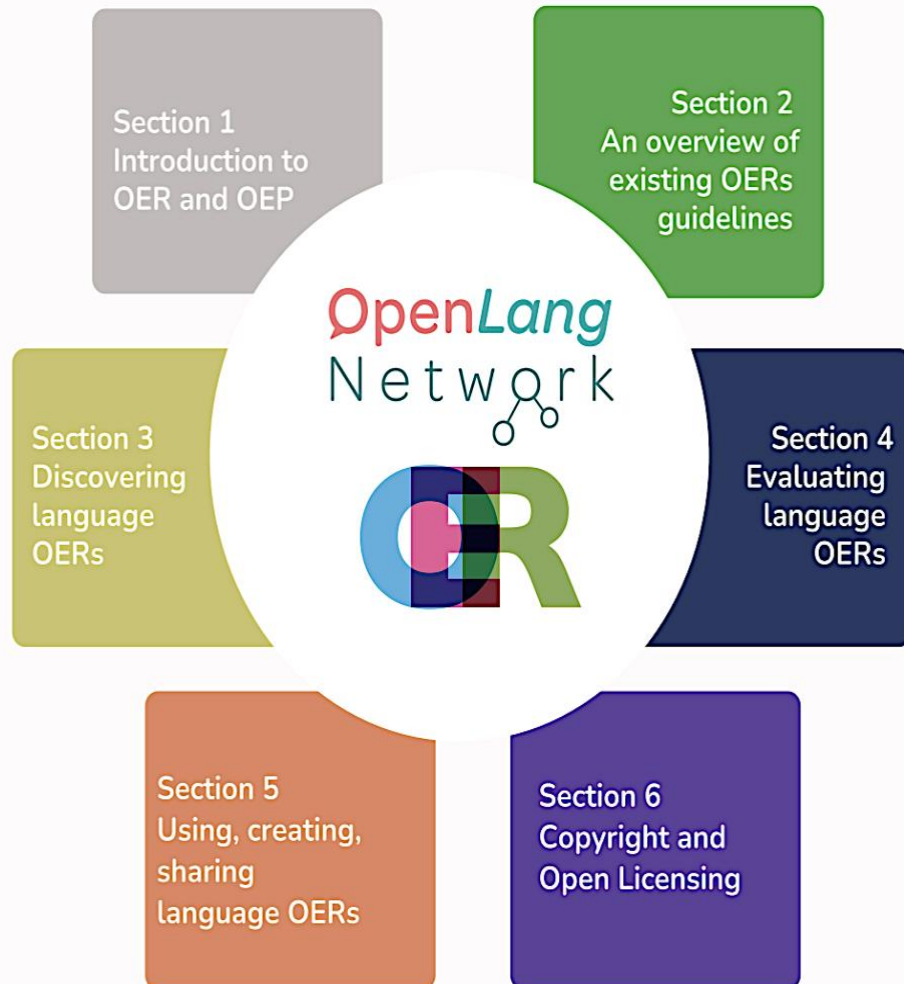
Ενότητες		Στόχοι
1	Εισαγωγή στους ΑΕΠ	Να τεθεί μια ισχυρή εννοιολογική βάση σχετικά με τους ΑΕΠ και να γίνουν κατανοητά τα οφέλη και οι προκλήσεις κατά την υιοθέτηση των ΑΕΠ στη γλωσσική εκπαίδευση.
2	Επισκόπηση των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών για τους ΑΕΠ	Να διερευνηθεί τι έχει γίνει μέχρι σήμερα για τους ΑΕΠ και να εξοικειωθούν οι ενδιαφερόμενοι με τις υπάρχουσες κατευθυντήριες γραμμές για τους ΑΕΠ
3	Εντοπίζοντας ΑΕΠ για τη διδασκαλία της γλώσσας	Να δοθούν συμβουλές σχετικά με τον τρόπο εντοπισμού των κατάλληλων ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών.
4	Αξιολόγηση γλωσσικών ΑΕΠ: Το πλαίσιο και το εργαλείο ποιότητας.	Ενημέρωση σχετικά με την αξιολόγηση των ΑΕΠ. Να γίνει ενημέρωση για τους τρόπους αξιολόγησης ενός γλωσσικού ΑΕΠ χρησιμοποιώντας τον "Κατάλογο ελέγχου αξιολόγησης ΑΕΠ του OPENLang", ο οποίος

		βασίζεται τόσο στο "Πλαίσιο ποιότητας του OPENLang" όσο και στο Εργαλείο.
5	Χρήση, Δημιουργία, Κοινοποίηση των γλωσσικών ΑΕΠ	Να παρέχει χρήσιμες συμβουλές/στρατηγικές για την (εκ νέου) χρήση, τη δημιουργία και τον διαμοιρασμό γλωσσικών ΑΕΠ.
6	Πνευματικά δικαιώματα και ανοικτή αδειοδότηση	Να γίνει μια εξοικείωση με τα θέματα πνευματικών δικαιωμάτων κατά τη δημιουργία ενός γλωσσικού ΑΕΠ.

Πίνακας 1. Επισκόπηση εργαλειοθήκης

OPENLang E-Toolkit

on language OERs for Language Teachers/Trainers

Visit our website <https://www.openlangnet.eu/>

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΕΠ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΑΕΠ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση:

- Να δώσετε έναν ορισμό των ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων (ΑΕΠ) και των ανοικτών εκπαιδευτικών πρακτικών
- Να εξηγήσετε τη διαφορά μεταξύ των ΑΕΠ και των ανοιχτών πρακτικών
- Να κατανοήσετε τις διάφορες κατηγορίες και τύπους των ΑΕΠ
- Να περιγράψετε τα οφέλη και τις προκλήσεις της χρήσης των ΑΕΠ σε ένα γλωσσικό μάθημα

Τι είναι οι ΑΕΠ?

Ο David Wiley (1998) χρησιμοποίησε για πρώτη φορά τον όρο "ανοικτό περιεχόμενο" κατ' αναλογία με τον ανοικτό κώδικα. Η έννοια του ΑΕΠ επινοήθηκε αρχικά κατά τη διάρκεια ενός φόρουμ της UNESCO για το ανοικτό εκπαιδευτικό υλικό για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στις αναπτυσσόμενες χώρες, το 2002, και αναπτύχθηκε ως εξής:

"Οι Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι ορίζονται ως "η τεχνολογικά υποστηριζόμενη, ανοικτή παροχή εκπαιδευτικών πόρων για διαβούλευση, χρήση και προσαρμογή από μια κοινότητα χρηστών για μη εμπορικούς σκοπούς. Συνήθως διατίθενται ελεύθερα μέσω του Παγκόσμιου Ιστού ή του Διαδικτύου. Η κύρια χρήση τους είναι από εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα για την υποστήριξη της ανάπτυξης μαθημάτων, αλλά μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν απευθείας από μαθητές. Οι Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι περιλαμβάνουν μαθησιακά αντικείμενα όπως υλικό διαλέξεων, αναφορές και αναγνώσεις, προσομοιώσεις, πειράματα και επιδείξεις, καθώς και προγράμματα σπουδών, προγράμματα σπουδών και οδηγούς για εκπαιδευτικούς" (Wiley, 2014, σ. 2).

Οι ΑΕΠ σχετίζονται με ποικίλους εκπαιδευτικούς πόρους (συμπεριλαμβανομένων χαρτών προγραμμάτων σπουδών, υλικού μαθημάτων, διδακτικών βιβλίων, βίντεο, εφαρμογών, πολυμέσων, podcasts και οποιουδήποτε άλλου υλικού που έχει σχεδιαστεί για χρήση στη διδασκαλία και τη μάθηση) που είναι ανοικτοί και ελεύθεροι προς χρήση τόσο από το

εκπαιδευτικό προσωπικό όσο και από τους φοιτητές. Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης όρισε τους ΑΕΠ (Orr, Rimini, & Van Damme, 2015- Hylén, 2006) ως εξής:

"Ψηφιακές πηγές μάθησης που προσφέρονται στο διαδίκτυο ... ελεύθερα και ανοιχτά σε εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτικούς, μαθητές και ανεξάρτητους εκπαιδευόμενους, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν, να μοιραστούν, να συνδυαστούν, να προσαρμοστούν και να επεκταθούν στη διδασκαλία, τη μάθηση και την έρευνα" (σελ. 17).

Αυτός ο ορισμός έφερε στο φως ένα από τα χαρακτηριστικά των ΑΕΠ, που είναι η *Δικτυωμένη Μάθηση (Μάθηση μέσω Δικτύων)*: η δημιουργία αυτών των πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ένα δίκτυο ή να δημιουργηθούν από ένα δίκτυο εκπαιδευτών και φοιτητών.

Όπως αναφέρουν όλοι οι ορισμοί, οι ΑΕΠ είναι διδακτικά και μαθησιακά υλικά/πόροι/εργαλεία που προσφέρονται ελεύθερα και ανοιχτά για οποιονδήποτε. Για ορισμένους από αυτούς τους πόρους, αυτό σημαίνει ότι μπορείτε να κατεβάσετε τον πόρο και να τον μοιραστείτε με συναδέλφους και μαθητές. Για άλλους, μπορεί να σημαίνει ότι μπορείτε να κατεβάσετε έναν πόρο, να τον επεξεργαστείτε με κάποιο τρόπο και στη συνέχεια να τον αναδημοσιεύσετε ως αναμειγμένο έργο. Οι ΑΕΠ συχνά διαθέτουν μια άδεια *Creative Commons* ή GNU που δηλώνει συγκεκριμένα πώς το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί, να επαναχρησιμοποιηθεί, να προσαρμοστεί, να αναθεωρηθεί και να διανεμηθεί. Με απλά λόγια, βάσει μιας άδειας *Creative Commons* ή GNU οι χρήστες μπορούν να διατηρήσουν, να επαναχρησιμοποιήσουν, να αναθεωρήσουν, να αναμείξουν και να αναδιανείμουν τους ΑΕΠ.

Το Ίδρυμα *William and Flora Hewlett Foundation* ορίζει τους ΑΕΠ ως εξής:

"[...] διδακτικοί, μαθησιακοί και ερευνητικοί πόροι που βρίσκονται στο δημόσιο τομέα ή έχουν κυκλοφορήσει με άδεια πνευματικής ιδιοκτησίας που επιτρέπει την ελεύθερη χρήση και επαναχρησιμοποίησή τους από άλλους. Οι ανοικτοί εκπαιδευτικοί πόροι περιλαμβάνουν πλήρη μαθήματα, υλικό μαθημάτων, ενότητες, εγχειρίδια, βίντεο συνεχούς ροής, τεστ, λογισμικό και κάθε άλλο εργαλείο, υλικό ή τεχνική που χρησιμοποιείται για την υποστήριξη της πρόσβασης στη γνώση".

Η *Creative Commons* παρέχει τα εργαλεία αδειοδότησης που επιτρέπουν αυτή την ελεύθερη χρήση και επαναχρησιμοποίηση- ο Hewlett θεωρεί ότι η άδεια *Creative Commons Attribution (CC BY)* είναι η άδεια επιλογής, η οποία επιτρέπει τη μέγιστη επαναχρησιμοποίηση και επαναχρησιμοποίηση εκπαιδευτικών πόρων που υπόκεινται σε πνευματικά δικαιώματα, ενώ παράλληλα αναγνωρίζει το δημιουργικό έργο του δημιουργού. Η άδεια CC0 μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε για οποιονδήποτε σκοπό (Bliss, T J and Smith, M. 2017). Με άλλα λόγια, ο βασικός παράγοντας διάκρισης είναι το καθεστώς πνευματικών δικαιωμάτων του υλικού. Εάν το περιεχόμενο προστατεύεται με παραδοσιακά πνευματικά δικαιώματα, με διατήρηση όλων των δικαιωμάτων, τότε δεν πρόκειται για OER. Από την άλλη πλευρά, εάν το υλικό βρίσκεται στο δημόσιο τομέα ή έχει άδεια Creative Commons Attribution (CC BY) ή παρόμοιο καθεστώς ανοικτών πνευματικών δικαιωμάτων, τότε είναι ΑΕΠ.

Στη βιβλιογραφία αναφέρονται δύο διαφορετικοί τύποι OER: α) άτυποι/ανεπίσημοι πόροι ΑΕΠ (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης, κλήσεις μέσω κινητού τηλεφώνου, γραπτά μηνύματα) και β) επίσημοι πόροι ΑΕΠ (π.χ. πλατφόρμα διαχείρισης μαθησιακού υλικού ενός ιδρύματος) σε συγκεκριμένα αναπτυξιακά αποτελέσματα λειτουργικού γραμματισμού και αντιλαμβανόμενης απασχολησιμότητας (perceived employability, Chib & Wardoyo, 2018).

Επίσημοι ΑΕΠ

- Βιβλία/άρθρα
- Μαθησιακό υλικό & εργαλεία
- Διαλέξεις

Ανεπίσημοι ΑΕΠ

- Κοινωνικά δίκτυα
- Μηνύματα
- Άλλοι ανοιχτοί πόροι

Σχήμα 1. Αναπαράσταση των "Τύπων ΑΕΠ" των Chib & Wardoyo (2018).

Ορισμένα ψηφιακά μαθησιακά περιεχόμενα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα ως ΑΕΠ, δηλαδή κάθε είδους εκπαιδευτικό υλικό (εγχειρίδια, σημειώσεις διαλέξεων, εργασίες, τεστ κ.λπ.) που είναι κοινό κτήμα ή εισάγεται με ανοιχτή άδεια χρήσης, πράγμα που σημαίνει ότι ο καθένας μπορεί να τα αντιγράψει, να τα χρησιμοποιήσει, να τα προσαρμόσει και να τα ξαναμοιραστεί νόμιμα και ελεύθερα (UNESCO, 2012). Αυτοί οι πόροι μπορούν να συνδυαστούν, να τροποποιηθούν, να επεκταθούν ή να προσαρμοστούν ελεύθερα ώστε να ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των εκπαιδευτικών και των μαθητών (Rodel, 2013), συνήθως καταχωρούνται με άδειες Creative Commons (Beaven, 2013) ή επαναχρησιμοποιούνται για τη γλωσσική εκμάθηση (Thomas & Evans, 2014). Την τελευταία δεκαετία, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αυξήσει την προώθηση των ΑΕΠ, καθώς μπορούν να διευκολύνουν τον πολιτικό διάλογο, την ανταλλαγή γνώσεων και τη συνεργασία μεταξύ κρατών και ιδρυμάτων διεθνώς (Sabadie, Munoz, Punie, Redecker, & Vuorikari, 2014).

Σύμφωνα με πολλούς μελετητές (Rhoads, Berdan, & Toven-Lindsey, 2013), τα Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (MOOC) εντάσσονται κάτω από την ομπρέλα των ΑΕΠ, ενώ άλλοι πιστεύουν ότι τα MOOC αποτελούν εξελικτικό βήμα των ΑΕΠ (Boga & McGreal, 2014).

Τι είναι μια Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πρακτική (Open Educational Practice – OEP)?

Σύμφωνα με τον Ehlers (2011) οι ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές :

"...είναι η χρήση των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων για τη διδασκαλία και τη μάθηση με σκοπό την καινοτομία στη μαθησιακή διαδικασία". Με αυτό το σκεπτικό, οι ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές είναι "πρακτικές που υποστηρίζουν την χρήση και την παραγωγή ΑΕΠ μέσω θεσμικών πολιτικών, προωθούν καινοτόμα παιδαγωγικά μοντέλα και ενδυναμώνουν τους εκπαιδευόμενους ως συμπαραγωγούς στην πορεία τους προς τη δια βίου μάθηση".

Στο ίδιο μήκος κύματος, η Πρωτοβουλία για την Ανοιχτή Εκπαιδευτική Ποιότητα (OPAL) ορίζει τις ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές ως:

"Η χρήση των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων για την αύξηση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και την καινοτομία των εκπαιδευτικών πρακτικών σε θεσμικό, επαγγελματικό και ατομικό επίπεδο".

Οι ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές είναι επομένως πρακτικές αξιοποίησης των ΑΕΠ, που οριοθετούνται σε δύο διαστάσεις: Ανοιχτή πρόσβαση στη χρήση και τη δημιουργία πόρων έναντι της ανοιχτής πρόσβασης στα παιδαγωγικά μοντέλα. Και οι δύο διαστάσεις μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα και τους οργανισμούς να αυτοαξιολογηθούν και να τοποθετηθούν στο αντίστοιχο πλαίσιο. Οι δύο διαστάσεις από τις οποίες οριοθετούνται οι ανοιχτές πρακτικές - η ανοιχτή πρόσβαση στη χρήση και τη δημιουργία πόρων και η ανοιχτή πρόσβαση στα παιδαγωγικά μοντέλα - μπορούν έτσι να βοηθήσουν τα άτομα και τους οργανισμούς να αυτοαξιολογήσουν και να επαναπροσδιορίσουν την αντίστοιχη τοποθέτησή τους (Halda, 2019) μέσω των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πρακτικών, της ποικιλίας των πρακτικών γύρω από τη δημιουργία, τη χρήση και τη διαχείριση των ΑΕΠ με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας και τη μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης (Ehlers, 2011, σ. 4).

Μια βάση δεδομένων ή ένα αποθετήριο ΑΕΠ δεν αποτελεί πρακτική. Οι ανοιχτές πρακτικές είναι στην πραγματικότητα η επαναχρησιμοποίηση και η προσαρμογή των υφιστάμενων ΑΕΠ με βάση τις ανάγκες των μαθητών και τις συνθήκες της τάξης. Η χρήση των ΑΕΠ σε ένα παραδοσιακό πλαίσιο τάξης δεν είναι ανοιχτή εκπαιδευτική πρακτική (Ehlers, 2011, σ. 4).

Με απλά λόγια, μια Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πρακτική είναι κάτι περισσότερο από τη χρήση των ΑΕΠ. Είναι η αξιοποίηση των ΑΕΠ με στόχο τη διεύρυνση του ρόλου των εκπαιδευτικών, επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς να γίνουν επιμελητές, σχεδιαστές προγραμμάτων σπουδών και δημιουργοί περιεχομένου. Στην ανταλλαγή διδακτικών εργαλείων και στρατηγικών, οι εκπαιδευτικοί ενισχύουν τις δυνάμεις τους και βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαίδευσης για τους μαθητές τους.

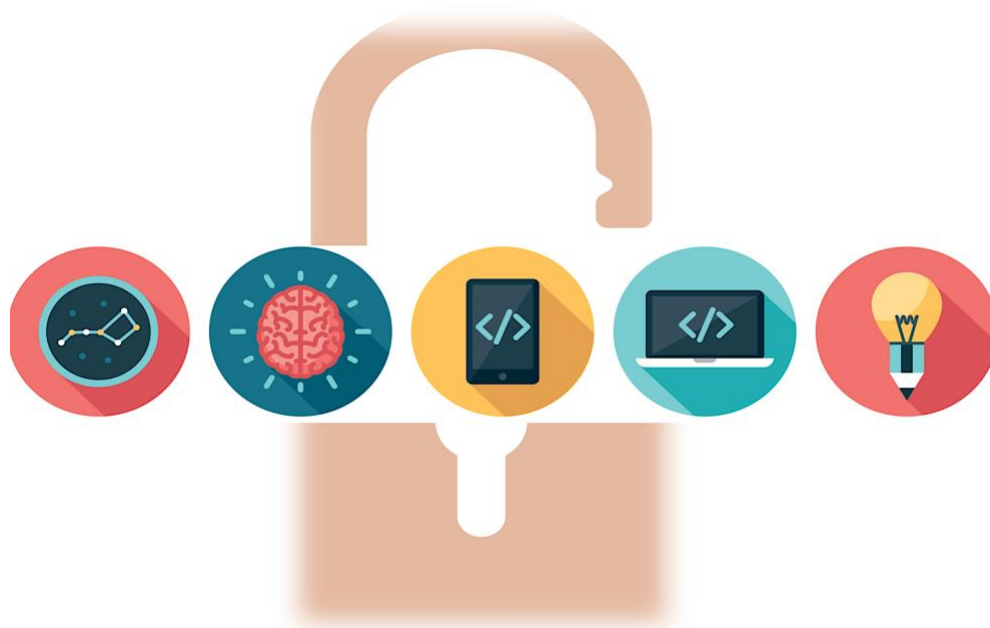
Κατηγορίες και χαρακτηριστικά των ΑΕΠ

Υπάρχει ένα πλήθος ΑΕΠ για να διαλέξετε, συμπεριλαμβανομένων των διδακτικών βιβλίων, μαθημάτων, πολυμέσων, δεδομένων και συμπληρωματικού υλικού (Moist, 2017). Ο εντοπισμός όλων αυτών των ΑΕΠ στο διαδίκτυο, μέσα από μια πληθώρα επιλογών, είναι ένα πολύ δύσκολο έργο για κάθε καθηγητή ξένων γλωσσών. Παρόλο που οι ΑΕΠ μπορούν να εντοπιστούν από τις συνήθεις μηχανές αναζήτησης, είναι πολύ πιο εύκολο να τις ανακαλύψει κανείς σε συγκεκριμένους διαδικτυακούς ιστότοπους όπου είναι αποθηκευμένες. Οι Butcher και Moore (2015) αναφέρουν ότι οι εν λόγω ιστότοποι θα μπορούσαν να ενταχθούν σε τρεις (3) μεγάλες κατηγορίες με βάση τη λειτουργικότητά τους: 1) κατάλογοι ΑΕΠ, 2) πλατφόρμες ΑΕΠ και 3) αποθετήρια ΑΕΠ (ROER-OER Repositories).

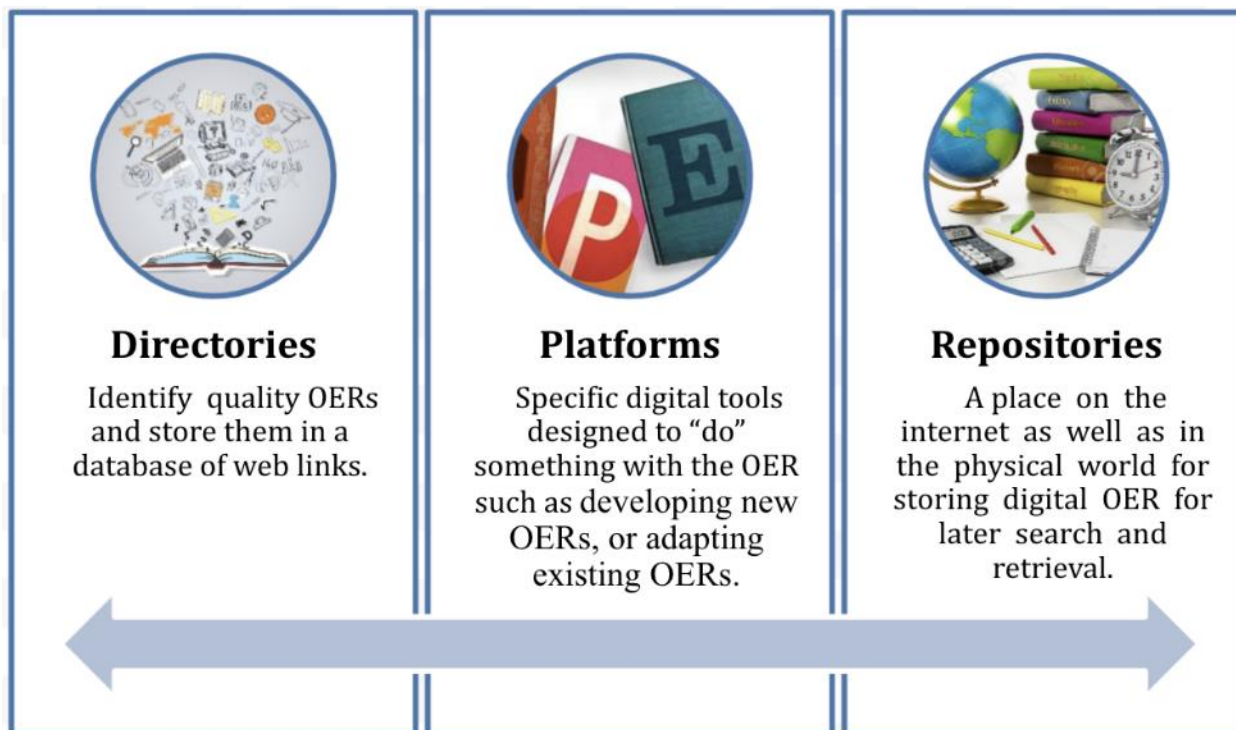
Ιστοσελίδες καταλόγων ΑΕΠ: Οι ιστότοποι καταλόγου ΑΕΠ δεν λειτουργούν ως αποθετήριο, αλλά έχουν εντοπίσει ποιοτικές ΑΕΠ και τις αποθηκεύουν σε μια βάση δεδομένων με διαδικτυακούς συνδέσμους, όπως το OER Commons (www.oercommons.org) και το Commonwealth of Learning (www.col.org/oer) (UNESCO, 2015).

Πλατφόρμες ΑΕΠ: Μια πλατφόρμα αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο ψηφιακό εργαλείο που έχει σχεδιαστεί για τους ΑΕΠ, όπως η ανάπτυξη νέων ΑΕΠ ή η προσαρμογή υφιστάμενων ΑΕΠ (Butcher & Moore, 2015). Επιπλέον, μια πλατφόρμα ΑΕΠ θα μπορούσε επίσης να είναι ένα εργαλείο απόδοσης πνευματικών δικαιωμάτων (attribution builder) ΑΕΠ. Για παράδειγμα, το *Open Author Tool* by OER Commons (<https://www.oercommons.org/authoring-overview>) είναι ένα πολύ γνωστό εργαλείο που έχει σχεδιαστεί με γνώμονα τους ΑΕΠ και προσφέρει στους εκπαιδευτικούς μια σειρά από λειτουργίες που αποσκοπούν στην καθοδήγηση του σχεδιασμού και της δημιουργίας διαδικτυακών ΑΕΠ υψηλής ποιότητας, τα οποία μπορούν να αναμειχθούν, να επιμεληθούν σε συγκεκριμένες ομάδες, να παρακολουθούνται εύκολα και πολλά άλλα.

Αποθετήριο ΑΕΠ (ROER): είναι ένας χώρος στο διαδίκτυο αλλά και στον φυσικό κόσμο για την αποθήκευση ψηφιακών ΑΕΠ για μεταγενέστερη αναζήτηση και ανάκτηση (UNESCO, 2015). Τα αποθετήρια εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού υλικού προσφέρουν μια σειρά από πόρους που έχουν αναπτυχθεί από πολλούς διαφορετικούς οργανισμούς και άτομα και για διαφορετικά θέματα, ηλικιακές ομάδες, σκοπούς (Butcher & Moore, 2015). Ένα γνωστό παράδειγμα ιδρυματικού αποθετηρίου είναι το OpenCourseWare Repository του MIT (<https://ocw.mit.edu/>) καθώς και το OpenLearn ([http://openlearn.open.ac.uk.](http://openlearn.open.ac.uk/)) που προσφέρουν μια ποικιλία γλωσσικών ΑΕΠ, ενώ το Center for Open Educational Resources and Language Learning (COERLL2) (<https://coerll.utexas.edu/coerll/>) παρέχει μόνο ανοιχτό υλικό για τη γλωσσική εκμάθηση, εργαλεία, μεθόδους διδασκαλίας, πρότυπα και άλλα. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε πολλές περιπτώσεις οι ιστότοποι ΑΕΠ προσφέρουν συνδυασμούς των παραπάνω λειτουργιών και αυτό σημαίνει ότι είναι δυνατόν να βρούμε ένα συνδυασμό των προαναφερθέντων λειτουργιών μέσα στον ίδιο ιστότοπο ΑΕΠ, όπως η περίπτωση του "OER commons" που προσφέρει τόσο ένα "αποθετήριο ΑΕΠ" και ένα "εργαλείο συγγραφής ΑΕΠ".

Σχήμα 2. Εννοιολόγηση των ΑΕΠ (Open praxis, 2018)

Σχήμα 3. Αναπαράσταση των "Κατηγοριών των OER" των Moore & Butcher (2015)

Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά των ΑΕΠ;

Με βάση τη βιβλιογραφία (Camilleri, Ehlers, & Pawlowski, 2014) τα γενικά χαρακτηριστικά των ΑΕΠ είναι:

- ✓ Ανοιχτή πρόσβαση,
- ✓ Ίσες ευκαιρίες σε όλους: δυνατότητα χρήσης από άτομα με αναπηρίες, από εκπαιδευτικούς, από μαθητές κ.λπ,
- ✓ Ανοιχτές άδειες χρήσης - επιτρέπεται η χρήση και η επαναχρησιμοποίηση, η αναθεώρηση, η επανασύνθεση και η αναδιανομή των πόρων,
- ✓ Συμπεριλαμβάνεται η ελεύθερη χρήση για εκπαιδευτικούς σκοπούς από εκπαιδευτικούς και μαθητές,
- ✓ Εύκολη τροποποίηση,
- ✓ Πολλαπλά μέσα σε ψηφιακή μορφή (Cross-media in digital format).

Οι Hilton κ.ά. (2010) αξιολόγησαν την "ανοιχτή πρόσβαση" των ΑΕΠ αξιολογώντας αν μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν, να αναδιανεμηθούν, να αναθεωρηθούν και να αναμειχθούν ανοικτά. Σύμφωνα με τους Wiley και Green (2012, σ. 81) οι χρήστες πρέπει να είναι σε θέση να εκτελέσουν τις ακόλουθες δραστηριότητες "4R" ένα ΑΕΠ:

- *Αναθεώρηση (Revising)* - τροποποίηση του ΑΕΠ σύμφωνα με τους στόχους που έχουν τεθεί για τον τελικό χρήστη,
- *Αναπροσαρμογή (Remixing)* - ενσωμάτωση στοιχείων και λειτουργιών από διαφορετικές πηγές ΑΕΠ, για την παραγωγή νέων υλικών,
- *Επαναχρησιμοποίηση (Reusing)* - να επαναπροσδιορίσουν τους υπάρχοντες ΑΕΠ σε διαφορετικά πλαίσια χρήσης, και
- *Αναδιανομή (Redistributing)* - την κοινοποίηση του πρωτότυπου ή παράγωγου έργου σε άλλους

Αργότερα, ο Wiley (2014) πρότεινε ο χρήστης να είναι σε θέση να κάνει τις ακόλουθες δραστηριότητες 5R σε έναν ΑΕΠ (<https://openeducationalresources.org>):

- *Διατήρηση (Retain)* - το δικαίωμα δημιουργίας και κατοχής αντιγράφων του περιεχομένου (π.χ. λήψη, αντιγραφή, αποθήκευση και διαχείριση),
- *Επαναχρησιμοποίηση (Reuse)* - το δικαίωμα χρήσης του υλικού κατά τις προτιμήσεις του (π.χ. σε μια τάξη, σε μια ομάδα μελέτης, σε έναν δικτυακό τόπο, σε ένα βίντεο),
- *Αναθεώρηση (Revise)* - το δικαίωμα τροποποίησης του περιεχομένου με οποιονδήποτε τρόπο (π.χ. μετάφραση του περιεχομένου σε άλλη γλώσσα),
- *Προσαρμογή (Remix)* - το δικαίωμα συνδυασμού υφιστάμενου περιεχομένου με άλλο υλικό για τη δημιουργία κάτι νέου (π.χ. ενσωμάτωση του περιεχομένου σε ένα mashup),
- *Αναδιανομή (Redistribute)* - το δικαίωμα να μοιραστείτε οποιοδήποτε υλικό με άλλους, ανά πάσα στιγμή (π.χ. να δώσετε ένα αντίγραφο του περιεχομένου σε έναν φίλο).

Επίσης, οι Economides και Perifanou (2018) πρότειναν το μοντέλο OPEN FASUCICESA-CPT που ορίζει τις ακόλουθες Ανοικτές Ικανότητες σχετικά με ένα ΑΕΠ:

- Ανοιχτό για να το βρείτε (Seek, Locate, Discover),
- Ανοιχτό για πρόσβαση (View, Watch, Read, Listen, Hear),
- Ανοιχτό για αποθήκευση (Αποθήκευση, Διατήρηση, Λήψη, Αντιγραφή, Αντιγραφή, Εκτύπωση),
- Ανοιχτό για χρήση (Έλεγχος, Διαχείριση, Επιλογή),
- Ανοιχτό για δημιουργία (Σχεδιάζω, αναπτύσσω, παράγω, κατασκευάζω, χτίζω, υπολογίζω, λύνω, τροποποιώ, τροποποιώ, αλλάζω, προσαρμόζω, αναθεωρώ, μεταφράζω, αναμιγνύω, ενσωματώνω, συνδυάζω),
- Ανοιχτό στην αλληλεπίδραση (επικοινωνία),
- Ανοιχτό στη συνεργασία (συνεργάζονται, συν-δημιουργούν),
- Ανοιχτό στην αξιολόγηση (Αξιολόγηση, Ανασκόπηση, Κριτική, Κατάταξη),
- Ανοιχτό στο διαμοιρασμό (διανέμουν, διδάσκουν, δημοσιεύουν, εμφανίζουν, παρουσιάζουν, παρουσιάζουν, παρουσιάζουν, παρουσιάζουν, παρουσιάζουν),
- Ανοιχτό για απόρριψη (Quit, Drop Out, Leave, Depart) χωρίς ποινές, κατηγορίες, πρόστιμα, υποχρεώσεις, τιμωρίες κ.λπ.,)
- Ανοιχτό κόστος (επιτρέπεται σε οποιονδήποτε να συμμετέχει χωρίς κόστος),
- Τόπος (επιτρέπεται σε οποιονδήποτε να συμμετέχει από οπουδήποτε),
- Χρόνος (επιτρέπει σε οποιονδήποτε να συμμετέχει ανά πάσα στιγμή).

Ποιοι τύποι ΑΕΠ υπάρχουν;

Τα είδη των ΑΕΠ περιλαμβάνουν τα εξής: ολοκληρωμένα μαθήματα, ιστότοπους, αναλυτικά προγράμματα, ενότητες, σχέδια μαθημάτων, μαθησιακά αντικείμενα, εγχειρίδια, παρουσιάσεις, εκπαιδευτικά πολυμέσα (π.χ. εικόνες, ήχος, κινούμενα σχέδια, βίντεο), παραδείγματα, μελέτες περιπτώσεων, πειράματα, προσομοιώσεις, σοβαρά παιχνίδια, εργασίες, ασκήσεις, προβλήματα, έργα, ηλεκτρονικούς φακέλους, κουίζ, τεστ, εξετάσεις, βιβλιογραφίες, λογισμικό και άλλα υλικά και εργαλεία.

Το *"Multimedia Education Resource for Learning and Online Teaching"* (MERLOT) είναι ένα πολύ γνωστό αποθετήριο, το οποίο δημιουργήθηκε από το California State University το 1997 με σκοπό τον εντοπισμό και την παροχή πρόσβασης σε, ως επί το πλείστο δωρεάν, διαδικτυακό υλικό προγραμμάτων σπουδών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το 2017 προσέφερε πάνω από 40.000 επιμελημένα και βαθμολογημένα στοιχεία (Bliss & Smith, 2017), ενώ σήμερα ένας χρήστης μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε 95.602 πόρους που περιλαμβάνουν 3.000 ανοικτά και δωρεάν υλικά για τις γλώσσες του κόσμου και περισσότερα από 2.000 υλικά

μόνο για την αγγλική γλώσσα. Αυτό το αποθετήριο ΑΕΠ σχεδιάστηκε κυρίως για το διδακτικό προσωπικό, το προσωπικό και τους φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από όλο τον κόσμο και το ανοικτό εκπαιδευτικό περιεχόμενό του κατηγοριοποιήθηκε σε 22 διαφορετικούς τύπους υλικού που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων 1) προσαρμογές (δηλ. μεταφράσεις υφιστάμενων ΑΕΠ), 2) εργαλεία αξιολόγησης, 3) διαδικτυακά μαθήματα, 4) ένα αποθετήριο μαθησιακών αντικειμένων που περιλαμβάνει μια βάση δεδομένων με δυνατότητα αναζήτησης τουλάχιστον 100 διαδικτυακών πόρων, 5) πρόγραμμα σπουδών και 6) εκπαιδευτικά προγράμματα.

Όπως έχει δείξει η έρευνα, υπάρχει ποικιλία γλωσσικών ΑΕΠ που προσφέρονται επίσης σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ (Perifanou et al., 2014). Ένα παράδειγμα καταλόγου/αποθετηρίου αναθεωρημένων ΑΕΠ σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ είναι αυτό που παρέχεται από την OPENLang Network Platform (<https://openlang-network.kmi.open.ac.uk/>), η οποία προσφέρει μια πλούσια συλλογή ΑΕΠ για τις γλώσσες της ΕΕ διαφόρων τύπων, όπως 1) ολοκληρωμένο μάθημα, 2) μαθησιακή ενότητα, 3) σχέδιο μαθήματος, 4) σχολικό βιβλίο, 5) άσκηση/κουίζ/τεστ, 6) γραμματική/συντακτικό, 7) βίντεο/ήχος, 8) εφαρμογή ή παιχνίδι για κινητά και 9) πολιτιστικό υλικό, 10) υποστήριξη των εκπαιδευτικών (στρατηγικές διδασκαλίας, αξιολόγηση κ.λπ.). Οι χρήστες όχι μόνο έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν ενδιαφέροντες ΑΕΠ διαφορετικής μορφής, αλλά μπορούν επίσης να προσθέσουν τους δικούς τους γλωσσικούς ΑΕΠ, να προτείνουν άλλα και επίσης να σχολιάσουν και να αξιολογήσουν όλους τους γλωσσικούς ΑΕΠ που προσφέρονται στη συλλογή τους. Το ενδιαφέρον είναι ότι οι καθηγητές ξένων γλωσσών μπορούν επίσης να ανεβάσουν τους ΑΕΠ που έχουν ήδη αναπτύξει/εφαρμόσει στη διδακτική τους πρακτική και να παρέχουν περισσότερα σχόλια γι' αυτό στους καθηγητές που επιθυμούν να ενσωματώσουν το υλικό αυτό και στα γλωσσικά τους μαθήματα.

Χρήσιμες Συμβουλές

Λάβετε υπόψη ότι, παρόλο που μπορεί να μην ανακαλύψετε ένα ΑΕΠ που να ταιριάζει απόλυτα στις ανάγκες σας, έχετε τη δυνατότητα να τροποποιήσετε ή να προσαρμόσετε τους περισσότερους ΑΕΠ, ώστε να ταιριάζουν στο πλαίσιο του γλωσσικού σας μαθήματος ή στις ανάγκες εκμάθησης γλωσσών των μαθητών σας. Σίγουρα αυτό θα ωφελήσει τη δική σας διδασκαλία καθώς και θα σας εξοικονομήσει χρόνο από τη δημιουργία του δικού σας υλικού από το μηδέν.

Μάθετε περισσότερα για τους ΑΕΠ!!

Ας παίξουμε!!!

<https://create.kahoot.it/share/open-educational-resources/22d4a891-a28c-4258-afc0-ef7dc649a3>

Οφέλη από τη χρήση γλωσσικών ΑΕΠ

Οι ΑΕΠ προσφέρουν πολλαπλές ευκαιρίες σε μαθητές, φοιτητές και εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων, καθώς και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι ΑΕΠ παρέχουν πρόσβαση σε πολλαπλά μαθησιακά υλικά τα οποία μπορούν εύκολα να διανεμηθούν, να μοιραστούν και να προσαρμοστούν ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προτιμήσεις των εκπαιδευομένων. "Μια από τις κύριες αξίες των ΑΕΠ είναι ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν παγκοσμίως ανεξάρτητα από το εκπαιδευτικό σύστημα και τα εθνικά πλαίσια προγραμμάτων σπουδών" (Grodecka & Sliwowski, 2014). Τα οφέλη από τη χρήση και την αναδιανομή των ΑΕΠ περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- **Βελτίωση του περιεχομένου του μαθήματος στην εκμάθηση γλωσσών**

Οι παραδοσιακές αίθουσες διδασκαλίας μπορούν να επωφεληθούν από τη χρήση πολυμεσικού υλικού των ΑΕΠ και να ενισχύσουν την ικανότητα εκμάθησης των μαθητών. Σύμφωνα με τον ορισμό των Thomas και Evans (2014), οι ΑΕΠ είναι ψηφιακοί πόροι που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για τη διδασκαλία και τη μάθηση, και συνεπώς, οι τεχνολογίες γλωσσικής επεξεργασίας που παρέχονται μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών ή εφαρμογών θα πρέπει να θεωρούνται πολύτιμοι ΑΕΠ στη γλωσσική εκμάθηση και διδασκαλία. Πράγματι, οι ΑΕΠ έχουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν τη διδασκαλία με βάση ορισμένες παιδαγωγικές προσεγγίσεις που αναπτύσσουν ορισμένες γλωσσικές ικανότητες.

- **Αύξηση των κινήτρων του μαθητή**

Η χρήση, η παραγωγή και ο διαμοιρασμός των ΑΕΠ έχει πολλά οφέλη. Ο Shmueli (2017) υποστηρίζει ότι η χρήση και η κοινή χρήση των ΑΕΠ μπορεί να ενισχύσει την εκπαίδευση και την έρευνα, μπορεί να μειώσει το κόστος ανάπτυξης εκπαιδευτικών πόρων με την επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων πόρων, μπορεί να ενισχύσει τη ζήτηση για δια βίου μάθηση

και μπορεί να επιτρέψει την προσαρμογή του υφιστάμενου εκπαιδευτικού υλικού στις τοπικές ανάγκες.

- **Βελτίωση των επιδόσεων και της ικανοποίησης των σπουδαστών**

Υποστηρίζεται ότι οι διαδικτυακοί ΑΕΠ δημιουργούν ευκαιρίες για εξατομικευμένες εμπειρίες και αυξάνουν την εμπλοκή των φοιτητών. Για το σκοπό αυτό, πολλοί ερευνητές και εκπαιδευτικοί επισημαίνουν τα οφέλη της χρήσης των ΑΕΠ ως εναλλακτικής μεθόδου διδασκαλίας για την εμπλοκή και την παρακίνηση μαθητών με διαφορετικό κοινωνικο-γνωστικό υπόβαθρο (Mossley, 2013). Ορισμένες μελέτες αποκάλυψαν ότι οι ΑΕΠ αυξάνουν την παραγωγικότητα των μαθητών όσον αφορά την αύξηση της αυτοπεποίθησης, του ενδιαφέροντος και της ικανοποίησής τους, ενώ άλλες μελέτες δείχνουν ότι η δημοτικότητα των ΑΕΠ αυξάνεται (Farrow et al., 2015).

- **Διευρυμένη πρόσβαση στη μάθηση**

Οι μαθητές μπορούν να έχουν πρόσβαση στους ΑΕΠ οποιαδήποτε στιγμή και σε οποιοδήποτε μέρος και για όσες φορές χρειάζεται. Με τον τρόπο αυτό, οι ΑΕΠ αυξάνουν την πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό για ένα ευρύτερο φάσμα εκπαιδευομένων, κυρίως εκείνων που δεν εξυπηρετούνται επαρκώς από τις παραδοσιακές εκπαιδευτικές ευκαιρίες. Όσον αφορά τη χρήση των ΑΕΠ στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, πολλοί ερευνητές έχουν επισημάνει ότι οι ΑΕΠ πρέπει να είναι χρήσιμοι, εύκολα προσβάσιμοι, με σαφή σκοπό και να μπορούν να τροποποιούνται ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εκπαιδευτικών (Wenk, 2010- Adams, Liyanagunawardena, Rassool, & Williams, 2013). Για το θέμα αυτό, η χρήση των ΑΕΠ μπορεί να οδηγήσει στην κοινωνική ένταξη και τη συμμετοχή στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών με ειδικές ανάγκες ή αναπηρίες.

- **Επέκταση των διδακτικών ευκαιριών**

Οι ΑΕΠ βοηθούν τους εκπαιδευτικούς να διευρύνουν τους ρόλους τους και να βρουν καινοτόμες ιδέες για να εφαρμόσουν στις τάξεις τους (Farrow κ.ά., 2015- Petrides, Jimes, Middleton-Dezner, & Howell, 2010), να υποστηρίξουν τις διδακτικές και μαθησιακές πρακτικές (Bradshaw, Younie, & Jones, 2013) και τέλος να μειώσουν το κόστος για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος (Bliss, Robinson, Hilton, & Wiley, 2013- Farrow κ.ά., 2015). Αρκετές μελέτες που ασχολούνται με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σε σχέση με τους ΑΕΠ (Huyen, 2006- Wiley & Henson, 2006) υποστηρίζουν ότι οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τους ΑΕΠ για να εμπλουτίσουν τις μεθόδους και τις πρακτικές

διδασκαλίας τους και να αλληλεπιδράσουν με άλλους συναδέλφους (Conole & Alevizou, 2010).

- **Ανοιχτή πρόσβαση και καινοτομία**

Οι ΑΕΠ μπορούν να αποτελέσουν μέρος μιας καινοτόμου στρατηγικής για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας, της μάθησης και της επαγγελματικής ανάπτυξης (Ossiannilsson, Altinay, & Altinay, 2017). Η χρήση των ΑΕΠ προωθεί καινοτόμες μεθόδους και στρατηγικές διδασκαλίας καθώς και αναδιαμόρφωση του υφιστάμενου προγράμματος σπουδών και περιεχομένου, αυξάνει τον προβληματισμό των εκπαιδευτικών σχετικά με την τρέχουσα πρακτική και δημιουργεί ευκαιρίες για πιο συνεργατικές μεθόδους εργασίας (Beetham et al., 2012).

Προκλήσεις στη χρήση γλωσσικών ΑΕΠ

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η ενασχόληση με τους ΑΕΠ προωθεί την καινοτομία στη διδακτική πρακτική, αυξάνει τα κίνητρα των μαθητών, δημιουργεί ευκαιρίες για συνεργασία και προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες για μια ουσιαστική μαθησιακή εμπειρία. Ωστόσο, αρκετές μελέτες ανέφεραν ότι οι εκπαιδευτικοί είναι ακόμη πίσω σχετικά με τη χρήση των ΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων των γλωσσών που στερούνται και της πρόσβασης σε πόρους, έχουν ελάχιστο χρόνο και τα συστήματα ανταμοιβής για την ανταπόδοση των προσπαθειών που επενδύονται στη δημιουργία και τη χρήση των ΑΕΠ είναι ανύπαρκτα (Conole & Alevizou, 2010- Rolfe, 2012).

Επιπλέον, υπάρχουν περισσότερα εμπόδια που πρέπει να ξεπεράσει κάθε εκπαιδευτικός που επιθυμεί να ενσωματώσει τους ΑΕΠ στη διδακτική του πρακτική. Όπως έχει δείξει η έρευνα, δεν είναι εύκολη υπόθεση να εντοπίσει κανείς τους κατάλληλους γλωσσικούς ΑΕΠ για συγκεκριμένους γλωσσικούς και εκπαιδευτικούς στόχους (Perifanou & Economides, 2021a). Οι σημαντικότερες προκλήσεις περιλαμβάνουν ζητήματα ανακάλυψης των ΑΕΠ, ζητήματα ποιότητας, ζητήματα βιωσιμότητας, ζητήματα χρόνου και προσπάθειας, τεχνολογικά ζητήματα, ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας/πνευματικών δικαιωμάτων, ζητήματα μορφής καθώς και γλωσσικά ή/και πολιτισμικά εμπόδια. Πιο συγκεκριμένα, σε μια πρόσφατη έρευνα (Perifanou & Economides, 2021b) που διερεύνησε το πρόβλημα του εντοπισμού των ΑΕΠ με την αναζήτηση γλωσσικών ΑΕΠ σε έντεκα γνωστά Αποθετήρια ΑΕΠ (ROER) αποκάλυψε μια σειρά από εμπόδια στην εύρεση κατάλληλων γλωσσικών ΑΕΠ, όπως παρωχημένοι ΑΕΠ, όχι πραγματικά ανοικτοί και ελεύθεροι εκπαιδευτικοί πόροι-θέματα πνευματικών δικαιωμάτων, απουσία ενιαίας δομής των ΑΕΠ, απουσία ενιαίας περιγραφής μεταδεδομένων των ΑΕΠ,

ανακριβείς, παρωχημένες και ελλιπείς περιγραφές μεταδεδομένων των ΑΕΠ, απουσία ποιοτικού ελέγχου ή οποιουδήποτε είδους αξιολόγησης, στατικές μορφές (ΑΕΠ που είναι δύσκολο να μεταφορτωθούν, να αποκτήσουν πρόσβαση ή να τροποποιηθούν), τεχνολογικά και οικονομικά ζητήματα (ΑΕΠ που μπορεί να απαιτούν γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο ή λογισμικό επί πληρωμή) και άλλα. Τα αποτελέσματα της έρευνάς τους επιβεβαίωσαν προηγούμενα ευρήματα που έδειξαν ότι πάνω από το 50% χιλιάδων εκπαιδευτικών σε όλο τον κόσμο αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην εύρεση κατάλληλων ΑΕΠ στο αντικείμενό τους, στο να γνωρίζουν πού να βρουν ΑΕΠ και στο να βρουν ΑΕΠ υψηλής ποιότητας (de los Arcos et al., 2015; 2016; 2018).

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι δεν είναι όλοι οι πόροι πολιτισμικά κατάλληλοι για όλα τα ακροατήρια και ότι δεν είναι όλοι οι ομιλητές της αγγλικής. Το γλωσσικό εμπόδιο και η επικράτηση των αγγλόφωνων ΑΕΠ είναι ένα ζήτημα για τους μη αγγλόφωνους που πρέπει να επανεξεταστεί.

Επιπλέον, θα πρέπει να γίνει πολλή δουλειά όσον αφορά τη διάδοση των ΑΕΠ στον εκπαιδευτικό κόσμο, ώστε να γίνουν πιο προσιτές σε όλους. Με μοναδική εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο, η ΕΕ υπολείπεται χωρών όπως οι ΗΠΑ στην υιοθέτηση της χρήσης των ΑΕΠ (Sabadie et al., 2014). Δεδομένων των περιορισμένων γνώσεων των εκπαιδευτικών, υπάρχει πολύς χώρος για τη διάδοση των ΑΕΠ που προωθούν εμπειρίες γλωσσικής εκμάθησης οι οποίες (1) στοχεύουν σε μια πιο ολοκληρωμένη θεώρηση των δεξιοτήτων γλωσσικής εκμάθησης και (2) ευνοούν πιο εξατομικευμένες εμπειρίες εκμάθησης.

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τις σημαντικότερες προκλήσεις στη χρήση των ΑΕΠ και φαίνεται ότι σήμερα οι προκλήσεις αυτές εξακολουθούν να είναι απολύτως έγκυρες σε σύγκριση με τα πρόσφατα ερευνητικά ευρήματα που προαναφέρθηκαν.

Απουσία τεχνικών δεξιοτήτων των μαθητών και των σπουδαστών, ιδίως
δεξιοτήτων ΤΠΕ,

Έλλειψη ευρυζωνικής δικτύωσης και άλλων τεχνικών καινοτομιών,

Περιορισμένοι οικονομικοί πόροι που μπορούν να διατεθούν για την
ανάπτυξη ή τη διατήρηση των ΑΕΠ,

Θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας,

ΑΕΠ που είναι δύσκολο να μεταφορτωθούν, να αποκτήσουν πρόσβαση ή να
τροποποιηθούν

Έλλειψη κινήτρων για τη δημιουργία ΑΕΠ,

Έλλειψη δεξιοτήτων για τον εντοπισμό και υιοθέτηση κατάλληλων ΑΕΠ,

Γλωσσικά εμπόδια,

Διασφάλιση της ποιότητας του ανοικτού περιεχομένου,

Αντιμετώπιση θεμάτων πνευματικών δικαιωμάτων.

Πίνακας 2. Προκλήσεις κατά τη χρήση των ΑΕΠ. Πηγή: Hodgkinson-Williams (2010)

Επιπρόσθετες Πληροφορίες

["High Impact Practices for Integrating Open Educational Resources \(OER\) into University Courses" Lecture by David Wiley, University at Buffalo \(NY\), 2016 Genteels' Excellence in Teaching Conference](#)

- [The 5Rs by Wiley \(2014\)](#)
- [Paris OER Declaration by UNESCO \(2012\)](#)
- [UNESCO \(on the topic of OER\)](#)
- [OER - Open Educational Resources: Get started](#)
- [An Overview of Open Educational Resources](#)
- [7 Things You Should Know About Open Educational Resource](#)
- [Quick list of Open Educational Resources examples](#)

Κουίζ 1: Εισαγωγή στους ΑΕΠ & στις πρακτικές

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις. Στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ΜΟΝΟ μια απάντηση είναι η σωστή (δείτε τις απαντήσεις στο Παράρτημα Ι).

Ερώτηση 1: Η έννοια και ο όρος ΑΕΠ επινοήθηκε από:

- A. Διακήρυξη του Παρισιού το 2012
- B. UNESCO το 2004
- C. Δράση ΑΕΠ της Λιουμπλιάνα το 2017
- D. Bill Gates το 2005

Ερώτηση 2: Σύμφωνα με τον Ehlers (2010), ο σημαντικότερος στόχος ενός ΑΕΠ είναι:

- A. να καταστήσει καινοτόμα μια διαδικασία μάθησης
- B. να γίνει κατανοητή η χρήση των ΑΕΠ
- Γ. να χρησιμοποιηθούν οι ΑΕΠ σε ένα διαδικτυακό μαθησιακό περιβάλλον
- Δ. να προωθηθούν οι ΤΠΕ

Ερώτηση 3: Πόσες κατηγορίες ΑΕΠ υπάρχουν;

- A. 2
- B. 3
- Γ. 4
- Δ. 5

Ερώτηση 4: Μπορείτε να εξηγήσετε τη διαφορά μεταξύ ΑΕΠ και ανοιχτών εκπαιδευτικών πρακτικών;

Ερώτηση 5: Αναφέρετε και περιγράψτε τρία (3) σημαντικά οφέλη και τρεις (3) προκλήσεις από τη χρήση των ΑΕΠ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΕΠ

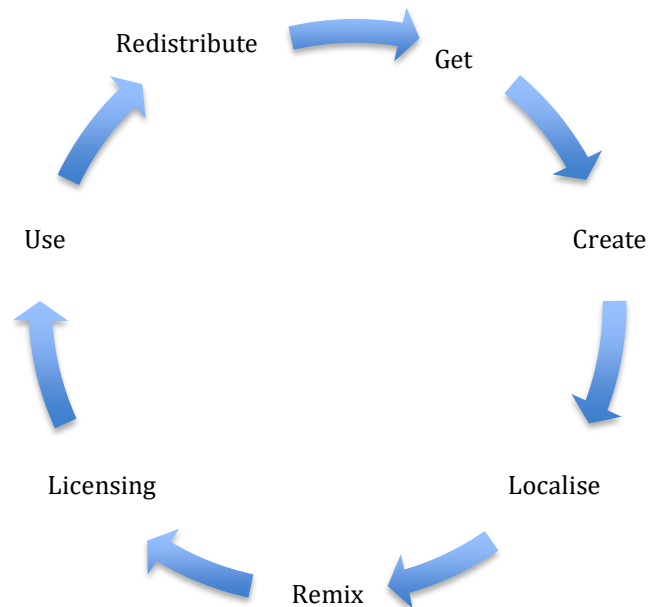
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΕΠ

Μαθησιακοί στόχοι

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να:

- Να κατανοήσετε τα βασικά βήματα δημιουργίας, εντοπισμού, χρήσης, επαναχρησιμοποίησης και διαμοιρασμού των ΑΕΠ
- Να αποκτήσετε μια σαφή εικόνα των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών για τους ΑΕΠ
- Να θέτετε σαφείς στόχους κατά τη δημιουργία ΑΕΠ

Υπάρχουν διάφορες προτάσεις κατευθυντήριων γραμμών για τη χρήση, τη δημιουργία και τον διαμοιρασμό των ΑΕΠ. Για παράδειγμα, οι Gurell και Wiley (2008) προτείνουν στο "OER Handbook for Educators 1.0 - WikiEducator" τον κύκλο ζωής για την ανάπτυξη των ΑΕΠ, ο οποίος ξεκινά με την επιθυμία ή την ανάγκη να μάθουμε ή να διδάξουμε κάτι. Η ιδέα πίσω από τον κύκλο ζωής των ΑΕΠ είναι ότι η ανάπτυξη, η χρήση και η διανομή των ΑΕΠ ακολουθεί ένα γενικό μοτίβο. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει μια επιβεβαιωμένη μέθοδος δημιουργίας των ΟΕΡ- ο κύκλος ζωής είναι απλώς μια προτεινόμενη στρατηγική. Η αρχική έκδοση του "κύκλου ζωής για την ανάπτυξη των ΑΕΠ" δημιουργήθηκε από την Wiley τον Ιανουάριο του 2008 (Wiley, 2008) (Σχήμα 4).

Σχήμα 4. Αναπαράσταση του Wiley (2008) "Κύκλος ζωής για την ανάπτυξη των ΑΕΠ"

- **Αποκτώ (Get):** Αναζήτηση και εύρεση ΑΕΠ μέσω μηχανών αναζήτησης και αποθετηρίων ή ανακάλυψη μεμονωμένων δικτυακών τόπων.
- **Δημιουργώ (Create):** Χρήση κατά προτίμηση εργαλείων ανοικτού κώδικα για τη δημιουργία των ΑΕΠ.
- **Προσαρμόζω με βάση τον τόπο (Localise):** Προσπαθήστε να κάνετε έναν πόρο πιο χρήσιμο σε μια συγκεκριμένη κατάσταση. Για παράδειγμα, μεταφράστε οδηγίες από μια γλώσσα σε μια άλλη.
- **Συγχωνεύω (Remix):** Συγχώνευση δύο ή περισσότερων υλικών ΑΕΠ σε ένα νέο ΑΕΠ. Αυτό είναι ίσως ένα από τα πιο ευχάριστα μέρη της παραγωγής των ΑΕΠ.
- **Αδειοδότηση (Licensing):** Αδειοδότηση του έργου χρησιμοποιώντας μια άδεια ανοικτού περιεχομένου, όπως η Creative Commons και η GFDL (GNU Free Documentation License).
- **Χρήση (Use):** Οι ΑΕΠ είναι καλό να χρησιμοποιούνται για προκαθορισμένους σκοπούς.
- **Αναδιανέμω (Redistribute):** Δημοσιεύστε ένα ΑΕΠ μόλις ολοκληρωθεί και καταστήστε το διαθέσιμο στην κοινότητα της ανοικτής εκπαίδευσης για να ξεκινήσει ξανά ο κύκλος ζωής του.

Ωστόσο, η τελική έκδοση του "Κύκλου ζωής για την ανάπτυξη των ΑΕΠ" αναπτύχθηκε από τους Gurell, Wiley και Tucker και περιλαμβάνει 5 κύρια στάδια: 1) εύρεση, 2) σύνθεση, 3) προσαρμογή, 4) χρήση και 5) κοινή χρήση, ενώ η αδειοδότηση παίζει επίσης σημαντικό ρόλο σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των ΑΕΠ (Gurell, 2008).

Ένα άλλο παράδειγμα κατευθυντήριων γραμμών ΑΕΠ που αναπτύχθηκαν από τους βιβλιοθηκονόμους του Northwestern Michigan College (NMC) είναι τα "Έξι βήματα για τον ΑΕΠ" (Σχήμα 5), το οποίο προτείνει τα ακόλουθα βήματα προκειμένου να ενσωματωθεί ο ΑΕΠ σε ένα μάθημα:

1. *Αφιέρωσε χρόνο:* Η αναζήτηση ΑΕΠ απαιτεί χρόνο και επιμονή, όπως και η έρευνα.
2. *Δες το τρέχον κείμενο:* Είναι το τρέχον κείμενό σας διαθέσιμο μέσω των βάσεων δεδομένων της βιβλιοθήκης;
3. *Εντόπισε ένα ΑΕΠ κειμένου:* Ελέγξτε αν υπάρχει ήδη ένα ολόκληρο εγχειρίδιο ΑΕΠ για το μάθημά σας.
4. *Περιηγήσου σε ανοιχτά αποθετήρια:* Περιηγηθείτε σε διάφορα αποθετήρια για να δείτε τι περιεχόμενο είναι διαθέσιμο
5. *Υποστηρικτικό υλικό:* Κοιτάξτε τους μαθησιακούς σας στόχους και βρείτε διαφορετικό υλικό για διαφορετικά θέματα.
6. *Αναζήτηση βοήθειας:* Καλέστε έναν βιβλιοθηκάριο για να σας βοηθήσει. Μπορείτε να το κάνετε αυτό ανά πάσα στιγμή!

Σχήμα 5. Πηγή: "Six steps to OER" by Northwestern Michigan College (NMC) Librarians, used under Creative Commons Attribution 4.0 International License/Modified text from original by Lesley University Library <https://research.lesley.edu/oer>

Το Πλαίσιο TIPS (έκδοση 2) παρέχει κατευθυντήριες γραμμές στους εκπαιδευτικούς ως δημιουργούς και συγγραφείς των δικών τους ΑΕΠ (Πίνακας 3). Το πλαίσιο αποτελείται από τέσσερις βασικές διαστάσεις: T (Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία), I (Πληροφοριακό και υλικό περιεχόμενο), P (Προϊόν και μορφή παρουσίασης), S (Τεχνικό και τεχνολογικό σύστημα). Η έκδοση 2.0. του Πλαισίου TIPS προτείνει τα ακόλουθα κριτήρια για τους εκπαιδευτικούς ως δημιουργούς OER (Kawachi, 2014, σ. 6-8):

1	Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία
• Εξετάστε το ενδεχόμενο να δώσετε έναν οδηγό μελέτης για το πώς να χρησιμοποιήσετε τον ΑΕΠ σας • Χρησιμοποιήστε μια μαθητοκεντρική προσέγγιση • Χρησιμοποιήστε σύγχρονη παιδαγωγική πρακτική • Να αναφέρετε με σαφήνεια τον λόγο, τον σκοπό και τη σημασία του ΑΕΠ. • Πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένη με τις τοπικές επιθυμίες και ανάγκες • Να υποστηρίζει την αυτονομία, την ανεξαρτησία και την αυτοδυναμία των μαθητών • Μην χρησιμοποιείτε δύσκολη ή πολύπλοκη γλώσσα	

- Να περιλαμβάνει μαθησιακές δραστηριότητες που προσφέρουν νέες πληροφορίες,
- Παρακολουθήστε το ποσοστό ολοκλήρωσης, την ικανοποίηση των μαθητών
- Να περιλαμβάνει ποικιλία αυτοαξιολογήσεων
- Να λαμβάνετε ανατροφοδότηση και προτάσεις από τους μαθητές και τους συναδέλφους
- Προσπαθήστε να προσφέρετε μαθησιακή υποστήριξη και ανατροφοδότηση

2 Πληροφοριακό περιεχόμενο

- Τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι επικαιροποιημένα, ακριβή και αξιόπιστα
- Η προοπτική σας θα πρέπει να υποστηρίζει την ισότητα και την ισονομία
- Όλο το περιεχόμενό σας θα πρέπει να είναι σχετικό και κατάλληλο για το σκοπό
- Το περιεχόμενό σας θα πρέπει να είναι αυθεντικό, εσωτερικά συνεπές και κατάλληλα εντοπισμένο
- Ενθαρρύνετε τη συμβολή των μαθητών για τη δημιουργία τοπικού περιεχομένου για την επιτόπια μάθηση
- Προσπαθήστε να διατηρήσετε το ΑΕΠ σας συμπαγές σε μέγεθος, επιτρέποντάς του παράλληλα να στέκεται αυτόνομα ως μονάδα για μελέτη από μόνο του.
- Προσθέστε συνδέσμους σε άλλο υλικό για να εμπλουτίσετε το περιεχόμενό σας

3 Μορφοποίηση

- Βεβαιωθείτε ότι η ανοιχτή άδεια χρήσης είναι ευδιάκριτη
- Διασφαλίστε ότι το ΑΕΠ σας είναι εύκολα προσβάσιμο και ελκυστικό
- Παρουσιάστε το υλικό σας με σαφή, συνοπτικό και συνεκτικό τρόπο
- Σχεδιάστε έναν ευχάριστο ελκυστικό σχεδιασμό
- Χρησιμοποιήστε ανοικτές ψηφιακές μορφές για την παράδοση των ΑΕΠ ώστε να καταστεί δυνατή η μέγιστη δυνατή επαναχρησιμοποίηση
- Εξετάστε το ενδεχόμενο να προτείνετε ποια ΑΕΠ θα μπορούσαν να προηγηθούν των δικών σας ΑΕΠ και ποια ΑΕΠ θα μπορούσαν να ακολουθήσουν μετά σε μια μαθησιακή διαδρομή

4 Τεχνικά ζητήματα

- Εξετάστε το ενδεχόμενο προσθήκης ετικετών μεταδεδομένων
- Ετικέτες μεταδεδομένων για την αναμενόμενη διάρκεια μελέτης, το επίπεδο δυσκολίας, τη μορφή, το μέγεθος
- Προσπαθήστε να χρησιμοποιείτε μόνο ελεύθερο λογισμικό/λογισμικό πηγής
- Προσπαθήστε να διασφαλίσετε ότι το ΑΕΠ σας είναι εύκολα προσαρμόσιμο
- Το ΑΕΠ σας θα πρέπει να είναι εύκολα φορητό και μεταβιβάσιμο

- Ο ΑΕΠ σας και η εργασία του φοιτητή θα πρέπει να αποθηκεύονται εύκολα στο ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο του ίδιου του φοιτητή
- Συμπεριλάβετε την ημερομηνία παραγωγής και την ημερομηνία της επόμενης αναθεώρησης

Πίνακας 3. Πλαίσιο TIPS: οι εκπαιδευτικοί ως δημιουργοί των ΑΕΠ (Kawachi, 2014, σ. 6-8).

Επιπλέον, στην έκθεση του Butcher (2015), "*A Basic Guide to Open Educational Resources*", προτείνονται τέσσερις τρόποι διαμοιρασμού των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων με άλλους:

1. Χρησιμοποιήστε το ιδρυματικό αποθετήριο.
2. Επιλέξτε ένα ανοικτό αποθετήριο: Υπάρχουν διάφορα ανοικτά αποθετήρια σε όλο τον κόσμο. Για παράδειγμα, το *Φωτόδεντρο* (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/>) είναι ο Ελληνικός Εθνικός Συσσωρευτής Ανοικτού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Περιέχει ανοικτά μαθησιακά αντικείμενα, εκπαιδευτικά βίντεο, λογισμικό και άλλους πόρους που είναι ελεύθεροι για όλους. Επίσης, το *JORUM* (www.jorum.ac.uk/share) δέχεται υποβολές που υποστηρίζουν το βρετανικό πρόγραμμα σπουδών σε ανώτερες βαθμίδες εκπαίδευσης. Το *OER commons* διαθέτει μια δυνατότητα (www.OERcommons.org/contribute) που επιτρέπει στους χρήστες να συνεισφέρουν υλικό.
3. Δημιουργήστε τους ΑΕΠ στο διαδίκτυο: ορισμένοι ιστότοποι ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ΑΕΠ στο περιβάλλον τους. Παρέχουν αυτοματοποιημένες διαδικασίες για την αδειοδότηση και την προσθήκη του πόρου στη βάση δεδομένων. Παραδείγματα: *Connexions* (<http://cnx.org>), *WikiEducator* (<http://wikieducator.org>).
4. Αξιοποίηση των κοινωνικών δικτύων. *Flickr* (www.flickr.com), *YouTube* (www.youtube.com), *Twitter*, *Facebook* κ.λπ.

Επιπλέον, η έκθεση του McGreal (2013) με τίτλο "*Creating, Using and Sharing Open Educational Resources*" (Δημιουργία, χρήση και διαμοιρασμός ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων) συνιστά ορισμένες βασικές εκτιμήσεις σχετικά με την ανάπτυξη ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων:

- Χρησιμοποιήστε τους ελεύθερους και νομικά προσβάσιμους ΑΕΠ που είναι διαθέσιμοι στο διαδίκτυο.
- Χτίστε το μάθημα γύρω από τους υφιστάμενους ΑΕΠ.
- Αναμείξτε και συνδυάστε ενότητες μαθημάτων από διαφορετικές πηγές (αντί να ξεκινήσετε από την αρχή) για την αποτελεσματικότερη βελτιστοποίησή τους.

- Αναφέρετε τις πηγές του δανεισμένου περιεχομένου.
- Δημιουργήστε ευελιξία για επαναχρησιμοποίηση και επαναχρησιμοποίηση. Η δυνατότητα γενίκευσης μειώνει το κόστος.
- Σχεδιασμός για χρήση σε κινητές συσκευές.
- Κατασκευάστε σύμφωνα με τα πρότυπα.

Η Zimmermann (2018) στην έκθεσή της "Guideline for the Creation of Open Educational Resources" (Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων) αναφέρει ορισμένες γενικές συμβουλές για τη δημιουργία Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων:

- Τα περιεχόμενα που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα είναι εντάξει για χρήση εφόσον είστε ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων και τα συνδυάζετε με νέο, πρωτότυπο υλικό που έχετε δημιουργήσει εσείς.
- Εάν περισσότερα από ένα άτομα έχουν συμβάλει στη δημιουργία ενός ΑΕΠ, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να αποφασίσουν εάν ο σχεδιασμός θα αποδοθεί επιλέγοντας ένα ομαδικό όνομα ή παραθέτοντας όλα τα ονόματα ξεχωριστά.
- Καθώς ορισμένες άδειες Creative Commons εμποδίζουν την αλλαγή του περιεχομένου, επιλέξτε προσεκτικά τις άδειες, καθώς δεν μπορείτε να υπαναχωρήσετε από τη συμφωνία τους μόλις δημοσιευτεί ο ΑΕΠ- η Αναφορά CC BY είναι η πιο διαλλακτική από τις προσφερόμενες άδειες.
- Προκειμένου να μεγιστοποιήσετε τον αριθμό των ατόμων που μπορούν να επωφεληθούν από το ΑΕΠ σας, εξετάστε το ενδεχόμενο να το δημοσιεύσετε στο διαδίκτυο, μέσω της δικής σας ιστοσελίδας ή ενός δημοφιλούς αποθετηρίου για το είδος των πόρων που τροφοδοτείτε.

Δεδομένου ότι οι Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι προσφέρουν νέες δυνατότητες στα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η UNESCO και η Κοινοπολιτεία της Μάθησης (COL) πρότειναν ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές για την υποστήριξη των κρατών, των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, του ακαδημαϊκού προσωπικού, των φοιτητών και των φορέων διασφάλισης/διαπίστευσης και αναγνώρισης της ποιότητας (Guidelines for Open Educational Resources in Higher Education, 2011; 2015). Παρακάτω παρουσιάζονται οι ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για το ακαδημαϊκό προσωπικό:

- Αξιολόγηση των ΑΕΠ: εμπνευστείτε από την εξερεύνηση των υφιστάμενων ΑΕΠ σε κατάλληλες πύλες/αποθετήρια και βρείτε τι ταιριάζει καλύτερα στα μαθήματα και τις ενότητές σας.

- Δημοσίευση ΑΕΠ: συνεργαστείτε με ομότιμους και συμπεριλάβετε υλικά που έχουν ήδη αξιολογηθεί από ομότιμους και παράγονται συνήθως στο πλαίσιο της διδασκαλίας και της μάθησης, όπως προγράμματα σπουδών, ενημερωτικά φυλλάδια ή φυλλάδια, σημειώσεις, εργαλεία και όργανα αξιολόγησης.
- Συγκέντρωση, προσαρμογή και πλαισίωση των υφιστάμενων ΑΕΠ: επαρκές υπάρχον περιεχόμενο για τις μαθησιακές ανάγκες των φοιτητών και εξέταση διαφορετικών μαθησιακών προσεγγίσεων για συγκεκριμένους στόχους.
- Ανάπτυξη της συνήθειας να εργάζεστε σε ομάδες.
- Ζητήστε υποστήριξη εντός του ιδρύματος για την ανάπτυξη δεξιοτήτων: σχεδιασμός περιεχομένου και προγράμματος σπουδών, επιλογή, ανάμειξη και αντιστοίχιση και δημοσίευση ΑΕΠ.
- Δικτυωθείτε με υπάρχουσες κοινότητες που προωθούν τη συνεργασία στην ανάπτυξη, προσαρμογή και ανταλλαγή ΑΕΠ.
- Συμμετέχετε με τους φοιτητές, καθώς η ανατροφοδότησή τους θα επιτρέψει στο ακαδημαϊκό προσωπικό να βελτιώσει το δικό του υλικό και θα δώσει στους φοιτητές την ευκαιρία να δημοσιεύσουν και να συνεισφέρουν στους ΑΕΠ.
- Εμπλουτίστε τις γνώσεις σας με την έρευνα και τη συγγραφή για τους ΑΕΠ μέσω ανοικτών δημοσιεύσεων, περιοδικών και άλλων σχετικών μέσων.
- Δημοσιεύστε τα ευρήματά σας και την ανατροφοδότηση σχετικά με τη χρήση των ΑΕΠ.
- Ενημερωθείτε, σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (IPR), τα πνευματικά δικαιώματα και τις πολιτικές προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

Εν κατακλείδι, με βάση την έρευνά μας, υπάρχουν πολλοί ανοιχτοί πόροι διαθέσιμοι στο διαδίκτυο για εκπαιδευτική χρήση για όλα τα ιδρύματα, από σχολεία έως πανεπιστήμια. Στην ηλεκτρονική εργαλειοθήκη που ακολουθεί παρέχουμε μερικές γνωστές και επιτυχημένες βάσεις δεδομένων ΑΕΠ που απευθύνονται στην εκμάθηση και διδασκαλία γλωσσών. Αυτοί οι ανοιχτοί πόροι μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εκπαιδευτικούς γλωσσικών μαθημάτων για να βελτιώσουν τις υφιστάμενες διδακτικές πρακτικές τους. Συνήθως, οι πόροι αυτοί τους δίνουν ευκαιρίες να υιοθετήσουν καινοτόμες στρατηγικές/μεθοδολογίες και να εισάγουν την τεχνολογία στην τάξη. Τέλος, πολλές προηγούμενες εκθέσεις προσφέρουν πολλές κατευθυντήριες γραμμές για το πώς οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν, να χρησιμοποιήσουν και να μοιραστούν τους ΑΕΠ. Λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις αυτών των εκθέσεων, αναπτύξαμε αυτή την ηλεκτρονική εργαλειοθήκη για τη

δημιουργία/διαμοιρασμό/χρήση ποιοτικών πολύγλωσσων και διαδραστικών ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών.

Κουίζ 2: Υφιστάμενοι οδηγοί για ΑΕΠ

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις. Στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ΜΟΝΟ μια απάντηση είναι η σωστή (δείτε τις απαντήσεις στο Παράρτημα Ι).

Ερώτηση 1: Ποια είναι τα επτά βήματα σχετικά με την ανάπτυξη των ΑΕΠ με βάση το μοντέλο του Wiley;

- A. Get, Localise, Use, Remix, Licensing, Try, Redistribute
- B. Get, Use, Localise, Remix, Licensing, Create, Redistribute
- Γ. Get, Create, Localise, Remix, Licensing, Use, Redistribute
- Δ. Get, Create, Adopt, Localise, Remix, Use, Redistribute

Ερώτηση 2: Ποια είναι τα τέσσερα βασικά χαρακτηριστικά του πλαισίου TIPS;

Ερώτηση 3: Γράψτε δύο κατευθυντήριες γραμμές για τους ΑΕΠ που προτείνονται από την UNESCO και την Κοινοπολιτεία της Μάθησης για τη βελτίωση των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πρακτική άσκηση

Εργασία: Βρείτε έναν ΑΕΠ, εξετάστε τον προσεκτικά και ελέγξτε ποια χαρακτηριστικά του πλαισίου TIPS εφαρμόζονται.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥΣ ΑΕΠ

ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥΣ ΑΕΠ

Μαθησιακοί Στόχοι

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να:

- Πραγματοποιήσετε μια προκαταρκτική αναζήτηση για ΑΕΠ που σχετίζονται με τη γλωσσική εκπαίδευση.
- Αναφέρετε τρεις ιστοσελίδες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εύρεση γλωσσικών ΑΕΠ.

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται ορισμένες συμβουλές αναζήτησης για την εύρεση ενός ΑΕΠ στον τομέα της γλωσσικής εκπαίδευσης. Επίσης, παρατίθενται ορισμένα διαθέσιμα αποθετήρια, οι καλύτεροι ΑΕΠ για τη γλωσσική εκπαίδευση και πηγές που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές να βρουν τους κατάλληλα ΑΕΠ για τη διδασκαλία γλωσσικών μαθημάτων.

Συμβουλές αναζήτησης

- Ευρεία αναζήτηση
Ξεκινήστε την αναζήτηση για έναν ΑΕΠ χρησιμοποιώντας κάποια κριτήρια και λέξεις-κλειδιά, διαφορετικά η αναζήτησή σας δεν θα επιστρέψει κανένα αποτέλεσμα. Όταν βρείτε πολλούς πόρους, μπορείτε να περιορίσετε την αναζήτησή σας βάζοντας φίλτρα (π.χ. τύπος, ημερομηνία και διάρκεια/διάρκεια του πόρου). Στη συνέχεια, μπορείτε να επιλέξετε εκείνους τους πόρους που ταιριάζουν στους μαθησιακούς σας στόχους.
- Βρείτε εναλλακτικές λύσεις
Αναζητήστε διάφορους εναλλακτικούς ΑΕΠ μέχρι να ανακαλύψετε τον πιο κατάλληλο ΑΕΠ για τους διδακτικούς και μαθησιακούς σας στόχους. Παρόλο που μπορεί να μην υπάρχουν

κατάλληλοι πόροι διαθέσιμοι για το μάθημά σας αυτή τη στιγμή, μπορείτε να βρείτε άλλες σχετικές επιλογές ΑΕΠ για το μάθημά σας.

- Φίλτρο με βάση τα δικαιώματα χρήσης στο google

Προσπαθήστε να βρείτε περιεχόμενο και υλικό με ανοιχτή άδεια χρήσης. Η λειτουργία "Σύνθετη αναζήτηση" στο Google σας επιτρέπει να φιλτράρετε τα αποτελέσματα με βάση τα δικαιώματα χρήσης (βλ. το παρακάτω σχήμα 6).

Google

Σύνθετη αναζήτηση

Εύρεση σελίδων με...		Για να το κάνετε αυτό στο πλαίσιο αναζήτησης.
όλες αυτές οι λέξεις:	____	Πληκτρολογήστε τις σημαντικές λέξεις: <code>τραχίμαρα πατ τερνέ</code>
αυτήν ακριβώς τη λέξη ή τη φράση:	____	Τοποθετήστε αυτές τις λέξεις σε εισαγωγικά: <code>"πατ τερνέ"</code>
οποιοδήποτε από αυτές τις λέξεις:	____	Πληκτρολογήστε <code>OR</code> μεταξύ των λέξεων που θέλετε: <code>μινιπασσάρOR κωνοεικό</code>
καμία από αυτές τις λέξεις:	____	Βάλτε το σύμβολο <code>~</code> πριν από τις λέξεις που δεν θέλετε: <code>~τραχίμαρα, ~"Στακ Ρόσελ"</code>
εύρος αριθμών από:	____ έως ____	Βάλτε 2 τελείες μεταξύ των αριθμών και προσθέστε μια μονάδα μέτρησης: <code>10..25 λίβρες, \$300..\$500, 2010..2012</code>

Στη συνέχεια, περιορίστε τα αποτελέσματα με βάση...		
τη γλώσσα:	οποιοδήποτε γλώσσα	Βρείτε σελίδες στη γλώσσα που επιλέξετε.
την περιοχή:	οποιοδήποτε περιοχή	Βρείτε σελίδες που έχουν δημοσιευτεί σε συγκεκριμένη περιοχή.
την τελευταία ενημέρωση:	οποιοδήποτε	Βρείτε σελίδες που ενημερώθηκαν το χρονικό διάστημα που καθορίσατε.
τον ιστότοπο ή τον τομέα:	____	Αναζήτηση σε έναν ιστότοπο (όπως <code>wikimedia.org</code>) ή περιορισμός των αποτελεσμάτων σε έναν τομέα όπως <code>.edu</code> , <code>.org</code> ή <code>.gov</code>
τους όρους που εμφανίζονται:	σε οποιοδήποτε σημείο της σελίδας	Αναζητήστε όρους σε ολόκληρη τη σελίδα, στον τίτλο της σελίδας, στη διεύθυνση ιστού ή σε συνδέσμους που οδηγούν στη σελίδα που αναζητάτε.
Ασφαλής Αναζήτηση	Εμφάνιση ασφαλών αποτελεσμάτων	Ορίστε στην Ασφαλής Αναζήτηση αν θα φιλτράρεται το αλφαιβητικό περιεχόμενο.
τον τύπο αρχείου:	οποιοδήποτε μορφή	Βρείτε σελίδες στη μορφή που θέλετε.
Δικαιώματα χρήσης:	χωρίς φιλτράρισμα με βάση την άδεια χρήσης	Βρείτε σελίδες που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε χωρίς περιορισμούς.

Σχήμα 6. Φιλτράρισμα στην αναζήτηση Google

Παράδειγμα:

- ❑ Για να ξεκινήσετε, μεταβείτε στη διεύθυνση Σύνθετη αναζήτηση Google στη διεύθυνση https://www.google.com/advanced_search.
- ❑ Στο επάνω πεδίο με τίτλο "όλες αυτές οι λέξεις", πληκτρολογήστε τη λέξη-κλειδί ή τη φράση σας.
- ❑ Στο κάτω μέρος των επιλογών αναζήτησης, θα δείτε ένα πεδίο με τίτλο "Δικαιώματα χρήσης". Εκεί θα φιλτράρετε με βάση την άδεια χρήσης. Το αναπτυσσόμενο μενού απαρτιθμεί διαφορετικά δικαιώματα άδειας χρήσης με διαφορετικούς βαθμούς πρόσβασης.

- ❑ Επιλέξτε τα δικαιώματα που θέλετε για το υλικό που αναζητάτε. Συνιστούμε το "ελεύθερο για χρήση, κοινή χρήση ή τροποποίηση, ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς", το οποίο θα δώσει το πιο ανοιχτό υλικό με άδεια CC BY.
  - ❑ Κάντε κλικ στο κουμπί "Σύνθετη αναζήτηση". Μόλις ολοκληρωθεί η αναζήτησή σας, θα είναι ευκολότερο να φιλτράρετε εικόνες, βίντεο, ειδήσεις, βιβλία και άλλα από το επάνω μενού.
  - ❑ Όταν κάνετε κλικ σε ένα από τα αποτελέσματά σας, φροντίστε να αναζητήσετε την άδεια χρήσης στο περιεχόμενο πριν το χρησιμοποιήσετε.
  - ❑ Αξιολογήστε τον πόρο και δοκιμάστε τον με τους μαθητές σας στην (διαδικτυακή/παραδοσιακή) τάξη σας.
(<https://utexas.instructure.com/courses/1097558/pages/getting-started>)
- Χρησιμοποιήστε metafinders ΑΕΠ (εξειδικευμένες μηχανές αναζήτησης ΑΕΠ) που μπορούν να σας βοηθήσουν να ανακαλύψετε ευκολότερα Ανοικτούς Εκπαιδευτικούς Πόρους.

Παράδειγμα:

Το *Mason OER metafinder (MOM)* είναι μια μηχανή αναζήτησης που αναζητά σε πραγματικό χρόνο πολλαπλές πηγές ΑΕΠ με μία διεπαφή. Περιγράφεται ως "*Google for OER*". Με το *Metafinder* δεν κάνετε αναζήτηση σε μια στατική βάση δεδομένων, αλλά αντίθετα, το OER Metafinder ξεκινά μια ταυτόχρονη αναζήτηση σε πραγματικό χρόνο σε 22 διαφορετικές πηγές ανοικτού εκπαιδευτικού υλικού, όπως τα γνωστά αποθετήρια *OER OpenStax*, *OER commons*, *MERLOT*, καθώς πατάτε το κουμπί αναζήτησης (<https://publishing.gmu.edu/whos-using-the-mason-oer-metafinder/>).

Σχήμα 7. Αναζήτηση στο Mason OER Metafinder

- Χρησιμοποιήστε το *Directory of Open Access Repositories* (OpenDOAR) που μπορεί να σας βοηθήσει να βρείτε ευκολότερα Ανοικτά Εκπαιδευτικά Αποθετήρια.

Παράδειγμα:

Το OpenDOAR (Directory of Open Access Repositories) είναι ο παγκόσμιος κατάλογος αποθετηρίων ανοικτής πρόσβασης με διασφάλιση ποιότητας. Μπορείτε να αναζητήσετε και να περιηγηθείτε σε χιλιάδες καταχωρημένα αποθετήρια με βάση μια σειρά χαρακτηριστικών, όπως η τοποθεσία, το λογισμικό ή ο τύπος του υλικού που κατέχετε.

Σχήμα 8. Αναζήτηση αποθετηρίων ΑΕΠ με χρήση του OpenDOAR

Γλωσσικά αποθετήρια ΑΕΠ

Υπάρχουν πολλά αποθετήρια ΑΕΠ σε σχέση με τη γλωσσική εκπαίδευση, αλλά και αποθετήρια που περιλαμβάνουν μια πλούσια ποικιλία ΑΕΠ σε διάφορα θέματα, συμπεριλαμβανομένης της "γλώσσας". Ένας κατάλογος χρήσιμων αποθετηρίων γλωσσικών ΑΕΠ που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στη γλωσσική εκπαίδευση παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 4).

Αποθετήρια ΑΕΠ για γλωσσική εκπαίδευση	Σύνδεσμος	Περιγραφή
OPENLang Network Platform 	https://openlang-network.kmi.open.ac.uk/	Η πλατφόρμα του δικτύου OPENLang προσφέρει ένα αποθετήριο με ΑΕΠ για τις γλώσσες της ΕΕ (ROER), τα οποία έχουν αξιολογηθεί και προταθεί από εμπειρογνώμονες. Με τη χρήση των φίλτρων αναζήτησης ο καθένας μπορεί να βρει ΑΕΠ της γλώσσας της ΕΕ που αναζητά. Η πλατφόρμα αυτή δίνει επίσης τη δυνατότητα στους χρήστες να ανεβάζουν τους δικούς τους πόρους ή να μοιράζονται και να προτείνουν άλλους. Δεδομένου ότι η πλατφόρμα αυτή διαθέτει χαρακτηριστικά κοινότητας, οι χρήστες μπορούν να αφήνουν τα σχόλιά τους και να βαθμολογούν τους προσφερόμενους ΑΕΠ.
Center for Open Educational Resources & Language Learning (COERLL) 	https://coerll.utexas.edu/coerll/	Ο κύριος στόχος του COERLL είναι να ενισχύσει τη διδασκαλία και την εκμάθηση ξένων γλωσσών με τη δημιουργία πόρων (υλικών και βέλτιστων πρακτικών) που αποφέρουν οικονομικά οφέλη και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορα περιβάλλοντα. Το έργο του COERLL εκτείνεται στους τομείς της εφαρμοσμένης γλωσσολογικής έρευνας, του διδακτικού υλικού, της ανάπτυξης εκπαιδευτικών για την αξιολόγηση γλωσσών, των λιγότερο συχνά διδασκόμενων γλωσσών, των πρωτοβουλιών για την K-12.
Language Resource Centers (LRCs) 	https://nflrc.org/	Πρόκειται για τα Κέντρα Γλωσσικών Πόρων (ΚΓΠ): Ένα εθνικό δίκτυο γλωσσικών πόρων των ΗΠΑ για την προώθηση και τη βελτίωση της διδασκαλίας και της εκμάθησης ξένων γλωσσών. Οι καθηγητές ξένων γλωσσών μπορούν να χρησιμοποιήσουν φίλτρα (γλώσσα, συγγραφέας, δεξιότητες, επίπεδα, κοινό) για να βρουν υλικό για το πρόγραμμα σπουδών και ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.

Language Box	http://languagebox.ac.uk/view/	Το LanguageBox είναι ένα αποθετήριο όπου οι μαθητές και οι καθηγητές γλωσσών μπορούν να δημοσιεύουν και να μοιράζονται το μαθησιακό τους υλικό, τους πόρους και τους συνδέσμους τους στο διαδίκτυο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τους πόρους απευθείας ή να δημιουργήσετε νέες δραστηριότητες για να δώσετε τη δική σας πινελιά στα πράγματα. Το LanguageBox χρηματοδοτήθηκε αρχικά από το JISC και σχεδιάστηκε, κατασκευάστηκε και λειτουργεί από την ομάδα έργου Faroes (2008-2010) στο Πανεπιστήμιο του Southampton και στο Πανεπιστήμιο του Portsmouth. Σήμερα το διαχειρίζεται το LLAS Centre for Languages, Linguistics and Area Studies, στο Πανεπιστήμιο του Σαουθάμπτον. Το <i>Language Box</i> είναι ένας νέος τρόπος αποθήκευσης, διαχείρισης και δημοσίευσης γλωσσικών διδακτικών πόρων στο διαδίκτυο. Οι χρήστες μπορούν να μοιράζονται φυλλάδια, ασκήσεις, podcasts, βίντεο και πολλά άλλα.
The CEELBAS Language Repository	https://www.ucl.ac.uk/library/digital-collections/collections/ceelbas	Το UCL επιμελείται το γλωσσικό αποθετήριο CEELBAS, ένα διεθνώς αναγνωρισμένο αποθετήριο για την υποστήριξη της γλωσσικής κατάρτισης για την έρευνα στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και τη Ρωσία.
Αποθετήρια ΑΕΠ για διάφορα θέματα, συμπεριλαμβανομένων των "γλωσσών"	Σύνδεσμος	Περιγραφή
OER commons	https://www.oercommons.org/browse?batch_size=20&sort_by=title&view_mode=summary&f.general_subject=language-education-esl	Στην ψηφιακή βιβλιοθήκη OER commons ο καθένας μπορεί να αναζητήσει, να περιηγηθεί και να αξιολογήσει χιλιάδες πόρους: πλήρη πανεπιστημιακά μαθήματα, προσαρμογές υπαρχόντων ΑΕΠ, σχολικά βιβλία, σχέδια μαθήματος για την Κ-12, φύλλα εργασίας, δραστηριότητες, ήχο, βίντεο και πολλά άλλα. Το υλικό είναι καταλογογραφημένο και οργανωμένο και υπάρχουν επίσης προσφερόμενες συλλογές για συγκεκριμένα θέματα καθώς και ομάδες/κόμβοι OER commons. Πάνω από 1.768 ΑΕΠ αφορούν την εκμάθηση γλωσσών και 3.500 έχουν

		δημιουργηθεί ειδικά για την εκμάθηση/διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας.
IRIS	https://www.iris-database.org/iris/app/home/index;jsessionid=056D6711E2A787B8B24BB6D0E879A08E	Η βάση δεδομένων IRIS του Πανεπιστημίου του York, Ηνωμένο Βασίλειο στοχεύει στις δεύτερες γλώσσες, την εκμάθηση ξένων γλωσσών, την πολυγλωσσία, τη γλωσσική εκπαίδευση, τη χρήση και την επεξεργασία της γλώσσας και διαθέτει ένα αποθετήριο οργάνων, υλικών, ερεθισμάτων και εργαλείων κωδικοποίησης και ανάλυσης δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την έρευνα. Η βιβλιοθήκη είναι ελεύθερα προσβάσιμη, επιτρέπει τη λήψη υφιστάμενων πόρων και τη μεταφόρτωση συνεισφορών. Μπορείτε να συνδεθείτε μέσω του λογαριασμού σας Google. Δεν χρειάζεται να συνδεθείτε για να χρησιμοποιήσετε το IRIS, αλλά χωρίς σύνδεση δεν θα μπορείτε να επεξεργαστείτε τις υποβολές σας σε μεταγενέστερη ημερομηνία.
MERLOT	https://www.merlot.org/merlot/index.htm	Το αποθετήριο MERLOT περιλαμβάνει περισσότερα από 3000 ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών. Όλες οι συλλογές αποτελούνται από διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό που έχει αξιολογηθεί από ομοτίμους, καταλογογραφηθεί από εγγεγραμμένα μέλη και ένα σύνολο υπηρεσιών υποστήριξης της ανάπτυξης της σχολής. Όλοι οι πόροι του Merlot έχουν άδεια Creative Commons και περιλαμβάνουν ασκήσεις, σχετικά σχόλια που μπορούν να βελτιώσουν τη διδακτική εμπειρία.
OpenLearn	https://www.open.edu/openlearn/languages	Το OpenLearn είναι μια δωρεάν πλατφόρμα μάθησης που διατίθεται από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και επικεντρώνεται στη μάθηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στόχος είναι να υποστηρίξει τους φοιτητές στην ακαδημαϊκή, επαγγελματική και προσωπική τους ανάπτυξη, με ανοιχτά διαθέσιμο περιεχόμενο για τη διδασκαλία και τη μάθηση, συμπεριλαμβανομένης μιας επιλογής ΑΕΠ για τις Γλώσσες.
GALILEO -Open Learning Materials	https://oer.galileo.usg.edu/do/search/?q=LANGUAGES&start=0&context=8373871&facet=	Το GALILEO Open Learning Materials συγκεντρώνει ανοιχτούς εκπαιδευτικούς πόρους από όλο το Πανεπιστημιακό Σύστημα της Γεωργίας, συμπεριλαμβανομένων των ανοικτών εγχειριδίων και του βοηθητικού υλικού. Τα περισσότερα έργα που φιλοξενούνται στο GALILEO Open Learning Materials έχουν άδεια Creative Commons, η οποία επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση, αναδιανομή, αναμίξη και αναθεώρηση των υλικών αυτών.

OASIS	https://oasis.geneseo.edu/index.php	Το <i>Openly Available Sources Integrated Search (OASIS)</i> είναι ένα εργαλείο αναζήτησης που έχει ως στόχο να διευκολύνει την ανακάλυψη ανοικτού περιεχομένου. Το OASIS αναζητά επί του παρόντος ανοικτό περιεχόμενο από 114 διαφορετικές πηγές και περιέχει 440.250 εγγραφές. Το OASIS αναπτύσσεται στη βιβλιοθήκη Milne του SUNY Geneseo.
LibreTexts libraries are	https://human.libretexts.org/Bookshelves/Languages	Οι <i>LibreTexts libraries</i> υποστηρίζονται από το Πιλοτικό Πρόγραμμα Ανοικτών Διδακτικών Βιβλίων του Υπουργείου Παιδείας. Το Libre Texts Project είναι το αποτέλεσμα της ανάθεσης του DOE ύψους 5 εκατομμυρίων δολαρίων για το Open Textbooks Project το 2018, με μια ομάδα καθηγητών από διάφορα ιδρύματα με επικεφαλής το University of California-Davis.
Open Textbook Library	https://open.umn.edu/opentextbooks/subjects/languages	Η <i>Open Textbook Library</i> είναι μια ολοκληρωμένη βιβλιοθήκη που παραπέμπει σε ανοιχτά διδακτικά βιβλία από διάφορους συγγραφείς και εκδότες με μεγάλη ποικιλία σε γλωσσικά βιβλία. Οι συγγραφείς και οι εκδότες σας δίνουν την άδεια να χρησιμοποιήσετε ένα ανοιχτό εγχειρίδιο δίνοντάς του μια ανοιχτή άδεια χρήσης. Οι κριτικές της Βιβλιοθήκης Ανοικτών Διδακτικών Βιβλίων υποβάλλονται από καθηγητές που εργάζονται σε ιδρύματα και κοινοπραξίες που είναι μέλη του Δικτύου Ανοικτής Εκπαίδευσης (OEN) https://open.umn.edu/oen. Υπάρχει η δυνατότητα να συγγράψετε το δικό σας ανοικτό σχολικό βιβλίο αν το ίδρυμά σας είναι μέλος του OEN.
TED-ED	https://ed.ted.com/series/?series=playing-with-language	Η ενότητα <i>TED-ED "Playing With Language"</i> είναι αφιερωμένη στην εκμάθηση γλωσσών. Η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα να περιηγηθείτε σε βίντεο με κινούμενα σχέδια, ομιλίες και μαθήματα βασισμένα σε βίντεο για να κεντρίσετε την περιέργεια των μαθητών. Προσφέρει επίσης τη δυνατότητα να δημιουργήσετε το δικό σας μάθημα TED-Ed. Είναι εύκολο: μπορείτε να βρείτε ένα βίντεο, να προσθέσετε ερωτήσεις, προτάσεις για συζήτηση και πρόσθετες πηγές και στη συνέχεια μπορείτε να μοιραστείτε το μάθημά σας με τους μαθητές σας και να παρακολουθήσετε την πρόοδό τους.
EdX	https://www.edx.org/course/subject/language	Προσφέρει δωρεάν διαδικτυακά μαθήματα γλώσσας, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να αποκτήσουν έγκυρη πιστοποίηση εκμάθησης που μπορούν να αγοράσουν.

Πίνακας 4. Συλλογή αποθετηρίων γλωσσικών ΑΕΠ και άλλων αποθετηρίων ΑΕΠ που προσφέρουν γλωσσικά ΑΕΠ.

Αξίζει να αναφερθεί ότι υπάρχουν επίσης "Αποθετήρια πολυμέσων" που προσφέρουν εικόνες, ήχο, βίντεο και κείμενα με ανοιχτή άδεια χρήσης, τα οποία οι καθηγητές ξένων γλωσσών μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως αυθεντικούς πόρους για τη διδακτική τους πρακτική. Μπορείτε να εξερευνήσετε τα προτεινόμενα χρήσιμα αποθετήρια! (Πίνακας 5).

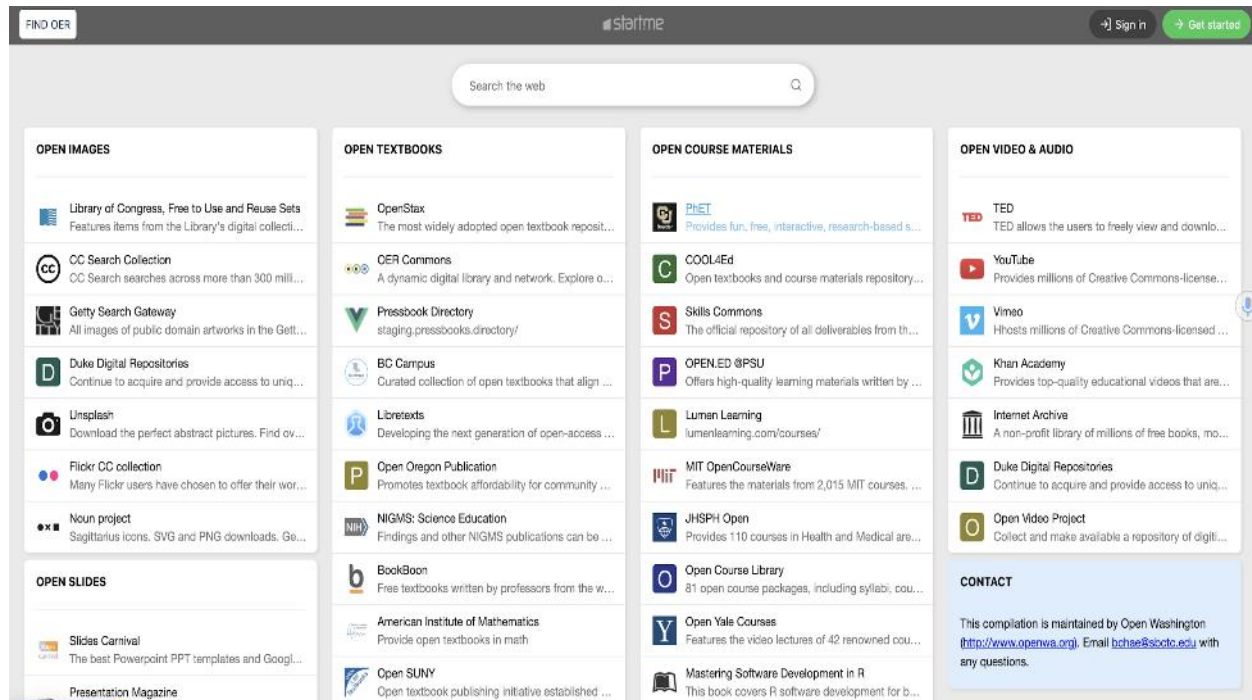
Αποθετήρια Πολυμέσων			
Πηγή	Περιγραφή	Περιεχόμενο	Ιστοσελίδα
europeana	Ψηφιακές πηγές των μουσείων, βιβλιοθηκών, αρχείων και οπτικοακουστικών συλλογών της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων ζωγραφικών έργων, σχεδίων, χαρτών, φωτογραφιών και εικόνων μουσειακών αντικειμένων. Δεν είναι όλα τα έργα με ανοιχτή άδεια χρήσης, οπότε φροντίστε να ελέγχετε τα δικαιώματα χρήσης.	Εικόνες	www.europeana.eu/

	Διαδικτυακό άλμπουμ φωτογραφιών με πάνω από 80 εκατομμύρια εικόνες με άδεια CC. Η πρόσβαση σε υλικό με άδεια CC είναι δυνατή μέσω του κύριου ιστότοπου ή μέσω ειδικής πύλης.	Εικόνες, βίντεο	www.flickr.com/createcommons
	Μια συντονισμένη κοινότητα φωτογραφιών με πάνω από 3000 φωτογραφίες με άδεια CC σε διάφορες κατηγορίες.	Εικόνες	http://openphoto.net
	Εικόνες με θέμα την Αυστραλία που φιλοξενούνται από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Αυστραλίας. Ορισμένες εικόνες έχουν άδεια CC.	Εικόνες	www.trove.nla.gov.au
	Εργαλείο και αρχείο remix ήχου CC. Όλη η μουσική στο ccMixter μπορεί να αναμειχθεί.	Μουσική	http://ccmixter.org
	Μια καλή πηγή ηχητικών εφέ και θορύβων φόντου, όλα διαθέσιμα για επαναχρησιμοποίηση.	Ηχητικά	www.freesound.org/

Πίνακας 5. Αποθετήρια πολυμέσων. Πηγή: <https://smartcopying.edu.au/creative-commons-information-pack-for-teachers-and-students/>

- Το "Open Washington - Open Educational Resource Network" είναι επίσης ένα αποθετήριο ΑΕΠ όπου κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να αναζητήσει ανοικτές εικόνες,

διαφάνειες, εγχειρίδια, υλικό μαθημάτων, βίντεο και ήχο σε πολλά αποθετήρια. Ήρθε η ώρα να βρείτε τον δικό σας γλωσσικό ΑΕΠ!!

Σχήμα 8. Αναζήτηση στο Open Washington - Open Educational Resource Network
(<https://www.openwa.org/find-oer/>)

Χρήσιμες Συμβουλές

→ Δείτε αυτό το ενδιαφέρον διαδικτυακό σεμινάριο του COERLL για την ανακάλυψη αυθεντικών κειμένων για την εκμάθηση γλωσσών! Παρουσιάζονται πολλές χρήσιμες συμβουλές για την αναζήτηση από επαγγελματίες της γλώσσας.

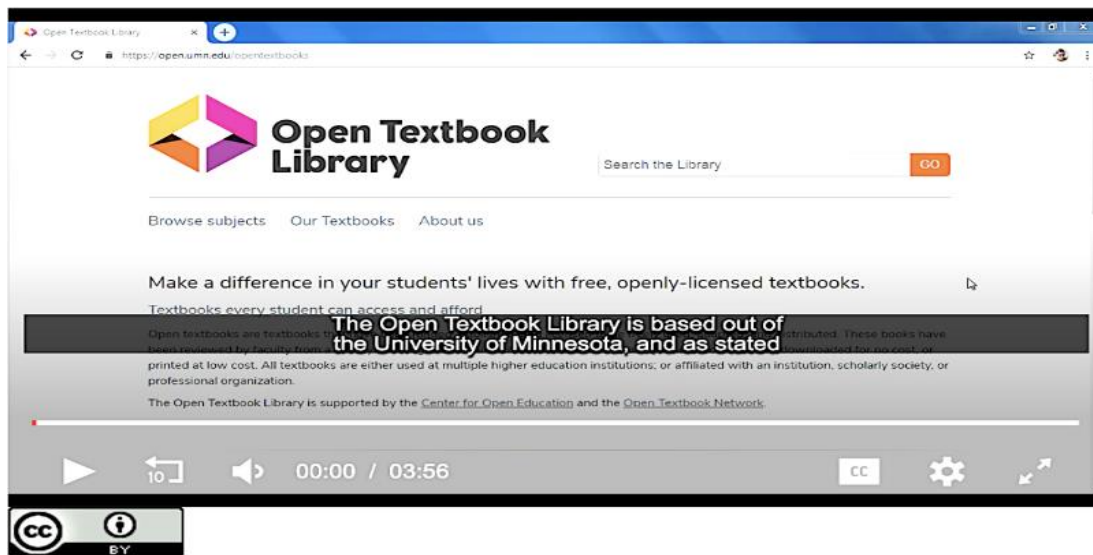
COERLL OER Hangout April 2020: Activities for remote language teaching

Σχήμα 9. COERLL OER Hangout Απρίλιος 2020: Δραστηριότητες για τη διδασκαλία γλωσσών εξ αποστάσεως, αναζήτηση αυθεντικών κειμένων (<https://www.youtube.com/watch?v=FskqZKM-N7E>)

Μην ξεχάσετε επίσης να παρακολουθήσετε εδώ μερικά χρήσιμα σεμινάρια για το πώς να πραγματοποιήσετε μια βασική αναζήτηση σε τέσσερα από τα μεγαλύτερα και πιο γνωστά αποθετήρια ΑΕΠ που δημιουργήθηκαν και προτείνονται από το Austin Community College (ΗΠΑ). <https://researchguides.austincc.edu/oer/tutorials>

Open Textbook Library

Σχήμα 10. "Εκπαιδευτικό πρόγραμμα βασικής αναζήτησης: Jillian Maynard είναι αδειοδοτημένο με άδεια Creative Commons Attribution 4.0 International License. (<https://www.openwa.org/find-oer/>)

Κουίζ 3: Αναζήτηση γλωσσικών ΑΕΠ

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις. Στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ΜΟΝΟ μια απάντηση είναι η σωστή (δείτε τις απαντήσεις στο Παράρτημα Ι).

Ερώτηση 1: Ποιες τρεις (3) συμβουλές αναζήτησης θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι εκπαιδευτικοί κατά την προκαταρκτική τους αναζήτηση για έναν ΑΕΠ;

Πρακτική άσκηση 1: Ανακαλύπτοντας γλωσσικούς ΑΕΠ

Εργασία: Δοκιμάστε να ψάξετε στο google τον όρο «γλώσσα» και φιλτράρετε την άδεια χρήσης σε "ελεύθερη χρήση, κοινή χρήση ή τροποποίηση - ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς".

Πρακτική άσκηση 2:

Εργασία: Βρείτε έναν ΑΕΠ που θα χρησιμοποιηθεί στην "Εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας". Ποια βήματα ακολουθήσατε;

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΑΕΠ: ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΑΕΠ: ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Μαθησιακοί Στόχοι

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να:

- Κατανοήσετε γιατί είναι σημαντικό να αξιολογηθεί ένα γλωσσικό ΑΕΠ
- Αξιολογήσετε ένα γλωσσικό ΑΕΠ με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης.
- Επιλέξετε ένα γλωσσικό ΑΕΠ υψηλής ποιότητας για τη διδασκαλία σας

Γιατί είναι σημαντικό να αξιολογηθεί ένας γλωσσικός ΑΕΠ;

Τις τελευταίες δεκαετίες αυξάνεται ραγδαία ο αριθμός των γλωσσικών ΑΕΠ που δημιουργούνται και δημοσιεύονται στο διαδίκτυο με σκοπό να επαναχρησιμοποιηθούν, να αναδημοσιευθούν ή/και να διαμοιραστούν από τους εκπαιδευτές γλωσσών στις κοινότητές τους. Πώς μπορούμε όμως να είμαστε σίγουροι ότι όλα αυτά τα ανοιχτά προσβάσιμα γλωσσικά υλικά είναι καλής, πολύ καλής ή υψηλής ποιότητας; Η ποιότητα των ΑΕΠ δεν είναι εγγυημένη. Αυτό σημαίνει ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλίσουμε τον έλεγχο, τη διασφάλιση και την αξιολόγησή τους, αν θέλουμε ένα ΑΕΠ να επαναχρησιμοποιηθεί από άλλους. Οι καθηγητές ξένων γλωσσών έχουν εναλλασσόμενους ρόλους: είτε το ρόλο των δημιουργών των ΑΕΠ είτε το ρόλο των τελικών χρηστών των ΑΕΠ. Ένας ΑΕΠ καλής ποιότητας είναι αυτός που ενδεχομένως θα χρησιμοποιηθεί από πολλούς ή και χιλιάδες εκπαιδευτικούς. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι με την επαναχρησιμοποίηση ποιοτικών γλωσσικών ΑΕΠ, ο εκπαιδευτικός που είναι δημιουργός γλωσσικών ΑΕΠ συμβάλλει σε μια ευρύτερη κοινότητα καθηγητών ξένων γλωσσών, η οποία εξοικονομεί χρόνο και προσπάθεια με αυτόν τον τρόπο. Αυτή η διαδικασία κοινής χρήσης ΑΕΠ προωθεί επίσης τη συνεργασία και τη δημιουργικότητα των καθηγητών ξένων γλωσσών.

Πώς μπορώ να αξιολογήσω ένα ΑΕΠ?

Μπορείτε να αξιολογήσετε οποιοδήποτε ΑΕΠ χρησιμοποιώντας χρήσιμα εργαλεία αξιολόγησης που βασίζονται σε συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης. Υπάρχουν πολλές ρουμπρίκες και εργαλεία αξιολόγησης ΑΕΠ καθώς και ένα τεράστιο ερευνητικό έργο σχετικά με την αξιολόγηση ΑΕΠ. Αν και υπάρχουν μερικά μοντέλα "διασφάλισης ποιότητας" (π.χ. Krajcsó, 2016, κ.λπ.) που προτείνονται στους εκπαιδευτές γλωσσών και στους μαθητές για

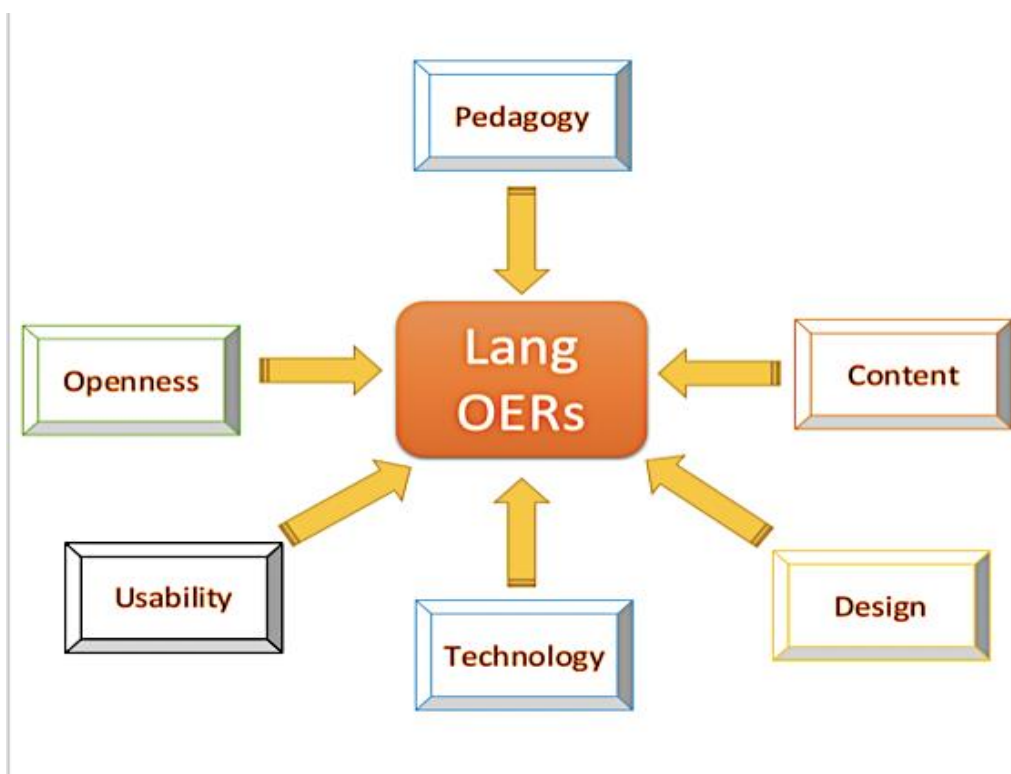
την επιλογή γλωσσικών ΑΕΠ ή για τη χρήση συγκεκριμένων βάσεων δεδομένων γλωσσικών ΑΕΠ (π.χ., το μοντέλο COERLL QA, το μοντέλο ECML QA, το μοντέλο ORTOLANG QA, το μοντέλο MERLOT QA, το μοντέλο "KLASCEMENT QA, κ.λπ.).

Σε αυτή την ενότητα θα εξερευνήσετε και θα δοκιμάσετε τον *"Κατάλογο Ελέγχου Αξιολόγησης του OPENLang OER"*, ο οποίος δημιουργήθηκε προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες των καθηγητών ξένων γλωσσών που επιθυμούν να ελέγξουν την ποιότητα των γλωσσικών ΑΕΠ που σχεδιάζουν να μοιραστούν με μια ευρύτερη ή συγκεκριμένη κοινότητα καθηγητών ξένων γλωσσών ή να χρησιμοποιήσουν με τους μαθητές τους στη διδακτική τους πρακτική. Η δημιουργία αυτού του εργαλείου βασίστηκε στο Πλαίσιο Ποιότητας OPENLang για γλωσσικούς ΑΕΠ (Perifanou & Economides, 2020).

"Πλαίσιο ποιότητας OPENLang για γλωσσικούς ΑΕΠ": Σύντομη εισαγωγή

Το *Πλαίσιο Ποιότητας OPENLang για γλωσσικούς ΑΕΠ* (Perifanou & Economides, 2020) εμπνεύστηκε από διάφορα πλαίσια (π.χ. Achieve, 2011, Kawacki, 2014, Economides & Perifanou, 2018, Krajcsó, 2016, κ.λπ.). Τα κύρια συστατικά του προέκυψαν από τη διαδικασία συλλογής και ομαδοποίησης περισσότερων από 200 κριτηρίων διασφάλισης ποιότητας (ΔΠ) που προτείνονται από σχεδόν 30 πλαίσια και μοντέλα Διασφάλισης Ποιότητας κυρίως για ΑΕΠ.

Το αποτέλεσμα αυτής της ερευνητικής διαδικασίας ήταν η ανάπτυξη του Πλαισίου Ποιότητας OPENLang για γλωσσικούς ΑΕΠ (Σχήμα 12), το οποίο αποτελείται από 6 διαφορετικές διαστάσεις: 1) *Περιεχόμενο*, 2) *Παιδαγωγική*, 3) *Σχεδιασμός*, 4) *Ευχρηστία*, 5) *Ανοιχτή Πρόσβαση* και 6) *Τεχνολογία*. Κάθε διάσταση αναφέρεται στα διαφορετικά κριτήρια που πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών προκειμένου να αξιολογήσουν επιτυχώς έναν γλωσσικό ΑΕΠ. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με αυτό το πλαίσιο μπορούν να βρεθούν στην Έκθεση Έρευνας: *"OPENLang Quality Framework for Language OERs"* (Perifanou & Economides, 2020), σελ. 69-73, [εδώ](#).

Σχήμα 12. Πλαίσιο ποιότητας OPENLang για γλωσσικούς ΑΕΠ (Perifanou & Economides, 2020)

Με βάση αυτό το πλαίσιο, έχει δημιουργηθεί το "Εργαλείο Αξιολόγησης ΑΕΠ OPENLang", το οποίο έχει τη μορφή κλειδας αξιολόγησης και έχει ως στόχο να δώσει τη δυνατότητα στους καθηγητές γλωσσών να αξιολογήσουν τους γλωσσικούς ΑΕΠ που θέλουν να χρησιμοποιήσουν, να δημιουργήσουν ή να μοιραστούν με άλλους καθηγητές γλωσσών στην κοινότητα του δικτύου OPENLang ή σε άλλες βάσεις δεδομένων ή κοινότητες ΑΕΠ. Οι εκπαιδευτικοί ξένων γλωσσών που χρησιμοποιούν αυτή την κλειδα αξιολόγησης ώστε να δώσουν βαθμολογία από 0 (μηδέν) έως 3 (τρία) σε καθένα από τα κριτήρια αξιολόγησης που ομαδοποιούνται σε έξι (6) διαστάσεις αξιολόγησης (περιεχόμενο, παιδαγωγική, σχεδιασμός, χρηστικότητα, ανοιχτή πρόσβαση και τεχνολογία).

Η "Λίστα Ελέγχου Αξιολόγησης ΑΕΠ OPENLang" (Πίνακας 6) είναι ένα συμπληρωματικό εργαλείο αξιολόγησης που έχει τη μορφή ενός απλού κουτιού ελέγχου και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από εκπαιδευτές γλωσσών, σχεδιαστές, βιβλιοθηκονόμους και εκπαιδευόμενους που επιθυμούν να κάνουν έναν πλήρη και αποτελεσματικό έλεγχο ποιότητας οποιουδήποτε γλωσσικού ΑΕΠ θέλουν να χρησιμοποιήσουν. Αυτό το εργαλείο αξιολόγησης μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός από όσους επιθυμούν να δημιουργήσουν τους δικούς τους γλωσσικούς ΑΕΠ.

Λίστα Ελέγχου Αξιολόγησης ΑΕΠ OPENLang

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΚΟΡ		
☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ ανταποκρίνεται στον εκπαιδευτικό σκοπό (π.χ. γλώσσα-στόχος, επίπεδο γνώσεων των μαθητών), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι αξιόπιστος (πιστοποιημένος, ακριβής, σωστός, αντικειμενικός, καλή φήμη του συγγραφέα και του οργανισμού), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι επίκαιρος, ενημερωμένος και επικαιροποιημένος/αναχρησιμοποίησιμος, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι αυθεντικός, χρήσιμος & πρακτικός, (Εφαρμοστέος, βιωματικός, ρεαλιστικός), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι διαδραστικός, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι προσαρμοστικός, ποικίλος & ευέλικτος, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι σαφής/συνολικός/συνεκτικός, ☐ Η ποσότητα του γλωσσικού ΑΕΠ είναι κατάλληλη/επαρκής, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι διασυνδεδεμένος με άλλους πόρους.			
2. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ	ΣΚΟΡ		
☐ Η εφαρμοσμένη παιδαγωγική του γλωσσικού ΑΕΠ ευθυγραμμίζεται με τις κατάλληλες θεωρίες, προσεγγίσεις και στρατηγικές διδασκαλίας της εκμάθησης γλωσσών. (π.χ., γλωσσική μάθηση βασισμένη στη διερεύνηση, γλωσσική μάθηση βασισμένη σε προβλήματα, γλωσσική μάθηση βασισμένη σε έργα, αυθεντική & τοποθετημένη γλωσσική μάθηση, γλωσσική μάθηση βασισμένη σε παιχνίδια, ευέλικτη γλωσσική μάθηση, γλωσσική μάθηση με επίκεντρο τον μαθητή, αυτόνομη & αυτορυθμιζόμενη γλωσσική μάθηση, εξατομικευμένη & προσαρμοστική γλωσσική μάθηση, συνεργατική γλωσσική μάθηση), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ βοηθά τον μαθητή της γλώσσας να εξασκήσει μία ή τις περισσότερες από τις βασικές γλωσσικές δεξιότητες (δηλ. ομιλία, γραφή, ανάγνωση και ακρόαση) ή/και να κατανοήσει τη χρήση της γλώσσας (γραμματική και λεξιλόγιο), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ υποστηρίζει έναν ή περισσότερους διαφορετικούς τύπους αλληλεπίδρασης (αυτόνομη, ομότιμη, ομαδική, ομαδική/ομότιμη με την τάξη, ομαδική/ομότιμη με ξένους), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προτείνει έναν ή περισσότερους τύπους αξιολόγησης (αξιολόγηση από ομοτίμους, αυτοαξιολόγηση, αξιολόγηση από τον εκπαιδευτικό), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο μάθησης (π.χ. μεικτή, πλήρως διαδικτυακή, πρόσωπο με πρόσωπο).			
3. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΣΚΟΡ		

☐ Ο σχεδιασμός του γλωσσικού ΑΕΠ έχει ωραία αισθητική, ☐ Ο σχεδιασμός του γλωσσικού ΑΕΠ έχει κατάλληλη και συνεπή μορφή, ☐ Ο σχεδιασμός του γλωσσικού ΑΕΠ χρησιμοποιεί τα κατάλληλα πολυμέσα (δηλ. βίντεο & ήχο υψηλής ποιότητας), επαυξημένα, εικονική, βυθιζόμενη ή/και μικτή πραγματικότητα.	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																																	
4. ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ	ΣΚΟΠ																																	
☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι εύκολα προσβάσιμος, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι εύκολο να αποθηκευτεί, να κατέβει και να εγκατασταθεί, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι εύκολος στη χρήση του, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι εύκολο να επεκταθεί, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι εύκολος ως προς την αλληλεπίδραση ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι εύκολος στην πλοήγηση (π.χ. προβλεψιμότητα, χαρακτηριστικά βοήθειας διεπαφής) ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις.	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																																	
5. ΑΝΟΙΧΤΟΤΗΤΑ	ΣΚΟΠ																																	
☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός για να τον βρείτε, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοικτός στην πρόσβαση (π.χ. διαβάζω, ακούω), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός για αποθήκευση, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοικτός στη χρήση και διαχείριση, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός για δημιουργία (π.χ. κατασκευάζω, τροποποιώ, προσαρμόζω, μεταφράζω, αναμιγνύω, συνδυάζω), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός για αλληλεπίδραση (επικοινωνία), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός στη συνεργασία, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός στην αξιολόγηση (κριτική), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός στο διαμοιρασμό, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός προς εγκατάλειψη (σταματάω να το χρησιμοποιώ) χωρίς χρεώσεις, πρόστιμα, υποχρεώσεις, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι σε ανοικτός χωρίς περιορισμούς κόστους (επιτρέπει σε οποιονδήποτε να συμμετάσχει χωρίς κόστος), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοιχτός από οπουδήποτε (επιτρέπει σε οποιονδήποτε να συμμετέχει δίχως περιορισμούς τόπου), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι ανοικτός σε χρονικούς περιορισμούς (επιτρέπει σε οποιονδήποτε να συμμετέχει ανά πάσα στιγμή).	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td><td style="width: 33%;"></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																																	

6. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	ΣΚΟΠ		
☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι διαλειτουργικός και συμβατός, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι συμβατός με τα πρότυπα, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι αυτάρκης (δεν χρειάζεται πρόσθετη τεχνολογία), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει ασφάλεια, προστασία και προστασία της ιδιωτικής ζωής, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει σχεδιασμό για κινητά (Responsive - Adaptive), ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει μια καλή πλατφόρμα με αξιόπιστη ταχύτητα αλληλεπίδρασης, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ είναι διασυνδεδεμένος με άλλους ΑΕΠ, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ συνυπάρχει (ενσωματώνεται ομαλά) με άλλα λογισμικά και υλικά, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει τεχνική υποστήριξη, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει μεταδεδομένα, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει εργαλεία για επεξεργασία, συν-δημιουργία, αξιολόγηση από ομοτίμους, αλληλεπίδραση, επικοινωνία και συνεργασία, κ.λπ., ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει υπηρεσίες προσαρμογής, ☐ Ο γλωσσικός ΑΕΠ προσφέρει αξιολόγηση, σήματα ή/και αυτοματοποιημένες πιστοποιήσεις.			

Πίνακας 6. Λίστα ελέγχου αξιολόγησης OPENLang ΑΕΠ (Perifanou & Economides, 2020)

Επιπρόσθετα εργαλεία αξιολόγησης ΑΕΠ

Άλλα χρήσιμα και γνωστά εργαλεία αξιολόγησης, γενικές κλείδες αξιολόγησης, που θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε για να ελέγξετε γρήγορα την ποιότητα του γλωσσικού σας ΑΕΠ είναι τα εξής:

Achieve Rubrics for Evaluating OER Objects: Το Achieve.org έχει αναπτύξει 8 κλείδες αξιολόγησης προκειμένου να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς και άλλους χρήστες να ελέγχουν την ποιότητα ενός ΑΕΠ, συμπεριλαμβανομένων πτυχών όπως ο βαθμός ευθυγράμμισης των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων (ΑΕΠ) με τα πρότυπα που είναι έτοιμα για το κολέγιο και την καριέρα.

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες κλειδες αξιολόγησης για να αξιολογήσετε την προσβασιμότητα σε μεγαλύτερο βάθος:

UMGC OER Quality Guide: Ο Οδηγός Ποιότητας ΑΕΠ που δημιουργήθηκε από το University of Maryland Global Campus (UMCGC) είναι ένα εργαλείο που βοηθά στην αξιολόγηση της ποιότητας των ΑΕΠ για χρήση σε οποιοδήποτε μάθημα. Εξετάζει τους πόρους μέσα από πολλαπλούς φακούς: συμμόρφωση, ζητήματα περιεχομένου και τεχνικοί παράγοντες. Οι ερωτήσεις και απαντήσεις στον οδηγό ποιότητας του UMGC ΑΕΠ προσφέρουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με αυτόν τον οδηγό.

Affordable Learning Georgia OER Accessibility Evaluation Rubric: Η ομάδα της Affordable Learning Georgia έχει αναπτύξει έναν κατάλογο ελέγχου έξι στοιχείων για την αξιολόγηση του ΑΕΠ. Η κλειδα αξιολόγησης έχει μορφή φόρμας google και χωρίζεται σε τρεις ενότητες: 1) Ανοικτή πρόσβαση, 2) Ψηφιακή πρόσβαση και 3) Παιδαγωγική πρόσβαση.

BCcampus Open Education Accessibility Toolkit Checklist: Αυτός είναι ένας κατάλογος ελέγχου προσβασιμότητας που αναπτύχθηκε από την πανεπιστημιούπολη της Βρετανικής Κολομβίας -BC, ο οποίος αποτελεί μέρος της εργαλειοθήκης προσβασιμότητας της Ανοικτής Εκπαίδευσης BC - 2η έκδοση.

ISKME Accessibility Checklist Αυτός είναι ένας κατάλογος ελέγχου βέλτιστων πρακτικών για τη δημιουργία προσβάσιμων πόρων, ο οποίος είναι προσαρμοσμένος από το BC Open Textbook Accessibility Toolkit, CC-BY 4.0 International License.

Χρήσιμες Συμβουλές

- Πριν δημιουργήσετε ή αναζητήσετε ένα ΑΕΠ και στη συνέχεια αξιολογήσετε ένα ΑΕΠ, ρωτήστε τον εαυτό σας, τι θέλετε να κάνετε με αυτό το ΑΕΠ. Αυτό είναι σημαντικό για τη διαδικασία αξιολόγησης.
- Πώς ξεκινάτε; Ελέγξτε πρώτα το καθεστώς αδειοδότησης του ΑΕΠ. Εάν το στοιχείο φαίνεται να έχει ανοιχτή άδεια χρήσης (ή το καθεστώς του είναι ασαφές), αξιολογήστε τον πόρο με βάση τα προτεινόμενα κριτήρια. Εάν η άδεια χρήσης είναι πολύ περιορισμένη, ο πόρος δεν είναι πραγματικά ένα ΑΕΠ.
- Καλό είναι να θυμάστε ότι κάθε Αποθετήριο ΑΕΠ (ROER) ή κατάλογος ΑΕΠ παρέχει διαφορετική πλατφόρμα, υπηρεσίες και εργαλεία και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αφιερώσετε λίγο χρόνο για να τα εξερευνήσετε προτού αρχίσετε να ψάχνετε για ΑΕΠ.
- Έχετε κατά νου ότι με το να μοιράζεστε γλωσσικά ΑΕΠ καλής ποιότητας συμβάλλετε ενεργά στο κίνημα της ανοικτής εκπαίδευσης.

→ Μην ξεχνάτε να διαδίδετε υποδειγματικές περιπτώσεις ποιοτικών γλωσσικών ΑΕΠ, ROER και κατάλογο ΑΕΠ ή χρήσιμα εργαλεία αξιολόγησης της ποιότητας ΑΕΠ.

Κουίζ 4: Αξιολόγηση ΑΕΠ

Παρακαλούμε συμπληρώστε τις ακόλουθες ασκήσεις (λύσεις στο Παράρτημα Ι).

Άσκηση 1: Έλεγχος γνώσεων (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής)

Ερώτηση 1: Γιατί είναι εξαιρετικά σημαντικό να αξιολογείται ένας γλωσσικός ΑΕΠ; (περισσότερες από μία απαντήσεις είναι σωστές)

- A. Βοηθάτε τις κοινότητες του γλωσσικού ΑΕΠ να αναπτυχθούν
- B. Οι γλωσσικοί ΑΕΠ θα μπορούν να επαναχρησιμοποιούνται, να αναδημοσιεύονται ή/και να ξαναμοιράζονται από τους εκπαιδευτές γλωσσών μέσα στις κοινότητές τους
- Γ. Συνεισφέρετε στο κίνημα της ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ
- Δ. Βεβαιώνετε ότι χρησιμοποιείτε έναν καλό γλωσσικό ΑΕΠ

Ερώτηση 2: Ποιες είναι οι κύριες διαστάσεις της "Λίστας ελέγχου αξιολόγησης ΑΕΠ του OPENLang"; (μόνο μία απάντηση είναι σωστή)

- A. Ευχρηστία, τεχνολογία, ανοιχτή πρόσβαση και παιδαγωγική
- B. Σχεδιασμός, ευχρηστία, τεχνολογία & ανοιχτή πρόσβαση
- Γ. Περιεχόμενο, παιδαγωγική, σχεδιασμός, ευχρηστία, ανοιχτή πρόσβαση και τεχνολογία
- Δ. Παιδαγωγική, σχεδιασμός, χρηστικότητα, ανοιχτή πρόσβαση και τεχνολογία

Ερώτηση 3: Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που πρέπει να λάβετε υπόψη σας πριν ξεκινήσετε την αξιολόγηση ενός γλωσσικού ΑΕΠ; (μία απάντηση είναι σωστή)

- A. Ελέγξτε την άδεια χρήσης του ΑΕΠ και βεβαιωθείτε ότι πρόκειται για μια γλώσσα ΑΕΠ
- B. Ορίστε τι θέλετε να κάνετε με αυτό τον ΑΕΠ
- Γ. Βρείτε το κατάλληλο εργαλείο αξιολόγησης ΑΕΠ
- Δ. Σκεφτείτε τους λόγους της αξιολόγησης του ΑΕΠ

Ερώτηση 4: Πώς μπορείτε να αξιολογήσετε ένα γλωσσικό ΑΕΠ; (περισσότερες από μία απαντήσεις είναι σωστές)

- A. Χρήση ενός εργαλείου αξιολόγησης ΑΕΠ
- B. Χρήση ενός πλαισίου αξιολόγησης ΑΕΠ

- Γ. Χρήση μιας ρουμπρίκας ή ενός καταλόγου ελέγχου αξιολόγησης ΑΕΠ

Δ. Χρήση της λίστας ελέγχου αξιολόγησης OPENLang

Πρακτική άσκηση 1: Βρείτε ένα γλωσσικό ΑΕΠ χρησιμοποιώντας ένα Αποθετήριο και στη συνέχεια αξιολογήστε το!

- Επισκεφθείτε τη σελίδα προηγμένης έρευνας "OER Commons":
<https://www.OERcommons.org/advanced-search>
- Εισάγετε λέξεις-κλειδιά & χρησιμοποιήστε τα φίλτρα έρευνας που προσφέρει αυτή η δημόσια ψηφιακή βιβλιοθήκη ΑΕΠ για να αναζητήσετε και να βρείτε έναν γλωσσικό ΑΕΠ της προτίμησής σας.
- Αξιολογήστε τον ΑΕΠ που επιλέξατε χρησιμοποιώντας τη "Λίστα Ελέγχου Αξιολόγησης ΑΕΠ του OPENLang".
- Βρήκατε έναν γλωσσικό ΑΕΠ καλής ποιότητας;

Πρακτική άσκηση 2: Βρείτε ένα γλωσσικό ΑΕΠ χρησιμοποιώντας το OPENLang Network Repositories of OERs (ROER), αξιολογήστε το και μοιραστείτε την εμπειρία σας στην περιοχή συζητήσεων του OPENLang Network!

- Επισκεφθείτε την "OPENLang Network Platform <https://openlang-network.kmi.open.ac.uk/>
- Κάντε κλικ στη σελίδα "Recommended OERs" ή στη συνέχεια χρησιμοποιήστε το πλαίσιο "Search" για να εξερευνήσετε και να βρείτε έναν γλωσσικό ΑΕΠ της προτίμησής σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα φίλτρα έρευνας που προσφέρει η πλατφόρμα OPENLang Network.
- Μόλις βρείτε το γλωσσικών ΑΕΠ της επιλογής σας, καλείστε να το αξιολογήσετε χρησιμοποιώντας τη "Λίστα ελέγχου αξιολόγησης ΑΕΠ του OPENLang".
- Βρήκατε εύκολα έναν γλωσσικό ΑΕΠ καλής ποιότητας; Ήταν αυτή η διαδικασία εύκολη ή περίπλοκη για εσάς;
- Μοιραστείτε τον γλωσσικό σας ΑΕΠ και την εμπειρία σας από την όλη διαδικασία στην περιοχή συζητήσεων του δικτύου OPENLang! Ήρθε η ώρα να ξεκινήσετε το δικό σας νήμα συζήτησης!

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΧΡΗΣΗ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΑΕΠ

ΧΡΗΣΗ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΑΕΠ

Μαθησιακοί Στόχοι

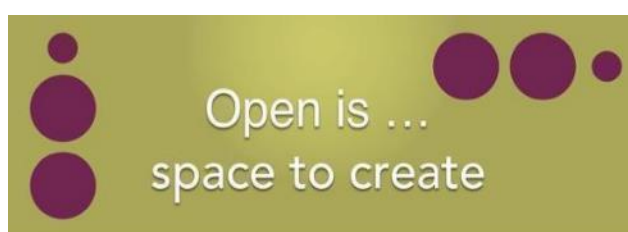
Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να:

- Περιγράψετε εν συντομία 2 τρόπους με τους οποίους ένας εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα ΑΕΠ στην τάξη της γλώσσας.
- Προσδιορίσετε τα 5 κύρια βήματα της διαδικασίας δημιουργίας του ΑΕΠ
- Αναφέρετε 3 βασικές σκέψεις που πρέπει να έχετε υπόψη σας πριν υιοθετήσετε ένα γλωσσικό ΑΕΠ
- Δημιουργήστε το γλωσσικό σας διδακτικό υλικό και να το μοιραστείτε το ως ΑΕΠ
- Διαθέστε το γλωσσικό σας ΑΕΠ σε ευρύτερο κοινό
- Δοκιμάσετε τις γνώσεις σας

Ο μετασχηματισμός της τάξης ή του μαθήματός σας ώστε να περιλαμβάνει ένα ΑΕΠ μπορεί να είναι μια απλή διαδικασία που θα μπορούσε να εμπλουτίσει το στυλ διδασκαλίας σας. Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει ορισμένες βασικές εκτιμήσεις και περιγράφει ορισμένες συμβουλές που θα σας βοηθήσουν να δημιουργήσετε, να μοιραστείτε ή να υιοθετήσετε ένα ΑΕΠ.

Χρήση του ΑΕΠ σας για την εκμάθηση γλωσσών

Μόλις βρείτε ένα χρήσιμο ΑΕΠ στο διαδίκτυο, μπορείτε να αρχίσετε να το χρησιμοποιείτε ως έχει ή να το τροποποιήσετε. Για να το κάνετε αυτό, βεβαιωθείτε ότι έχετε δηλώσει όλες τις ανάγκες και τους προκαθορισμένους στόχους (Shank, 2014). Ορισμένες συμβουλές για το πώς μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το ΑΕΠ στην τάξη σας περιλαμβάνουν:

- Βρείτε το πιο κατάλληλο ΑΕΠ για τα μαθήματά σας.
- **Ενσωματώστε** ένα ΑΕΠ σε όλο το μαθησιακό περιβάλλον.
- Χρησιμοποιήστε ένα ΑΕΠ με **συνεργατικό** τρόπο.
- Δώστε χώρο για **συνεργατικές δραστηριότητες** στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών.
- Δημιουργήστε **νέες μορφές μάθησης** μέσα στα ΑΕΠ και παρέχετε μαθησιακές εμπειρίες που διεγείρουν την προσωπική ανάπτυξη και επιτυχία.

- Εξετάστε το ενδεχόμενο να δώσετε έναν **οδηγό μελέτης** στους μαθητές σας σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης του συγκεκριμένου ΑΕΠ στην τάξη.
- Χρησιμοποιήστε μια **μαθητοκεντρική προσέγγιση**.
- Το υλικό των ΑΕΠ που χρησιμοποιείτε θα πρέπει να είναι **ευθυγραμμισμένο με τις ανάγκες των μαθητών** και να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν ή/και θα αντιμετωπίσουν.

Η έκδοση 2.0 του Πλαισίου TIPS περιλαμβάνει τα ακόλουθα κριτήρια για τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τον τρόπο χρήσης του ΑΕΠ (Σχ.13) (Kawachi, 2014, p. 6-8).

Χρήση ΑΕΠ

- Εξετάστε το ενδεχόμενο να παρέχετε έναν οδηγό οδηγιών για το ΑΕΠ σας
- Χρησιμοποιήστε μια μαθητοκεντρική προσέγγιση
- Χρησιμοποιήστε τις πιο πρόσφατες αποτελεσματικά αποδεδειγμένες παιδαγωγικές προσεγγίσεις
- Δηλώστε με σαφήνεια τις ανάγκες και τους στόχους που επιδιώκει το γλωσσικό σας ΑΕΠ
- Ευθυγραμμίστε το σύμφωνα με την κουλτούρα του συγκεκριμένου κοινού σας
- Υποστηρίξτε την αυτονομία, την ανεξαρτησία και την αυτοπεποίθηση των μαθητών.
- Μη χρησιμοποιείτε δύσκολη ή πολύπλοκη γλώσσα
- Περιλάβετε μαθησιακές δραστηριότητες που ανακυκλώνουν τις νέες πληροφορίες
- Να λέτε γιατί απαιτείται οποιαδήποτε εργασία-έργο
- Παρακολουθήστε το ποσοστό ολοκλήρωσης, την ικανοποίηση των μαθητών
- Συμπεριλάβετε ποικιλία αυτοαξιολογήσεων
- Να λαμβάνετε ανατροφοδότηση και προτάσεις από μαθητές και συναδέλφους
- Προσπαθήστε να προσφέρετε μαθησιακή υποστήριξη.

Σχήμα 13. Κριτήρια για τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τον τρόπο χρήσης του ΑΕΠ (Βάσει Kawachi, 2014, σ. 6-8).

Δημιουργία ενός ΑΕΠ για την εκμάθηση γλωσσών: Βασικά βήματα

Είναι χρήσιμο να ακολουθήσετε συγκεκριμένα βήματα για τη δημιουργία ενός γλωσσικού ΑΕΠ. Ρίξτε μια ματιά στις ερωτήσεις του παρακάτω καταλόγου ελέγχου, προκειμένου να προβληματιστείτε σχετικά με τις ενέργειες που πρέπει να κάνετε:

- Τύπος ανοικτών υλικών: Τι είδους ψηφιακό γλωσσικό υλικό σκοπεύετε να δημιουργήσετε; (Ιστοσελίδα/ ένα εγχειρίδιο/ μια ενότητα/ ένα σχέδιο μαθήματος/ μια (διαδραστική) δραστηριότητα/ ένα βίντεο/ ένα ηχητικό υλικό/ μια παρουσίαση ppt/ ένα παιχνίδι κ.λπ.)
- Μαθησιακοί Στόχοι: Ποιοι είναι οι γενικοί και οι ειδικοί Μαθησιακοί Στόχοι σας; (Γλωσσικές, κοινωνικές δεξιότητες κ.λπ.)
- Ομάδα-στόχος: Για ποιον δημιουργείτε αυτό το υλικό;
- Εργαλεία για τη συγγραφή ανοικτού υλικού: Ποια εργαλεία θα χρησιμοποιήσετε για να δημιουργήσετε το γλωσσικό ψηφιακό σας περιεχόμενο; (Wordpress, GoogleDocs, Wikieducator, Quizlet, OER Commons Lesson Builder, MERLOT Content Builder κ.λπ.)
- Άδειες χρήσης CC: Ποια άδεια CC σκοπεύετε να χρησιμοποιήσετε;
- Αναφορά/Αναφορά (τελική απόδοση): Έχετε δημιουργήσει την αναφορά του ΑΕΠ σας χρησιμοποιώντας έναν κατασκευαστή ανοικτής απόδοσης ή χρησιμοποιώντας το μοντέλο TASA;
- Αποθετήριο/πλατφόρμα ΑΕΠ: Έχετε αποφασίσει σε ποιο αποθετήριο ΑΕΠ θα μοιραστείτε το γλωσσικό σας περιεχόμενο με ανοιχτή άδεια χρήσης;

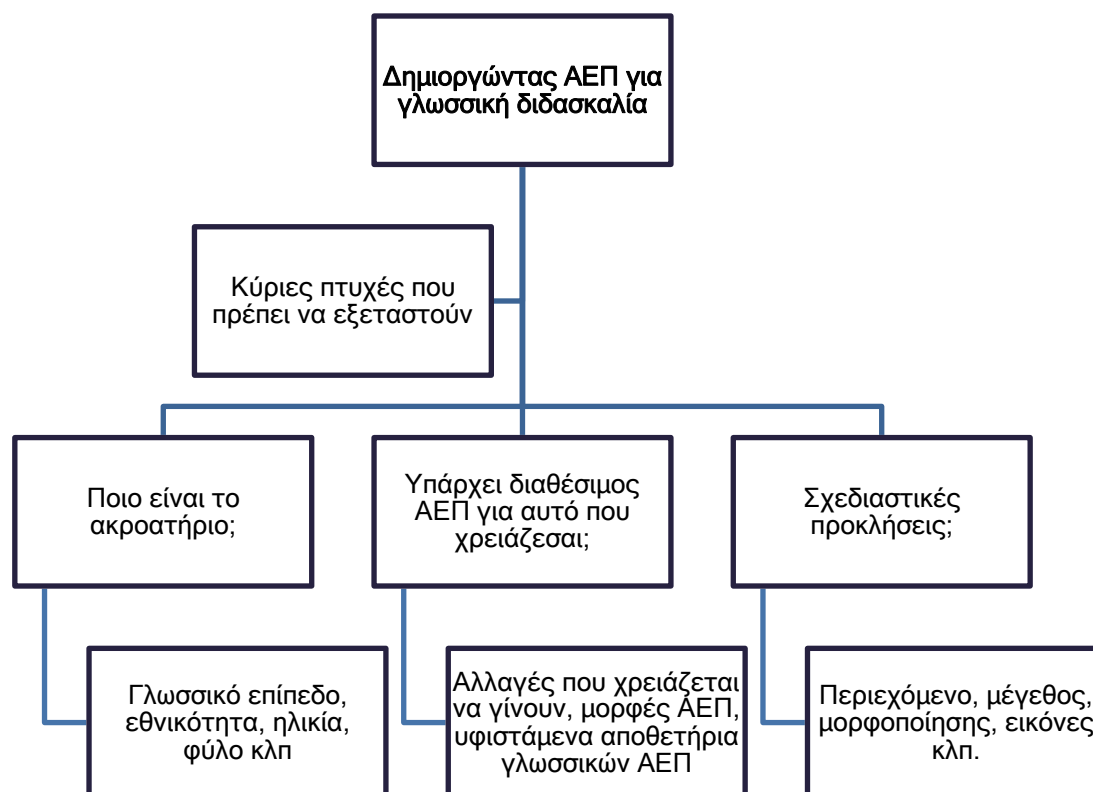
Χρήσιμες συμβουλές για το πώς να δημιουργήσετε ένα ΑΕΠ:

- Πριν αρχίσετε να δημιουργείτε το δικό σας υλικό, **αναζητήστε και βρείτε ΑΕΠ** (π.χ. MOOC, ανοικτά αποθετήρια και ιστότοπους και άλλο ανοικτό υλικό που είναι κατάλληλο για τη διδασκαλία και τη μάθησή σας).
- **Αναμείξτε** το δικό σας υλικό με υφιστάμενους ΑΕΠ (π.χ., πάρτε δύο υλικά ΑΕΠ και συγχωνεύστε τα σε ένα νέο ΑΕΠ).
- Αναφέρετε σαφώς τον **λόγο και τον σκοπό του ΑΕΠ** και γιατί είναι σχετικό για άλλους καθηγητές ή εκπαιδευτές γλωσσών - όλο το περιεχόμενό σας θα πρέπει να είναι πραγματικό και να συνδέεται με τον εν λόγω σκοπό.
- Μην χρησιμοποιείτε δύσκολη ή πολύπλοκη γλώσσα.
- Προσπαθήστε να χρησιμοποιείτε **αυθεντικό περιεχόμενο**.
- Προσπαθήστε να διατηρήσετε το ΑΕΠ σας τόσο **συμπαγές σε μέγεθος**, όσο και ως μια ολοκληρωμένη ενότητα για μελέτη από μόνη της.
- Βεβαιωθείτε ότι το ΑΕΠ σας είναι **εύκολα προσβάσιμο**.
- Εμπλουτίστε το περιεχόμενό σας **συνδέοντάς το με άλλες πηγές**.
- Επιδιώξτε τη **σαφήνεια, τη συνοπτικότητα και τη συνοχή** του υλικού σας.
- Παραδώστε τα ΑΕΠ σας σε **ανοικτούς μορφότυπους** για να προωθήσετε την περαιτέρω επαναχρησιμοποίηση και αναμίξη.
- Αξιοποιήστε **λογισμικό ανοικτού κώδικα** που είναι εύχρηστο και έτοιμο για χρήση σε διάφορες πλατφόρμες (διαπλατφορμικό).

- Βεβαιωθείτε ότι το ΑΕΠ σας είναι **απαλλαγμένο από περιεχόμενο που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα**.
- Βελτιώστε το ΑΕΠ σας δίνοντας τη δυνατότητα σε άλλους εκπαιδευτικούς να σας δώσουν ανατροφοδότηση και προτάσεις.
- Αναπτύξτε το ΑΕΠ σας σε ένα **διαδικτυακό περιβάλλον**. Ορισμένοι ιστότοποι προσφέρουν αυτοματοποιημένες διαδικασίες για την αδειοδότηση και την ανάπτυξη του πόρου στη βάση δεδομένων.
- Αποφασίστε τις **μορφές ΑΕΠ** που σκοπεύετε να δημιουργήσετε: 1) Ήχος: 2) Εικόνες: FLAC, Ogg, Vorbis, MP3: GIF, OpenJPEG, 2) Εικόνες: GIF, OpenJPEG, PNG, SVG, WebP- 3) Παρουσίαση: 4) Κείμενο: 5) Βίντεο: CSV, ePUB, HTML, PDF, SXW, TXT, XHTML, XML: Ogg Theora: MPEG-4, WebM, Ogg Theora.

Το παρακάτω σχήμα (Σχ. 14) παρουσιάζει τις βασικές πτυχές που πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι εκπαιδευτικοί πριν ξεκινήσουν τη διαδικασία δημιουργίας ενός ΑΕΠ.

Σχήμα 14. Βασικές πτυχές που πρέπει να εξετάζουν οι εκπαιδευτικοί όταν δημιουργούν έναν ΑΕΠ

Υπάρχουν πολλές επιλογές όσον αφορά το λογισμικό που υποστηρίζει την ανάπτυξη και τη δημοσίευση ΑΕΠ. Όσον αφορά τη δημιουργία γλωσσικών ΑΕΠ, το [“European Centre of Modern Languages Centre -ECML Inventory Tools platform”](#) είναι το ιδανικό αποθετήριο ελεύθερα διαθέσιμων διαδικτυακών εργαλείων και ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων για τη διδασκαλία και εκμάθηση γλωσσών, το οποίο αναπτύσσεται από το πρόγραμμα ICT-REV! Ο

κατάλογος που προσφέρεται σε τρεις (3) γλώσσες (EN, FR, GE) περιλαμβάνει περισσότερα από 200 εργαλεία που έχουν αξιολογηθεί με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και ενημερώνεται περιοδικά. Χρησιμοποιώντας ένα συγκεκριμένο σύνολο φίλτρων (σχ. 15) μπορείτε να εξερευνήσετε και να βρείτε μια πλούσια ποικιλία εργαλείων, αλλά μπορείτε επίσης να αξιολογήσετε τον πόρο, να προσθέσετε το σχόλιό σας ή να προτείνετε το εργαλείο σας ή ακόμη και να προσθέσετε τη δική σας Ανοικτή Εκπαιδευτική Πρακτική! Αυτό που είναι επίσης ενδιαφέρον είναι ότι η υπηρεσία αυτή σας παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνται για κάθε εργαλείο, τις οποίες σίγουρα χρειάζεστε ως καθηγητής ξένων γλωσσών προτού αρχίσετε να χρησιμοποιείτε το εργαλείο για τη δημιουργία γλωσσικών ΑΕΠ. Παρακάτω (Πίνακας 7) μπορείτε να βρείτε μερικά επιλεγμένα παραδείγματα:

Σχήμα 15. ECML Inventory of Tools

Λογισμικό / Σύνδεσμος	Περιγραφή/ Ανασκόπηση
Kahoot Create learning games https://kahoot.com/	https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/InventoryID/97/language/en-GB/Default.aspx Το <i>Kahoot</i> είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει στους καθηγητές ξένων γλωσσών που ενδιαφέρονται για την παιχνιδοποίηση να σχεδιάζουν και να χρησιμοποιούν μαθησιακά παιχνίδια στην τάξη τους. Υπάρχουν διαθέσιμες 4 διαφορετικές μορφές: κουίζ, συζήτηση, έρευνα ή παζλ. Οι καθηγητές ξένων γλωσσών μπορούν να δημιουργήσουν και να μοιραστούν τους συνδέσμους σε ένα αποθετήριο ΑΕΠ προσθέτοντας επίσης την άδεια χρήσης της προτίμησής τους.
https://www.audacityteam.org/	https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/InventoryID/4/language/en-GB/Default.aspx Το <i>Audacity</i> είναι ένα εργαλείο για την εγγραφή και την επεξεργασία αρχείων ήχου. Απαιτεί λήψη, για χρήση. Είναι εντελώς δωρεάν και αναπτύχθηκε από μια ομάδα εθελοντών ως ανοικτού κώδικα.
PBWORKS http://pbworks.com/	https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/InventoryID/39/language/en-GB/Default.aspx Το <i>PBworks</i> είναι ένα εργαλείο βασισμένο σε wiki που σας βοηθά να δημιουργείτε ιστοσελίδες, να μοιράζεστε αρχεία, να διαχειρίζεστε έργα και να συνεργάζεστε με άλλους χρήστες. Προσβάσιμο από οποιονδήποτε υπολογιστή. Οι εκπαιδευτικοί το χρησιμοποιούν γενικά για συνεργατική γραφή και διαχείριση της τάξης. Ένας δωρεάν, βασικός λογαριασμός επιτρέπει έως και 100 μαθητές. Ένα συνεργατικό εργαλείο που οι καθηγητές ξένων γλωσσών μπορούν να βάλουν τους μαθητές να το χρησιμοποιήσουν, για να εργαστούν σε έργα. Οποιοδήποτε έργο μπορεί να μεταφορτωθεί σε οποιοδήποτε αποθετήριο ΑΕΠ και οι εκπαιδευτικοί

	μπορούν επίσης να προσθέσουν την άδεια χρήσης της προτίμησής τους.
https://www.toonytool.com/	https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/InventoryID/177/language/en-GB/Default.aspx Το <i>Toony Tool</i> είναι ένας διαδικτυακός δημιουργός γελοιογραφιών, κόμικς και μιμιδιών. Οι χρήστες μπορούν να σχεδιάσουν τα κινούμενα σχέδια, τα κόμικς και τα μιμίδια τους χρησιμοποιώντας τις εικόνες, τους χαρακτήρες και τα σκηνικά που παρέχονται στον ιστότοπο ή μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις δικές τους εικόνες. Μόλις τελειώσουν, έχουν στη συνέχεια τη δυνατότητα να το μοιραστούν online ή να το κατεβάσουν και να το εκτυπώσουν. Η διεπαφή είναι πολύ απλή και εύχρηστη. Αξιολόγηση: Πρόκειται για μια εξαιρετική πηγή για τη δημιουργία γελοιογραφιών, κόμικς και μιμιδιών. Είναι καταλληλότερο για νεότερους μαθητές
https://padlet.com/	https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/InventoryID/89/language/en-GB/Default.aspx Το <i>Padlet</i> είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα συνεργασίας που επιτρέπει στους χρήστες να μοιράζονται αρχεία, εικόνες, βίντεο και ήχο σε ένα ταμπλό. Ένα εξαιρετικό εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς για να δημιουργήσουν το δικό τους ταμπλό όπου μπορούν να μοιράζονται σχετικό περιεχόμενο με τους μαθητές τους. Ο παραγόμενος σύνδεσμος μπορεί επίσης να μεταφορτωθεί σε οποιοδήποτε αποθετήριο ΑΕΠ και οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης να προσθέσουν την άδεια χρήσης της προτίμησής τους.
https://www.powtoon.com/home/?	Το <i>PowToon</i> είναι ένα εργαλείο για τη δημιουργία σύντομων παρουσιάσεων βίντεο με κινούμενα σχέδια. Η διεπαφή είναι εύκολη στη χρήση και υπάρχουν διάφορα

	σεμινάρια που θα σας βοηθήσουν να δημιουργήσετε τα δικά σας <i>PowToons</i>. Υπάρχει μια ποικιλία διαφορετικών προτύπων για να διαλέξετε, ανάλογα με το περιεχόμενο της παρουσίασής σας. Αυτά περιλαμβάνουν κινούμενα σχέδια και infographics. Καλός πόρος για παρουσιάσεις στην τάξη. Ο σχεδιασμός είναι φιλόξενος και θα έκανε τη διαδικασία δημιουργίας παρουσιάσεων πιο ενδιαφέρουσα για τους μαθητές. Θα αποτελούσε επίσης μια καλή πηγή για τους εκπαιδευτικούς για την παρουσίαση πληροφοριών στους μαθητές τους. Το περιεχόμενο μπορεί να κοινοποιηθεί σε οποιοδήποτε αποθετήριο ΑΕΠ.
Screencast-o-Matic https://screencast-o-matic.com	https://www.ecml.at/Resources/InventoryofICTtools/tabid/1906/InventoryID/152/language/en-GB/Default.aspx Το Screencast-O-Matic είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να δημιουργούν βίντεο, να τα επεξεργάζονται και να τα μοιράζονται. Με το Screencast-o-Matic μπορείτε να δημιουργήσετε σύντομα βίντεο καταγράφοντας την οθόνη σας, ενώ παράλληλα σχολιάζετε τις ενέργειές σας. Τα βίντεο μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για διδασκαλίες και παρουσιάσεις ή ακόμη και για σχολιασμό των μαθητών σχετικά με τις γραπτές εργασίες τους. Επιπλέον, οι καθηγητές ξένων γλωσσών μπορούν να χρησιμοποιήσουν την κάμερα ιστού τους, να προσθέσουν κείμενο, εικόνες, σύμβολα και σχέδια. Ο ιστότοπος διαθέτει μια σειρά από εκπαιδευτικά προγράμματα που βοηθούν τους χρήστες να κατανοήσουν τη διαδικασία της καταγραφής οθόνης. Στο πλαίσιο της επίσημης διδασκαλίας και μάθησης, το Screencast-o-Matic μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους καθηγητές για την καταγραφή της διάλεξης και από τους μαθητές για εργασίες βίντεο.

Πίνακας 7. Παραδείγματα λογισμικού ιδανικού για τη δημιουργία γλωσσικών ΑΕΠ, όπως συνιστάται από το ECML.

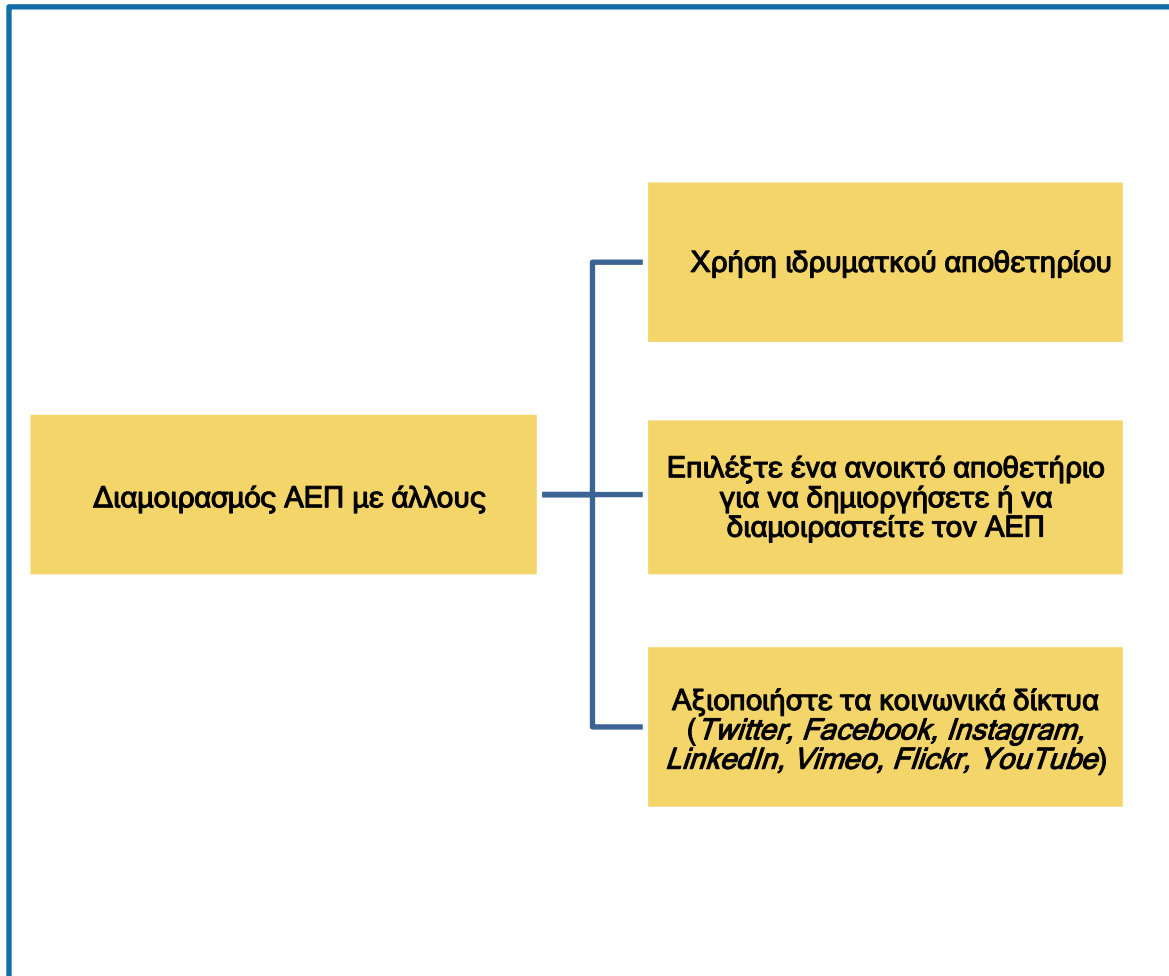
Άλλα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι καθηγητές ξένων γλωσσών για να δημιουργήσουν το δικό τους ψηφιακό υλικό είναι τα εργαλεία συγγραφής ΑΕΠ που προσφέρονται από συγκεκριμένα αποθετήρια, όπως το "*OER commons OpenAuthor*", το εργαλείο ανάπτυξης ΑΕΠ του *MERLOT* ή σε συγκεκριμένους ιστότοπους, όπως αναλύεται παρακάτω από τον Butcher (2015).

Σύμφωνα με τον Butcher (2015), κάποιος μπορεί να βρει και να μοιραστεί ΑΕΠ στα ακόλουθα μέρη (Σχ. 16):

- **Ιδρυματικά αποθετήρια:** Πολλοί οργανισμοί (συγκεκριμένα πανεπιστήμια) δημιουργούν τις δικές τους συλλογές και τις διαθέτουν στο διαδίκτυο ως ΑΕΠ ή *OpenCourseWare* (OCW).
- **Ανοικτά αποθετήρια:** Ενώ ενθαρρύνονται οι συνεισφορές από πολλές τοποθεσίες, ζητείται από τους δημιουργούς ΑΕΠ να εγγραφούν στη βάση δεδομένων, καθώς και να παρέχουν πληροφορίες που θα επιτρέψουν την καταλογογράφηση και την επισήμανση του πόρου, ώστε να μπορεί να βρεθεί ευκολότερα. Μια ομάδα αξιολόγησης θα αξιολογήσει την ποιότητα του υλικού πριν από την προσθήκη του στη συλλογή (π.χ. αποθετήρια *MERLOT* και *OPENLang Network*).
- **Κτίριο σε απευθείας σύνδεση:** Ορισμένοι ιστότοποι επιτρέπουν την ανάπτυξη ΑΕΠ στις πλατφόρμες τους, παρέχοντας επίσης αυτοματοποιημένα βοηθήματα για την αδειοδότηση *Creative Commons* και την προσθήκη του πόρου στη βάση δεδομένων. Το *Connexions 2*, για παράδειγμα, προωθεί τη συνεργασία μεταξύ ομάδων στον ιστότοπό του. Το *WikiEducator 1* ενθαρρύνει επίσης τους εκπαιδευτικούς να δημιουργούν συνεργατικά διδακτικό υλικό στο διαδίκτυο.

- **Κοινωνικά δίκτυα:** Υπάρχουν πολλές "πλατφόρμες Creative Commons" (Σχήμα 17). Για παράδειγμα, το *Flickr* επιτρέπει στους χρήστες να δημοσιεύουν φωτογραφικό υλικό με άδειες *Creative Commons*, ενώ το *YouTube* κάνει το ίδιο, για ψηφιακά βίντεο. Η κοινοποίηση των ΑΕΠ σας μέσω του Twitter και του Facebook θα επεκτείνει αμέσως την εμβέλεια και την προβολή του υλικού σας στους δυνητικούς χρήστες.

Σχήμα 16. Πώς να μοιράζεστε τα ΑΕΠ με άλλους. Αναπαράσταση εμπνευσμένη από Butcher (2015).

Share your work on a Creative Commons platform

We work with platforms like Wikipedia, Flickr, and Vimeo to provide their users with the option of licensing works with CC licenses. Through these platforms, over 1.4 billion works have been shared and counting!

Σχήμα 17. Μοιραστείτε ΑΕΠ με άλλους χρησιμοποιώντας μια πλατφόρμα Creative Commons.

Συμπερασματικά, τα βασικά πέντε (5) βήματα που πρέπει να ακολουθήσει ένας καθηγητής ξένων γλωσσών αν θέλει να αναμειγνύει γλωσσικά ΑΕΠ με τους δικούς του/της πόρους και στη συνέχεια να τα μοιράζεται, είναι τα εξής:

- Χρησιμοποιήστε τις άδειες *Creative Commons* για να βρείτε περιεχόμενο με ανοιχτή άδεια χρήσης για να το αναμείξετε με το υλικό σας.
- Επιλέξτε τη σωστή Άδεια που επιτρέπει τα παράγωγα.
- Αναθέστε μια άδεια χρήσης στο νέο σας γλωσσικό ΑΕΠ.
- Μοιραστείτε το γλωσσικό σας ΑΕΠ στην κατάλληλη πλατφόρμα και διαδώστε το στις επαγγελματικές κοινότητες των καθηγητών ξένων γλωσσών.
- Μην ξεχνάτε να επιδεικνύετε τις βέλτιστες πρακτικές για την απόδοση της συγγραφής, τόσο για τους συγγραφείς του ΑΕΠ όσο και για τις δικές σας δημιουργίες τηρώντας τις άδειες CC.

Επιπρόσθετες Πληροφορίες

- [Creating OERs & Combining Licenses](#)
- [Metadata - optimising your OER for search engines](#)
- [Best practices for attribution](#)
- [How to create and share open educational resources](#)
- [How can I share my OER with others?](#)
- [Using Open Educational Resources in technology assisted learning for Higher Education institutions](#)

Κουίζ 5: Χρήση, δημιουργία & κοινοποίηση ΑΕΠ

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις. Στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ΜΟΝΟ μια απάντηση είναι η σωστή (δείτε τις απαντήσεις στο Παράρτημα Ι).

Άσκηση 1: Αναφέρετε 5 βασικές παραμέτρους της διαδικασίας δημιουργίας ΑΕΠ
Άσκηση 2: Εξετάζοντας τη δημιουργία ενός ΑΕΠ, μία από τις ακόλουθες συμβουλές δεν είναι κατάλληλη   A. Χρήση αυθεντικού περιεχομένου   B. Επιδιώξτε σαφήνεια και συντομία   Γ. Μην αναφέρετε το σκοπό του ΑΕΠ   Δ. Μην χρησιμοποιείτε δύσκολη γλώσσα
Άσκηση 3: Αναφέρετε 4 κριτήρια που πρέπει να εξετάζουν οι εκπαιδευτικοί όταν χρησιμοποιούν τους ΑΕΠ σύμφωνα με το πλαίσιο TIPS που προτείνει ο Kawachi (2014)
Πρακτική άσκηση 1: Εργασία γλωσσικό ΑΕΠ   <i>Εργασία 1:</i> Χρησιμοποιήστε ένα υπάρχον υλικό που είναι χρήσιμο για τη διδασκαλία της γλώσσας σας και προσπαθήστε να σχεδιάσετε ένα ΑΕΠ χρησιμοποιώντας ένα από τα εργαλεία που προτείνονται από τα εργαλεία ECML.   <i>Εργασία 2:</i> Ανεβάστε το ΑΕΠ σας σε μια πλατφόρμα creative commons και στη συνέχεια μοιραστείτε το με άλλους συναδέλφους μέσω των επαγγελματικών σας κοινωνικών δικτύων.   <i>Εργασία 3:</i> Ποιες λειτουργίες ήταν εύκολες στη χρήση, ποιες προκλήσεις αντιμετώπισατε;
Πρακτική άσκηση 2: Δουλεύοντας με έναν ΑΕΠ   <i>Εργασία 1:</i> Χρησιμοποιήστε ένα υπάρχον υλικό που είναι χρήσιμο για τις διαλέξεις σας και προσπαθήστε να σχεδιάσετε έναν ΑΕΠ χρησιμοποιώντας το Canva (https://www.canva.com/).

Εργασία 2: Ανεβάστε τον ΑΕΠ σας σε μια πλατφόρμα creative commons και στη συνέχεια μοιραστείτε το με άλλους συναδέλφους μέσω των επαγγελματικών σας κοινωνικών δικτύων.

Εργασία 3: Ποιες λειτουργίες ήταν εύκολες στη χρήση, ποιες προκλήσεις αντιμετωπίσατε;

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

Μαθησιακοί Στόχοι

Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε σε θέση να:

- Εξηγήσετε τι είναι τα πνευματικά δικαιώματα και οι ανοικτές άδειες
- Περιγράψετε τα τέσσερα διαφορετικά στοιχεία της άδειας Creative Commons
- Αδειοδοτήσετε με επιτυχία το έργο σας
- Να επαναχρησιμοποιείτε υλικό με άδεια CC αποδίδοντάς το σωστά προκειμένου να δημιουργήσετε τη δική σας γλώσσα ΑΕΠ
- Χρησιμοποιήσετε τον κατασκευαστή αναγραφής CC

Τα πνευματικά δικαιώματα είναι ένα είδος πνευματικής ιδιοκτησίας που προστατεύει την έκφραση μιας ιδέας (Stim, 2013) με τη μορφή δημιουργικού έργου (λογοτεχνικού, καλλιτεχνικού, εκπαιδευτικού ή μουσικού), δίνοντας στον ιδιοκτήτη του το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής, για περιορισμένο χρόνο ή/και αριθμό (Oxford dictionary).

Η ανοικτή αδειοδότηση αποτελεί σημαντικό συστατικό στοιχείο ενός ΑΕΠ. Είναι ζωτικής σημασίας για τους εκπαιδευτικούς που θέλουν να δημιουργήσουν, να μοιραστούν ή να χρησιμοποιήσουν ΑΕΠ να κατανοήσουν πώς λειτουργούν οι ανοικτές άδειες. Όλα τα ΑΕΠ πρέπει να είναι διαθέσιμα υπό κάποιο είδος ανοικτής άδειας και δικαιωμάτων, η πιο διαδεδομένη από τις οποίες είναι οι άδειες Creative Commons (CC), οι οποίες επιτρέπουν την επαναχρησιμοποίηση, την προσαρμογή και την αναδημοσίευση του υλικού από άλλους. Υπάρχουν και άλλες ανοικτές άδειες για ανοικτό εκπαιδευτικό υλικό, όπως η GNU Free Documentation License (Free Software Foundation, 2008) και η Free Art License (Copyleft Attitude, 2007). Ωστόσο, στο παρόν κεφάλαιο δίνεται ένα περίγραμμα της Creative Commons (CC), καθώς αυτό είναι το πιο ευρέως χρησιμοποιούμενο σύστημα αδειοδότησης.

Άδειες Commons licenses

Creative Commons (CC) είναι το πιο γνωστό σύστημα αδειοδότησης όσον αφορά τη χρήση και την κοινή χρήση ΑΕΠ. Στην πραγματικότητα, "η Creative Commons (CC) έχει καθιερώσει ένα ευέλικτο μοντέλο εφαρμογής των πνευματικών δικαιωμάτων, το μοντέλο "κάποια δικαιώματα διατηρούνται", το οποίο εκτιμά εξίσου την καινοτομία και την προστασία. Οι άδειες CC αλλάζουν την παραδοσιακή υποχρεωτική διεκδίκηση δικαιωμάτων σε μια εθελοντική, προαιρετική προσέγγιση δικαιωμάτων" (Wang, 2008). Η Creative Commons

παρέχει μια σειρά αδειών υπό ορισμένες άδειες χρήσης τέτοιου υλικού. Με αυτή την άδεια είναι εύκολο και απλό να χρησιμοποιήσετε τους πόρους άλλων ανθρώπων. Επίσης, οι άδειες Creative Commons σας επιτρέπουν να καθορίσετε τους όρους υπό τους οποίους το υλικό σας μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί. Οι άδειες αυτές λειτουργούν ως συγκεκριμένος κανονισμός για όλους τους χρήστες.

Όλες οι άδειες Creative Commons κατασκευάζονται από έναν συνδυασμό τεσσάρων συγκεκριμένων "δικαιωμάτων" ή όρων που μπορεί να επιφυλάξει ο δημιουργός ή ο συντάκτης του πόρου. Αυτά περιλαμβάνουν τα εξής: Αναφορά (BY), ShareAlike (SA), NonCommercial (NC), NoDerivatives (ND), όπως παρουσιάζονται στον πίνακα (Σχ. 18, 19) παρακάτω:

The types of Creative Commons licences		
Condition	Symbol	Explanation
Attribution		All CC licences require that others who use your work in any way must attribute it – i.e., must reference the work, giving you credit for it – the way you request, but not in a way that suggests you endorse them or their use of the work. If they want to use your work without giving you credit or for endorsement purposes, they must get your permission first.
NonCommercial		You let others copy, distribute, display, perform, modify (unless you have chosen NoDerivatives) and use your work for any purpose other than commercially. If they want to use your work commercially, they must get your permission first.
NoDerivatives		You let others copy, distribute, display and perform only original copies of your work. If they want to modify your work, they must get your permission first.
ShareAlike		You let others copy, distribute, display, perform and modify your work, as long as they distribute any modified work on the same terms. If they want to distribute modified works under other terms, they must get your permission first.

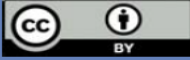
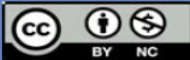
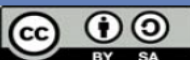
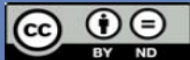
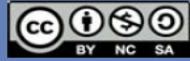
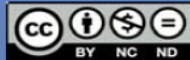
Σχήμα 18. Τύποι αδειών Creative Commons (Butcher, 2015)

https://www.oerknowledgecloud.org/archive/2015_Butcher_Moore_Understanding-oer.pdf

Attribution (BY)	Ο αρχικός δημιουργός του έργου πρέπει να αναγνωρίζεται κάθε φορά που μέρος του έργου του επαναχρησιμοποιείται ή προσαρμόζεται. Η αναφορά περιλαμβάνει έναν σύνδεσμο προς το αρχικό έργο, πληροφορίες σχετικά με τον δημιουργό και τον προσδιορισμό της άδειας χρήσης του αρχικού έργου.
ShareAlike (SA)	Η αναπαραγωγή του πρωτότυπου έργου επιτρέπεται μόνο υπό τους ίδιους όρους άδειας χρήσης.
NonCommercial (NC)	Το περιεχόμενο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κερδοσκοπικούς σκοπούς, δεδομένου ότι οι επαναλήψεις του αρχικού έργου μπορούν να αγοραστούν σε έντυπη μορφή και να διατεθούν ή να πωληθούν στο κόστος.
NoDerivatives (ND)	Το έργο δεν μπορεί να τροποποιηθεί ή να "αναμειχθεί" χωρίς τη ρητή άδεια του δημιουργού, περιορίζοντας την αναδιανομή του σε πανομοιότυπα αντίγραφα.

Σχήμα 19. Τύποι αδειών Creative Commons (Butcher, 2015)

Οι πιο δημοφιλείς συνδυασμοί δικαιωμάτων ή όρων Creative Commons συνθέτουν έξι άδειες, όπως περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα (Σχήμα, 20):

Licence	Symbols	Type of use	You can
Attribution (BY)		Commercial and non-commercial	• Copy; • Adapt or modify; • Redistribute (publish, display, publicly perform or communicate the work); and • License to others.
Attribution-Noncommercial (BY-NC)		Non-commercial only	• Copy; • Adapt or modify; • Redistribute (publish, display, publicly perform or communicate the work); and • License to others.
Attribution-Share Alike (BY-SA)		Commercial and non-commercial	• Copy; • Adapt or modify; • Redistribute (publish, display, publicly perform or communicate the work); and • License to others on the same terms as the original work.
Attribution-No Derivative Works (BY-ND)		Commercial and non-commercial	• Copy; • Redistribute (publish, display, publicly perform or communicate the work) verbatim copies; and • License to others
Attribution-Noncommercial-Share Alike (BY-NC-SA)		Non-commercial only	• Copy; • Adapt or modify; • Redistribute (publish, display, publicly perform or communicate the work); and • License to others on the same terms as the original work.
Attribution-Noncommercial-No Derivative Works (BY-NC-ND)		Non-commercial only	• Copy; • Redistribute (publish, display, publicly perform or communicate the work) verbatim copies; and • License to others

Σχήμα 20. Τύποι αδειών Creative Commons (Butcher, 2015)
("Creative Commons", by National Copyright Unit, n.d.)

Επιλογή άδειας χρήσης

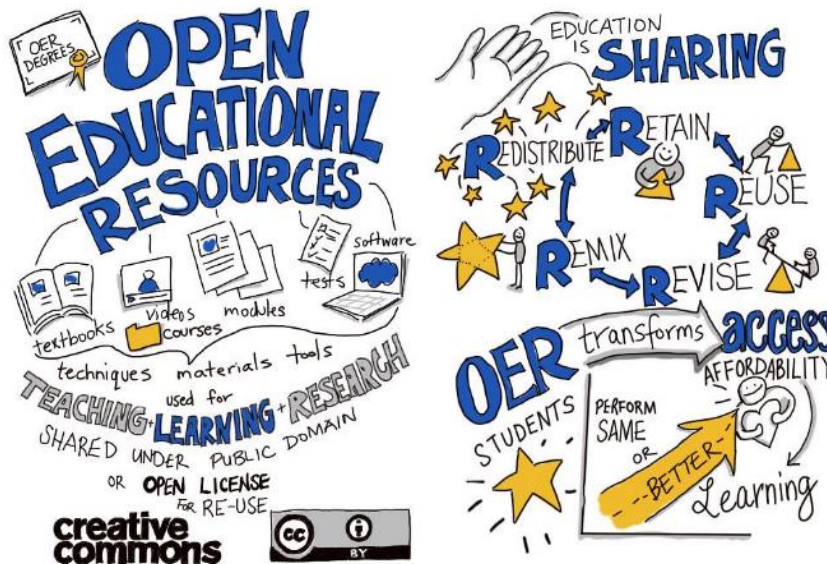
Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να επιλέξετε μια άδεια χρήσης για το εκπαιδευτικό υλικό που έχετε δημιουργήσει ή έχετε βρει και θέλετε να αναφέρετε τον ιδιοκτήτη του. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει κάποιο πρότυπο για την απόδοση του περιεχομένου με ανοιχτή άδεια (Creative Commons) που χρησιμοποιείτε, αλλά σύμφωνα με τον ιστότοπο CC, η καλύτερη πρακτική για την αναφορά του υλικού CC είναι μέσω του TASL [Best practices for attribution - Creative Commons. 11 Μαρτίου 2021. Διαθέσιμο από: https://wiki.creativecommons.org/wiki/best_practices_for_attribution]:

T: Title

A: Author

S: Source

L: License (συμπεριλαμβανομένου του ονόματος της άδειας χρήσης και ενός συνδέσμου προς την άδεια χρήσης)

Σχήμα 21. Το "OER is sharing" του giulia.forsythe είναι χαρακτηρισμένο με CC0 1.0

Ένα ιδανικό εργαλείο για το σκοπό αυτό είναι ο "Open Attribution Builder" (<http://www.openwa.org/open-attrib-builder/>) που αναπτύχθηκε και προσφέρεται από την Open Washington. Πιο συγκεκριμένα, ο "Open Attribution Builder" (Σχήμα 22) είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο που βοηθά τους χρήστες του υλικού CC να αναφέρουν σωστά τον/τους ιδιοκτήτη/ες του: συμπληρώνοντας τη φόρμα με τα στοιχεία του έργου (Τίτλος, διεύθυνση URL για το έργο CC, Συγγραφέας και δικτυακός τύπος, Οργανισμός και τύπος άδειας CC) η εφαρμογή παράγει πληροφορίες απόδοσης που μπορούν να αντιγραφούν και να επικολληθούν σε άλλο έργο που περιέχει το υλικό CC.

Open Attribution Builder is licensed under [CC BY 4.0](#). Managed by [WA SBCTC](#). [CC BY](#)
Check out the [Open Washington website](#) for more open educational resources

Σχήμα 22. Open Attribution Builder

Ένας άλλος τρόπος για να λάβετε την άδεια απόδοσης για το ψηφιακό σας περιεχόμενο είναι να χρησιμοποιήσετε το εργαλείο επιλογής άδειας *Creative Commons*. Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα [Creative Commons.org](#) (Σχήμα 23) και χρησιμοποιήστε το "Εργαλείο επιλογής άδειας χρήσης". Αυτό θα δημιουργήσει αυτόματα το εικονίδιο της άδειας CC και την ειδοποίηση με βάση τις ανάγκες σας. Ένα παρόμοιο εργαλείο είναι το "*Wikimedia Attribution Generator*" (<https://lizenzhinweisgenerator.de/?lang=en>).

Σχήμα 23. Εργαλείο επιλογής άδειας χρήσης Creative Common.

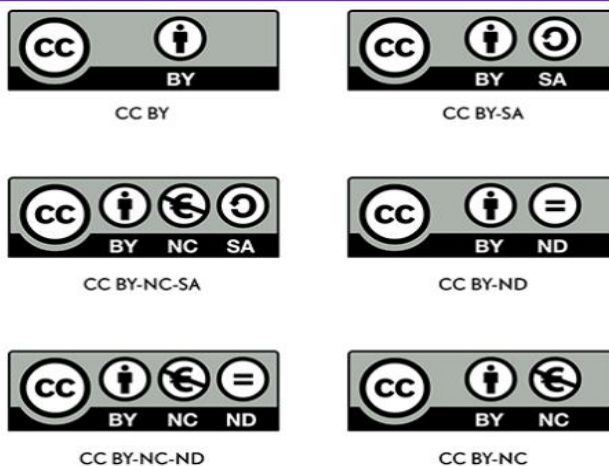
Επιπλέον, το διαδικτυακό "εργαλείο επιλογής άδειας χρήσης" (<https://choosealicense.com/>) μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να επιλέξουν την κατάλληλη άδεια χρήσης για το έργο τους. Το εργαλείο δημιουργεί μια άδεια χρήσης με βάση τα δικαιώματα που θέλετε να δώσετε στους χρήστες και αυτά που θέλετε να διατηρήσετε. Οι συγγραφείς, για παράδειγμα, μπορούν να χρησιμοποιήσουν την άδεια CC BY NC που επιτρέπει σε άλλους ανθρώπους να προσαρμόσουν το υλικό, αλλά δεν μπορούν να το πουλήσουν. Πριν από την επιλογή μιας άδειας, οι συγγραφείς/δημιουργοί θα πρέπει να έχουν κατά νου ότι ένα ΑΕΠ πρέπει να μπορεί να ασκεί και τα 5 R του ανοικτού περιεχομένου (βλ. τον παρακάτω πίνακα). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν πληρούν όλες οι άδειες αυτό το κριτήριο. Για παράδειγμα, οι άδειες CC BY ND και CC BY NC ND δεν δίνουν την άδεια σε άλλους να αναθεωρήσουν ή να αναμείξουν το υλικό (Σχ. 24, 25).

Wiley's 5Rs and Creative Commons Licensing

	Retain Make and own a copy	Reuse Use in a wide range of ways	Revise Adapt, modify, and improve	Remix Combine two or more	Redistribute Share with others	
Public Domain	✓	✓	✓	✓	✓	↑ OER ↓ Not OER ↓
CC-BY	✓	✓	✓	✓	✓	
CC-BY-SA	✓	✓	same license	same license	✓	
CC-BY-NC	✓	✓	✓	✓	non-commercial	
CC-BY-NC-SA	✓	✓	same license	same license	non-commercial	
CC-BY-ND	✓	✓	personal use only	personal use only	✓	
CC-BY-NC-ND	✓	✓	personal use only	personal use only	non-commercial	

Σχήμα 24. "Wiley's 5Rs and Creative Commons Licensing" από την Krysta McNutt, CC-BY 4.0.

Ως εκ τούτου, οι διαθέσιμες άδειες Creative Commons είναι οι ακόλουθες:

Σχήμα 25. “Wiley’s 5Rs and Creative Commons Licensing” από την Krysta McNutt, CC-BY 4.0.

Η αναφορά τοποθετείται στο έργο ως εξής:

- Για έργα CC κειμένου (π.χ. βιβλία, φύλλα εργασίας, διαφάνειες PowerPoint κ.λπ.), η αναφορά τοποθετείται πριν ή μετά το έργο CC ή ως υποσημείωση στο κάτω μέρος της σελίδας όπου εμφανίζεται.
- Για έργα βίντεο CC, η αναφορά τοποθετείται όταν το έργο CC αναπαράγεται στην οθόνη.
- Για ηχογραφήσεις έργου CC, το όνομα του δημιουργού καταγράφεται μαζί με το έργο και η πλήρης αναφορά τοποθετείται σε κείμενο που συνοδεύει το έργο CC όπου αυτό αποθηκεύεται (π.χ. σε δικτυακό τόπο, πλατφόρμα κ.λπ.).

Χρήσιμη Συμβουλή!

- Προκειμένου να αποδίδετε σωστά όλα τα υλικά CC που χρησιμοποιείτε, είναι χρήσιμο να τα παρακολουθείτε τη στιγμή που τα χρησιμοποιείτε, καθώς είναι αρκετά δύσκολο και χρονοβόρο να βρείτε τα δεδομένα απόδοσης αργότερα. Ένας καλός τρόπος για να καταγράφετε όλα τα υλικά CC που διαθέτετε είναι να χρησιμοποιήσετε έναν πίνακα όπως ο παρακάτω (Πίνακας 8).

Συγγραφέας	Τίτλος	Πηγή (π.χ. ιστοσελίδα)	Άδεια

Πίνακας 8. Πίνακας για την καταγραφή του υλικού CC (National Copyright Unit)

<https://smartcopying.edu.au/how-to-attribute-creative-commons-licensed-materials/>

→ Μην ξεχάσετε να ελέγξετε επίσης το “Creative Commons Information Pack for Teachers and Students” το οποίο ενημερώνεται συνεχώς από το NCU και είναι πολύ χρήσιμο! Το πακέτο εξηγεί τι είναι το CC, πώς να βρείτε υλικό CC και τον καλύτερο τρόπο για να αποδώσετε υλικό CC.

Ας εξασκηθούμε!

- Αν έχετε χρόνο, ελέγξτε αυτή τη δραστηριότητα εξάσκησης: [Creative Commons καθώς και προβληματισμός από τον wikieducator 1](#).
- Θέλετε να ελέγξετε τις γνώσεις σας σχετικά με την ανοικτή αδειοδότηση;

Ας παίξουμε!!!

<https://create.kahoot.it/share/open-licensing/66c6ce0c-4ba5-4afb-8708-53ead4debbc7>

Κουίζ 6: Πνευματικά δικαιώματα και ανοικτή αδειοδότηση

Παρακαλώ απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις. Στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ΜΟΝΟ μια απάντηση είναι η σωστή (δείτε τις απαντήσεις στο Παράρτημα Ι).

Ερώτηση 1: Η Creative Commons (CC) είναι το μοναδικό σύστημα αδειοδότησης όσον αφορά τη χρήση και τον διαμοιρασμό ΑΕΠ.

- A. Σωστό
- B. Λάθος

Ερώτηση 2: Πόσες άδειες Creative Commons είναι διαθέσιμες;

- A. 3
- B. 4
- Γ. 5
- Δ. 6

Ερώτηση 3: Επιλέξτε την πιο ανοιχτή άδεια χρήσης

- A. CC BY NC
- B. CC BY
- Γ. CC BY ND
- Δ. CC BY NC SA

Ερώτηση 4: Ποια είναι τα 5 R της Wiley;

- A. Retain, Reuse, Restructure, Remix, Redistribute
- B. Retain, Revise, Redesign, Remix, Redistribute
- Γ. Retain, Reuse, Revise, Remix, Redistribute
- Δ. Retain, Reuse, Revise, Remix, Redesign

Πρακτική άσκηση: Άδειες CC

Εργασία 1: Επιλέξτε ένα ανοικτό διδακτικό υλικό από το διαδίκτυο.

Εργασία 2: Ελέξτε το περιεχόμενο ώστε να μπορεί να δημοσιευτεί ως ΑΕΠ.

Εργασία 3: Ποια άδεια Creative Commons θα χρησιμοποιούσατε;

ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για καθηγητές/εκπαιδευτές γλωσσών

Κατά την αναζήτηση:

- Έχετε χαρτογραφήσει τις ανάγκες σας; Πριν από την αναζήτηση ενός ΑΕΠ χαρτογραφήστε τις ανάγκες σας. Αυτό θα σας βοηθήσει να καταλάβετε τα συγκεκριμένα στοιχεία που αναζητάτε
- Έχετε δημιουργήσει μια συμβολοσειρά αναζήτησης; Δημιουργήστε μια συμβολοσειρά αναζήτησης για την αναζήτησή σας. Για παράδειγμα, αν θέλετε να επικεντρωθείτε στην προφορά, ξεκινήστε την αναζήτησή σας με "ελληνική προφορά".

Κατά την αξιολόγηση:

- Είναι η πηγή καλής ποιότητας;
- Έχει αξιολογηθεί η πηγή από ομότιμους;
- Είναι η πηγή ακριβής;
- Το υλικό προσθέτει αξία στην τάξη σας;
- Καλύπτει το υλικό το περιεχόμενο που επιθυμείτε να παρέχετε στους μαθητές σας;

Κατά τη χρήση:

- Προσδιορίστε την άδεια Creative Commons στο υλικό που έχετε εντοπίσει. Υπάρχουν περιορισμοί της άδειας χρήσης;
- Ανταποκρίνεται το υλικό στις ανάγκες του μαθήματός σας/των μαθητών σας;
- Η μορφή του υλικού σας επιτρέπει να αναμειγνύετε/προσαρμόζετε το περιεχόμενο;
- Μπορείτε να αναμείξετε/προσαρμόσετε το περιεχόμενο; Εάν ο δημιουργός σας επιτρέπει να αναμειγνύετε/προσαρμόζετε το περιεχόμενο, μπορείτε να το κάνετε για την κάλυψη των αναγκών των εκπαιδευομένων σας.

Κατά την κοινοποίηση:

- Έχετε βοηθήσει στην ανάπτυξη του οικοσυστήματος ΑΕΠ; Σκεφτείτε να μοιραστείτε το δικό σας ΑΕΠ για να βοηθήσετε την κοινότητα ΑΕΠ να αναπτυχθεί
- Έχετε προσθέσει μια άδεια CC-BY; Όταν μοιράζεστε το ΑΕΠ σας, βεβαιωθείτε ότι έχετε προσθέσει μια άδεια CC-BY χρησιμοποιώντας τη γεννήτρια αδειών *Creative Commons* (<https://creativecommons.org/choose/>).

LANGUAGE Open Educational Resources E-TOOLKIT FOR LANGUAGE TEACHERS and TRAINERS

OpenLang Network

The main purpose of this guide/e-toolkit is to get language teachers and trainers involved in the adoption, evaluation, creation, use, and sharing of OERs for language learning and teaching. More specifically, this e-toolkit will help language teachers to find, evaluate, use, create, and share quality multilingual and interactive OERs for language learning in their teaching practices.

FIND

Discover within the available repositories for Language Learning the appropriate Language OERs and the best OEPs to help teachers and trainers.

EVALUATE

Assess Language OERs degree of quality, effectiveness, accessibility and alignment with states, colleges and users' career-ready standards.

USE

Enrich your teaching style with the latest pedagogy approaches, create novel forms of learning, & provide learning experiences that stimulate personal development and success.

CREATE

Leverage on open-source software which is easy to use, and cross-platform, and remix your own material with existing Language OERs in a way that is connected with your purpose.

ONLINE

creative commons

CROSS-PLATFORM

SHARE

Assign a Creative Commons license to Language OERs and publish them in open repositories, or via social networks to instantly expand the reach and visibility of your materials to potential users.

OpenLang Network
<https://www.openlangnet.eu/>

Download the E-Toolkit for Language Teachers and Trainers
<https://openlang-network.kmi.open.ac.uk/>

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author. The Commission and the National agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information therein.

Erasmus+

OPENLang e-Toolkit on Language OERs for Language Teachers & Trainers

[Download Toolkit ENG](#) ↓

[Download Toolkit GR](#) ↓

[Download Toolkit IT](#) ↓

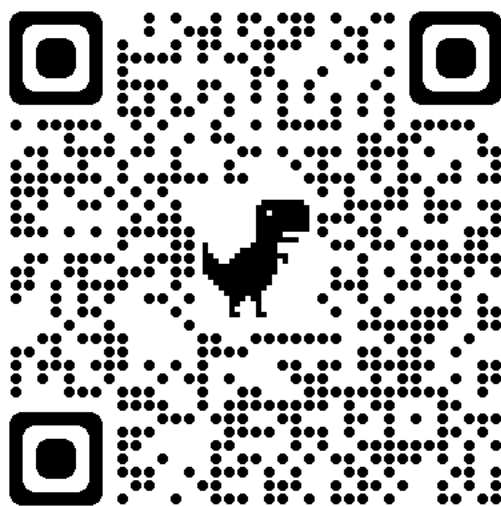
What is it?

This toolkit is a step-by-step guide for Language education to equip language learning instructors and trainers with the skills they need to find, evaluate, use, reuse, create and share Open Educational Resources (OERs). It has been developed based on the findings of an extensive review on OERs as well as on the Quality Framework for Language OERs.

This e-toolkit has a concrete structure combining theory to practice and it has been broken up into six sections covering important aspects of working with OERs like:

- Definitions of Open Educational Resources (OERs) and Open Educational Practices (OEPs)
- Characteristics, categories, benefits, and challenges of using OERs
- Copyright licenses and information
- Where and how to find OERs and OEPs
- How to create OER (basic authoring tools for the creation of OERs, language OERs databases)
- Specific examples of OERs and OEPs in Language education
- Useful tips for the creation and sharing of language OERs
- Learning objectives and self-evaluation assessment are both included in each section.

[HTTPS://OPENLANGE-TOOLKIT.WIXSITE.COM/WEBSITE](https://openlange-toolkit.wixsite.com/website)

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Το Δίκτυο OPENLang - Open European Languages and Cultures Network (2018-2021), (2018-1-EL01-KA203-047967) χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, KA2 - Στρατηγική εταιρική σχέση στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το Δίκτυο OPENLang στοχεύει συγκεκριμένα στην ανάπτυξη του "Δικτύου OPENLang", το οποίο σκοπεύει να συνδέσει όλους τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα **Erasmus+ KA1 Mobility** (φοιτητές και προσωπικό ΑΕΙ, ΕΕΚ (τουλάχιστον 1 μήνα κινητικότητας), προσωπικό εκπαίδευσης ενηλίκων και σχολικής εκπαίδευσης, εκπαιδευόμενους νέους, εργαζόμενους στη νεολαία, επιχειρηματίες νέων) σε ένα ΑΝΟΙΚΤΟ άτυπο και ιδιαίτερα διαδραστικό διαδικτυακό περιβάλλον, το οποίο θα μπορούσε να υποστηρίξει αποτελεσματικότερα την προσπάθειά τους να αναπτύξουν τις γλωσσικές δεξιότητες των γλωσσών-στόχων της κινητικότητας της ΕΕ. Η πλατφόρμα αυτή προσφέρει ποικίλες διαδικτυακές υπηρεσίες όχι μόνο σε όσους μαθαίνουν γλώσσες, αλλά και σε καθηγητές γλωσσών, οι οποίοι θα μπορέσουν να διευρύνουν το επαγγελματικό τους δίκτυο και να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τη δημιουργία, τη χρήση και την ανταλλαγή γλωσσικών ΑΕΠ καθώς και την ανοικτή αδειοδότηση.

Εταίροι

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (συντονιστής) - Ελλάδα

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου - Κύπρος

Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Ηνωμένο Βασίλειο

PIXEL - Ιταλία

Διάρκεια του έργου: 2018-2021

Επίσημος δικτυακός τόπος του έργου: <https://www.openlangnet.eu/>

Interactive Version of the e-toolkit: <https://openlange-toolkit.wixsite.com/website>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Adams, A., Liyanagunawardena, T., Rassool, N., & Williams, S. (2013). Use of open educational resources in higher education. *British Journal of Educational Technology*, 44, 149- 150. <https://doi.org/10.1111/bjet.12014>
- Beaven, T. (2013). Use and reuse of OER: Professional conversations with language teachers. *Journal of e-Learning and Knowledge Society*, 9(1), 59-71. Italian e-Learning Association. Retrieved October 22, 2021 from <https://www.learntechlib.org/p/43327/>
- Beetham, H., Falconer, I., McGill, L., & Littlejohn, A. (2012). *Open practices: Briefing paper*. Briefing paper, JISC. Retrieved from <https://OERsynth.pbworks.com/w/page/51668352/OpenPracticesBriefing>
- Bliss, T J., Robinson, T., Hilton, J., & Wiley, D. (2013). An OER COUP: College teacher and student perceptions of open educational resources. *Journal of Interactive Media in Education*, 1,1-25.
- Bliss, T. J., & Smith, M. (2017). A brief history of open educational resources. In Jhangiani, R. S. and Biswas-Diener, R. (eds.) *Open: The Philosophy and Practices that are Revolutionizing Education and Science* (pp. 9-27). London: Ubiquity Press. DOI: <https://doi.org/10.5334/bbc.b>. License: CC-BY 4.0
- Boga, S., & McGreal, R. (2014). Introducing MOOCs to Africa: New economy skills for Africa program - ICT. <https://auspace.athabascau.ca/handle/2149/3473>
- Bradshaw, P., Younie, S., & Jones, S. (2013). Open education resources and higher education academic practice. *Campus-Wide Info Systems*, 30, 186-193. <https://doi.org/10.1108/10650741311330366>
- Butcher, N. (2015). *A basic guide to open educational resources (OER)*. Commonwealth of Learning, Vancouver and UNESCO. Retrieved from <http://oasis.col.org/handle/11599/36>
- Butcher, N., & Moore, A. (2015). *Understanding open educational resources*. Commonwealth of Learning. Retrieved from [https://www.OERknowledgecloud.org/archive/2015 Butcher Moore Understanding-OER.pdf](https://www.OERknowledgecloud.org/archive/2015%20Butcher%20Moore%20Understanding-OER.pdf)
- Camilleri, A. Ehlers, U. D., & Pawlowski, J. (2014). *State of the art review of quality issues related to open educational resources (OER)*, JRC Working Papers JRC88304, Joint Research Centre (JRC). Retrieved from <https://ideas.repec.org/p/ipt/iptwpa/jrc88304.html>
- Center for Open Educational Resources & Language Learning (COERLL). *Definition of copyright*. Retrieved 2 April 2021, from <https://www.coerll.utexas.edu/coerll/about-coerll>
- Chib, A., & Wardoyo, R. (2018). Differential OER impacts of formal and informal ICTs: Employability of female migrant workers. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*. 19. Doi: 10.19173/irrodl.v19i3.3538.
- Conole, G., & Alevizou, P. (2010). A literature review of the use of Web 2.0 tools in higher education. Retrieved 30 December 2016, from <https://core.ac.uk/download/pdf/5162.pdf>

- Copyright Attitude. (2007). *Free Art License 1.3*. Retrieved from <http://artlibre.org/licence/lal/en/>
- de los Arcos, B., Farrow, R., Pitt, R., Perryman, L-A., Weller, M., & McAndrew, P. (2015). OER research hub data 2013-2015. Educators. OER Research Hub. Available at <http://oro.open.ac.uk/47931/>
- de los Arcos, B., Farrow, R., Pitt, R., Weller, M., & McAndrew, P. (2016): Adapting the curriculum: How K-12 teachers perceive the role of open educational resources. *Journal of Online Learning Research*, 2(1), 23-40. Available at <https://www.learntechlib.org/primary/p/151664/>
- de los Arcos, B., & Weller, M. (2018). A tale of two globes: Exploring the north/south divide in engagement with open educational resources. In *Open Divide: Critical Studies on Open Access*, Schopfel, J., Herb, U. (eds.). Sacramento, CA: Litwin Books, pp. 147-155.
- Economides, A. A., & Perifanou, M. (2018). Dimensions of Openness in MOOCs & OERs. In EDULEARN2018 Proceedings, 10th International Conference on Education and New Learning Technologies, pp. 3684-3693. 2-4 July, Palma Spain, IATED Digital library. doi: 10.21125/edulearn.2018.0942
- EdX.org. Retrieved April 2 2021, from: <https://www.edx.org/course/subject/language>
- Ehlers, U.-D. (2011). Extending the territory: From open educational resources to open educational practices. *Journal of Open, Flexible and Distance Learning*, 15(2).
- Farrow, R., Pitt, R., Delos-Arcos, B., Perryman, L., Weller, M., & McAndrew, P. (2015). Impact of OER use on teaching and learning: Data from OER Research Hub (2013-2014). *British Journal of Educational Technology*, 46,972-976. <https://doi.org/10.1111/bjet.12310>
- Free Software Foundation. (2008). *GNU Free Documentation License*. Retrieved from <https://www.gnu.org/licenses/fdl.html>
- Grodecka, K., & Sliwowski, K. (2014). *Open educational resources mythbusting guide*. Retrieved from <http://mythbusting.oerpolicy.eu/>
- Gurell S. (2008). Applying Software Development Paradigms to Open Educational Resources. eLearning Papers, Nº 10, September 2008. Retrieved from <http://www.uh.cu/static/documents/RDA/Applying%20Software%20Development.pdf>
- Gurell, S., & Wiley, D. (2008). OER Handbook for Educators 1.0 - WikiEducator. https://wikieducator.org/OER_Handbook/educator_version_one
- Halda, D. (2019). *Potentials of unencumbered OER on lifelong learning: A critical review*. Retrieved from: http://oasis.col.org/bitstream/handle/11599/3361/PCF9_Papers_paper_220.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Hilton, I, J., Wiley, D., Stein, J., & Johnson, A. (2010). The four 'R's of openness and ALMS analysis: Frameworks for open educational resources. *Open Learning*, 25(1), 37-44. doi: 10.1080/02680510903482132.

- Hodgkinson-Williams, C. (2010). *Benefits and challenges of OER for higher education institutions*. Centre for Educational Technology, University of Cape Town
https://libguides.library.cpp.edu/ld.php?content_id=13268187
- Hylén, J. (2006). Open educational resources: Opportunities and challenges. In *Proceedings of Open Education*. Retrieved May 14, 2009 from
http://www.knowledgeall.com/files/Additional_Readings-Consolidated.pdf
- Kawachi, P. (2014). *Quality assurance guidelines for Open Educational Resources: TIPS Framework, Version-2.0*. Commonwealth Educational Media Centre for Asia New Delhi. Retrieved from
http://oasis.col.org/bitstream/handle/11599/562/TIPSFramework_Version%20%5b1%5d%20Copy.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Krajcso, Z. (2016). Classification and quality criteria for Open Educational Resources in the field of foreign language learning. *Journal of Language and Cultural Education*, 4(1), 48-59.
- McGreal, R. (2013). *Creating, Using and Sharing Open Educational Resources*. Retrieved from
<http://oasis.col.org/handle/11599/44>
- McGreal, R. (2017). Special report on the role of open educational resources in supporting the sustainable development Goal 4: Quality education challenges and opportunities. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 18(7).
<https://doi.org/10.19173/irrodl.v18i7.3541>
- Moist, S. (2017). *Faculty OER Toolkit*. Victoria, BC: BCcampus. Retrieved from
<https://pressbooks.bccampus.ca/facultyOERtoolkit/>.
- Mossley, D. (2013). *Open educational resources and open education*. The Higher Education Academy. Retrieved from: http://dspace.vn/bitstream/11461/305/1/OER_toolkit_0.pdf
- National Copyright Unit. (n.d.). *What is creative commons?* Retrieved October 23, 2021, from
<https://smartcopying.edu.au/what-is-creative-commons/>
- Oelfke, A. L., Sadowski, J. A., Mathwig Ramseier, C., Iremonger, C., Volkert, K., Dykman, E., Kuhl, L., & Baumann, A. (2021). Using open educational resources at Viterbo university: Faculty and student feedback. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 22(1), 78-90. <https://doi.org/10.19173/irrodl.v22i1.4970>
- Open Educational Quality (OPAL) Initiative. Retrieved from: <https://www.icde.org/open-educational-quality-initiative>
- Orr, D., Rimini, M., & Van Damme, D. (2015), *Open educational resources: A catalyst for innovation*. Educational Research and Innovation, OECD Publishing, Paris.
<http://dx.doi.org/10.1787/9789264247543-en>
- Ossiannilsson, E., Altınay, Z., & Altınay, F. (2017). Towards fostering quality in open online education through OER and MOOC practices, in *Lecture Notes in Educational Technology*. Springer International Publishing, pp. 189-204. doi: 10.1007/978-3-662-52925-6_10.

Oxford Dictionaries. *Definition of Copyright*. Retrieved 8 January 2021 from <https://www.lexico.com/definition/copyright>

Paragarino, V. R., Silveira, I. F., & Llamas-Nistal, M. (2018). Open educational resources: A brief vision from IEEE topics, in *IEEE Global Engineering Education Conference, EDUCON*. IEEE Computer Society, pp. 2076-2081. doi: 10.1109/EDUCON.2018.8363495

Perifanou, M., & Economides, A. A. (2020a). *OPENLang Network's pedagogical & design framework. Research report*, OPENLangNet project. <https://www.openlangnet.eu/outputs/>

Perifanou, M. & Economides, A.A. (2020b). Quality Framework for Language OERs. *Research report, OPENLangNet project*. <https://www.openlangnet.eu/outputs/>

Perifanou, M., & Economides, A. A. (2021). Challenges for finding Language OER: Suggestions to repositories' administrators. In *Proceedings of the EUNIS 2021, - A New Era of Digital Transformation: Challenges for Higher Education*. European University Information Systems (EUNIS) organization, Virtual Athens, 9-11 June 2021. Available at https://www.eunis.org/eunis2021/wp-content/uploads/sites/18/2021/05/EUNIS_2021_paper_59.pdf

Perifanou, M., & Economides, A. A. (2021). Discoverability of OER: The case of language OER. In *Proceedings of 6th International Conference on Smart Learning Ecosystem and Regional Development (SLERD) Challenges for Higher Education*, Virtual Bucharest, Romania, 24-25 June 2021. Smart Innovation, Systems and Technologies, Vol. 249, Óscar Mealha et al. (Eds): Ludic, Co-design and Tools Supporting Smart Learning Ecosystems and Smart Education, 978-981-16-3929-6, 511796_1_En, (Chapter 5). <http://slerd2019.uniroma2.it/paper-sessions/>

Perifanou, M., Holotescu, C., Andone, D., & Grosseck, G. (2014). Exploring OERs and MOOCs for learning EU languages. In *Proceedings of the SMART 2014 conference*, Timișoara, Romania, 18-21 September 2014. Available at <http://www.medimond.com/ebook/R918.pdf>

Petrides, L., Jimes, C., Middleton-Detzner, C., & Howell, H. (2010, September). OER as a model for enhanced teaching and learning. In *Open ED 2010 proceedings*. Barcelona: UOC, OU, BYU. Retrieved 17 March 2016, from <http://hdl.handle.net/10609/4995>

Rhoads, R. A., Berdan, J., & Toven-Lindsey, B. (2013). The open courseware movement in higher education: Unmasking power and raising questions about the movement's democratic potential. *Educational Theory*, 63(1), 87-110.

Rodel, B. (2013), *BIBB/Open Educational Resources*. Retrieved 22 October, 2021, from <https://www.bibb.de/en/22627.php>

Rolfe, V. (2012). Open educational resources: Staff attitudes and awareness. *Research in Learning Technology*, 20. <https://doi.org/10.3402/rlt.v20i0.14395>

Sabadie, J., Muñoz, J. C., Punie, Y., Redecker, C., & Vuorikari, R. (2014). OER: A European policy perspective. *Journal of Interactive Media in Education (JIME)*. Doi: 10.5334/2014-05.

Saint, W. (2003). Tertiary distance education and technology in Sub-Saharan Africa. *African Higher Education: An International Reference Handbook*, 5(1), 93-111.

- Shmueli, E. (2017). MERLOT - A reliable framework for OER, in *Proceedings - International Computer Software and Applications Conference*. IEEE Computer Society, pp. 697-699. doi: 10.1109/COMPSAC.2017.280.
- Shank, J. D. (2014). Interactive open educational resources: A guide to finding, choosing, and using what's out there to transform college teaching. Retrieved from: <https://open.bccampus.ca/files/2014/07/Faculty-Guide-29-mar-15.pdf>
- Stim, R. (27 March 2013). *Copyright basics FAQ*. Stanford Copyright & Fair Use Center, Stanford University. Retrieved 8 January 2021 from <https://fairuse.stanford.edu/overview/faqs/copyright-basics/>
- TED-Ed. Retrieved April 2 2021, from: <https://ed.ted.com/series/?series=playing-with-language>
- The MERLOT Project. Retrieved from: <https://www.merlot.org/merlot/index.htm>
- The William and Flora Hewlett Foundation. *Definition of OER*. Retrieved 2 April 2021, from <https://hewlett.org/strategy/open-education/>
- Thomas, M., & Evans, M. (2014). Guest editorial. *Computer Assisted Language Learning*, 27, 107-108. doi: <https://doi.org/10.1080/09588221.2014.874101>
- UNESCO. (2008). *Education for all global monitoring report*. Retrieved from http://www.unesco.org/education/GMR2006/full/chapt1_eng.pdf
- UNESCO. (2012). *Open educational resources programme*, 6. Retrieved from https://en.unesco.org/sites/default/files/OER_brochure_en.pdf
- UNESCO (2015). *Open educational resources*. Retrieved from <http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/access-to-knowledge/open-educational-resources>
- UNESCO & Commonwealth of Learning. (2011; 2015). *Guidelines for open educational resources (OER) in higher education*, 21. Retrieved from <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002136/213605e.pdf>
- Wang, C. (2008). *Creative commons license: An alternative solution to copyright in the new media arena*. Sydney University Press. Retrieved from <http://www.archive.org>
- Wenk, B. (2010, April). Open educational resources (OER) inspire teaching and learning. In *Proceedings of the IEEE EDUCON education engineering 2010 - the future of global learning engineering education* (pp. 435-442). Madrid: IEEE.
- Wiley, D. (1998). Open Content. Available online: <http://web.archive.org/web/19990128224600/http://www.opencontent.org/home.shtml> [Last accessed 20 May 2020].

- Wiley, D. (2008, January 17). *OER Handbook. Iterating Towards Openness*. Retrieved August 31, 2008 from <http://opencontent.org/blog/archives/440>
- Wiley, D. (2014). Defining the "open" in open content and open educational resources. *Open Content*. Retrieved from <http://opencontent.org/definition/>
- Wiley, D. & Green, C. (May 2, 2012). Why openness in education? In Diana G. Oblinger (eds)., *Game Changers: Education and Information Technologies*, Chapter 6, *Educause Publications*, ISBN 978-1-933046-00-6. Retrieved from <https://library.educause.edu/resources/2012/5/chapter-6-why-openness-in-education>
- Wiley, D., & Henson, S. (2006). An initial characterization of engagement in informal social learning around MIT OCW. In *Proceedings of the 7th international conference on Learning sciences*.
- Zimmermann, C. (2018). *Guideline for the Creation of Open Educational Resources*. Information and Practical Exercises for Lecturers in Higher Education. Retrieved from: https://www.openeducation.at/fileadmin/user_upload/p_oea/OEA-Guideline_online_final_english.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I – Λύσεις των κουίζ

Κουίζ 1

Απαντήσεις: 1B, 2A, 3B, 4 δεξ σελίδα 10, 5 δεξ σελίδες 12-14

Κουίζ 2

Απαντήσεις: 1 Γ

2 Διδακτική και μαθησιακή διαδικασία, Πληροφοριακό και υλικό περιεχόμενο, Προϊόν και μορφή παρουσίασης, Τεχνικό και τεχνολογικό σύστημα

Κουίζ 3

Απαντήσεις: 1 Ευρεία αναζήτηση, Εύρεση εναλλακτικών λύσεων, Φιλτράρισμα με βάση τα δικαιώματα χρήσης

Κουίζ 4

Απαντήσεις: 1. Α, Β, Δ, 2. Γ, 3. Α 4. Α, Γ, Δ

Κουίζ 5

Απαντήσεις: 1 (δεξ ενότητα 5), 2Γ, 3 (δεξ ενότητα 5)

Κουίζ 6

Απαντήσεις: 1B, 2Δ, 3B, 4Γ